Vol. V

No. (8)

11th August, 1982
(Wednesday)
20 Sravan 1904 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
1.	Oral Answers to Questions	283
2.	Short Notice Questions and Answers	309
3.	Matters under Rule 329 :	316
	re : (1) Illicit Operation of Private Buses in several routes taken over by the A. P. S. R. T. C in Cuddapah District.	
	(2) Arrest of two Press Correpondents at Kodagandla, Warangal District.	
	(3) Students abstaining from Classes in Cuddapah demanding abolition of donations for admission into education institutions.	
4.	Personal Explanation by Sri T. Anjaiah re : Distribution of Cement.	333
5.	CALLING Attention Matters :	341
	re : State of affairs leading to the closure of Palakole Sugar Factory in West Godavari District.	
	re : Wastage of Urea Fertilizers stored in F.C.I. Godowns in Guntur District,	
6.	Annual Financial Statement (Budget) for 1982-83 Voting of Demands :	346
	Women and Child Welfare, Social Welfare and Tribal Welfare.	
7.	Announcement	368
	re : Resignation of some members to the membership of the Assembly.	
8.	Annual Financial Statement (Budget) for 1982-83 Voting of Demands (Contd).	369

Printed at Mallikarjuna Press, Hyderabad, by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh, Hyderabad.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFIGERS

Speaker		
Deputy Speaker	:	Sri A Eswara Reddy
Panel of Chairmen	:	1 Smt. D. Indira 2. Sri D. K. Samarasimha Reddy 3. Sri B. Niranjana Rao 4. Sri V. Sobhanadreswara Rao 5. Sri K. Govinda Rao 6. Sri C.N. Reddy
Secretary	:	Sri E. Sadasiva Reddy
Joint Secretary	:	Sri D.L. Narasimham
Deputy Secretary	:	Sri M. Ramanadha Sastry
Assistant Secretaries	:	1. Sri S. Purnananda Sastry 2. Sri M. Viswanatham 3. Sri J.V. Ramana Murthy 4. Sri P. Bashaiah 5. Sri A.V.G. Krishna Murthy 6. Sri M.V. Hanumantha Rao 7. Sri N. Pattabhirama Rao 8. Sri Habeeb Abdur Rahman Smt. M.V.S. Jayalakshmi

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twentieth Day of the Twelfth Session of
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
Wednesday the 11th August 1982

The House met at Half-past Eight of the Clock
(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SHIFTING OF VALUABLE IDOLS AND SCULPTURES FROM TADUVAYI VILLAGE KODADU TQ. BY FORMER RAJA OF NADIGUDEM

192—

*9557-(C) Q–Sri A. Lakshminarayana (Miryalaguda) :- Smt M. Swarajyam (Thungathurthy) :- Sarvasri N. Raghava Reddy (Nakrekal) and M Omkar (Narasampet) :- Will the Minister for Employment and Archaeology be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that the former Raja of Nadigudem has been trying to steel the valuable idoles such as 'Sivalingam' 'Nandi' etc. from Taduvayi village of Kodadu Taluk, Nalgonda District and to shift them to his residence at Bangalore ;

(b) whether it is also a fact that recently the said Raja had shifted the valuable idols and sculptures in 16 lorries from his house at Nadigudem in Nalgonda District where they were stocked; and

(c) if so, the action taken thereon ?

* An asterisk before the name Indicates confirmation by the Member.

ఉపాధి కల్పన, పురావస్తు శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి) :-

(ఎ) అప్పనండి, శివలింగం, నంది విగ్రహాలు తరలించడానికి రాజా చేసిన ప్రయత్నాలను గ్రామస్తులు విఫలం చేశారు.

(బి) నడిగూడెం రాజా నడిగూడెంలోని తన ఇంటి నుంచి 6 లారీలలో కొన్ని విగ్రహాలు తరలించారు.

(సి) ఈ విగ్రహాలు ఇటీవల చెక్కినందువల్ల అవి పురావస్తు, వస్తు ప్రదర్శన శాలల నియంత్రణ క్రిందికి రావు. కాబట్టి చర్య తీసుకోవడం వీలుకాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) - పురావస్తు ప్రాముఖ్యం గల శిల్పకళాఖండాలను స్వాధీనం చేసుకునే అధికారం ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా వుంది. ప్రైవేటు వ్యక్తుల నుండి కూడ స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు. అటువంటప్పుడు యీ చారిత్రక ప్రాముఖ్యత గలిగిన కళాఖండాలను మన రాష్ట్రం నుండి తరలిస్తున్నప్పుడు గవర్నమెంటు చూస్తూ వూరుకోవడం భావ్యంగా వుంటుందా? మంత్రిగారు ఆరు లారీలు అంటున్నారు; నా ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం పదహారు లారీలు. చాలా విలువైన, కళాఖండాలు పోతున్నవి వాటిని స్వాధీనం చేసుకుని, ఇప్పటికైనా చర్య తీసుకుంటారా? అవి ఏ రాష్ట్రానికి తరలించబడినప్పటికి

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి - అవి పురావస్తు శాఖకు సంబంధించినవి కావు. నూరు సంవత్సరాలకంటే పైన అయితే, పురావస్తు సంపద అవుతుంది, అటువంటి వాటిపై చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇవి రాజాగారు వారి కొరకు చెక్కించుకున్నటువంటివి అందువలన చర్య తీసుకోవడం వీలు కాలేదు. తీసుకోలేమని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- పురావస్తు శాఖ నుంచి రాజాగారు దొంగిలించి తీసుకుపోయారని మేము అనడంలేదు. కాని, మీరు ఏమిటంటున్నారంటే - వంద సంవత్సరాలు, ఒక వ్యక్తి స్వంతం క్రింద వుంటే, అప్పుడు మాత్రమే పురావస్తు శాఖ జోక్యం చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుందనే విధంగా మీ ధోరణి కనబడుతున్నది. అది సరియైనది కాదు, పురావస్తు శాఖ జోక్యం చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుందని విధంగా మీ ధోరణి కనబడుతున్నది. అది సరియయినది కాదు, పురావస్తు ప్రాముఖ్యం గలిగిన శిల్ప కళాఖండాలను పురావస్తు శాఖ ఎప్పుడయినా తీసుకోవచ్చు. తీసుకోవడానికి అవకాశం వుంది. ఇప్పటికయినా అది గమనించండి.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి - అవి రాజాగారు చేయించుకున్న విగ్రహాలు, 30 సంవత్సరాలుగా చేయించుకున్నవని తెలుస్తున్నది, అందుచేత, అవి తీసుకోవడానికి మాకు అధికారం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా):- మంత్రిగారు - పురావస్తు శాఖకు సంబంధం లేదు అంటున్నారు, రాజాగారే స్వయంగా చేయించుకున్నారు అంటున్నారు. ఇన్ని లారీల విగ్రహాలు, 30 సం.ల నుంచి రాజాగారే స్వయంగా చేయిస్తు వచ్చారా? లేక, ఆ ప్రాంతంలోని దేవాలయాలలోనుంచి, ఇతర స్థలాలనుండి - దేవుళ్లను ఒక చోటికి చేర్చి, లారీలలో ఎక్కించి తరలిస్తున్నారా? అసలు వాస్తవమేమిటి?

శ్రీ పి.జనార్ధన రెడ్డి - రాజాగారి చేయించుకున్నారు, పోలీసు యాక్షన్ కంటె ముందు నుంచి చేయించుకున్నారు

శ్రీ ఎన్. చంద్రమౌళి (చీరాల) -ఆరు లారీలన్నది పొరపాటేమో. పదహారు లారీలని మాకు కూడ విన్నాడి. తరువాత, మోటుపల్లి ఏరియా - ఆర్క్యాలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా క్రింద వుంది? రాజాగారు సేకరించిన వాటిలో మోటుపల్లి విగ్రహాలు కూడ వున్నట్లు కనుగొనబడిందా? అలాగే మాకు తెలిసిన ప్రోగట్టా ఏమంటే - ఈ రాజా గారు రౌడీలను పంపించి, యీ విగ్రహాలను చోరి చేయిస్తున్నారని. రాత్రిపూట జీపులలో ఎక్కించి యి విగ్రహాలను చోరి తరలిస్తున్నారని విన్నాడి. కాబట్టి, దీనిపై సమగ్ర విచారణ జరిపించి, చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :- నంది శిల్పాల విషయంలో-వారు చెప్పింది నిజమే. రౌడీలను పంపించడం. గ్రామస్థులు ఎదిరించి, వాటిని తీసుకుపోనివ్వలేదు. అయితే వారు సేకరించిన వాటిలో మోటుపలి విగ్రహాలు లేవు.

శ్రీ ఎ. లక్ష్మీనారాయణ (మిర్యాలగూడ) :- మంత్రిగారు దీనినంతా కలగా పులగం చేసి చెబుతున్నారు. తాడుపాయిలో, సం. విషయంలో, రాజాగారి గుండాలు వస్తే జనం ప్రతిఘటించి కొట్టారు, పోలీసులకు రిపోర్టు చేశారు. ఈ రాజాగారి వద్దవి మూరు సంవత్సరాలవు పూర్వపువి, ఇవి పురావస్తువులు, వాటిని పదహారు లారీ లలో రాజాగారు తీసుకుపోయారు. పోలీసులకు కూడా యీ విషయమై రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. మన రాష్ట్రి బోర్డరు దాటుతుంటే, వాటిని స్వాధీనం చేసుకుని భద్రపరచడం కొరకు యీ నాటికి ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. ఇప్పటికయినా ఆ ప్రయత్నంచేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ పి జనార్ధన రెడ్డి:- ఇటువంటిది మా దృష్టికి వస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :- వంద సంవత్సరాలకు పూర్వపువి అయితే తప్ప లేకపోతే జోక్యం చేసుకోము అంటున్నారు మంత్రిగారు. 20 సం.లవి కావచ్చు 30 సం.లవి కావొచ్చు. యీ రాజుగారు, గ్రామాలలో వారి రౌడీలతో,

దొంగలతో యీ విధంగా సేకరిస్తున్నారనేది మంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. ఈ విషయమై వెంటనే, యీ ఫాక్ట్సు అన్ని హోంశాఖామంత్రి, డెప్యూటీ ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారు దృష్టిలోకి తీసుకుని, యీ రాజాగారు ఆ ప్రాంతంలో వున్న విలువైన కళాఖండాలను దొంగిలించి తరలిస్తున్నారనీ సత్యాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకుని, దీనిపై వెంటనే విచారణ చేయించి, వాటిని జప్తు చేసి, తగుచర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :- రాజాగారు ఇప్పుడు అక్కడలేదు బెంగుళూరుకు వెళ్ళిపోయారు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- ఆ విగ్రహాలే లేవా ? మన రాష్ట్రంలో దొంగతనం చేశారని కర్ణాటక ప్రభుత్వానికి వ్రాయవచ్చును గదా.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :- గ్రామస్థులు పోయి అడగడం జరిగింది. అడిగితే, అవి రాజాగారివేనవి చెప్పడం జరిగింది. 30 సం లుగా రాజాగారు స్వయంగా చేయించుకున్నారని చెప్పారు, కాబట్టి అటువంటిదేదయినా వుంటే మేము తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :- సమాధానం సంతృప్తికరంగా లేదు. మన కళాఖండాలకు సంబంధించిన ఈ మధ్య జరుగుతున్న దొంగతనాలు గురించి సరైన చర్య కావాలి. రాజా గారు కర్నాటక తీసుకుపోతే కర్నాటక భారతదేశంలో భాగం కాదా? రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య వ్యవహారాలు జరగవా? ఈ విషయంపై ముఖ్యమంత్రి గారు కాని కలుగచేసుకుని చర్య తీసుకోవలసి ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :- డైరెక్టరు గారిని పంపి - అంటే మన గవర్నమెంటు తరఫునే - పంపి అక్కడ వివరాలు తెలుసుకుని చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్) :- ఇటీవల మనదేశం నుంచి మంచి మంచి కళాఖండాలు, విగ్రహాలు వంటివి అమెరికాకు మద్రాసు నుంచి తరలించడం జరుగుతోంది. అందులో భాగంగానే ఆరు లారీలతో విగ్రహాలు బెంగుళూరుకు తరలించడం-

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :- సినిమాల్లో చూసింది చెబుతున్నారా?

శ్రీ పి సుబ్బయ్య :- మన దేశానికి చెందిన కళాఖండాలు, మన సంపద. వాటిని దొంగిలించుకుని పోతున్నారు. ఎవరి ఆస్తిని వారు ఏమైనా చేసుకోవచ్చు అన్నప్పటికి ఇవి పబ్లిక్‌కు సంబంధించినవి 30 సంవత్సరాలుగా ప్రజలు పూజా పునస్కారములు చేస్తున్నవి. వాటిని తరలించుకునిపోయే హక్కు వారికి ఎక్కడిది? ఇది లీగల్ పాయింటు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :- ఆయన కోటలో ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :- మన కళాఖండాలకు సంస్కృతికి సంబంధించినది. ముఖ్యమంత్రిగారు కాని ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు కాని కలుగచేసుకోవాలి. మన కళాఖండాలు తిరిగి తెప్పించే యత్నం చేయాలి.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :- డైరక్టరు గారిని పంపించి అవసరమైన చర్య తీసుకుంటాము.

DEMOLITION OF HOUSES OF HARIJANS BY LANDLORDS AT POORETIPALLI, PRAKASAM DIST

191—

*9759-Q-Smt. G. Dhana Suryavathi (Nidumolu-Sc.) :- Smt. M. Swarajyam and Sri M Yerraiah Reddy (Bhadrachalam) :- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 75 harijan houses were demolised and about Rs. 25 000 worth property was stolen by the land-lords and their goondas at Pooretipalli Village alias Seetharampuram in Prakasam district on 23-4-1982; and

(b) If so, the action taken thereon ?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ టి. వెంకట్రాం) :-

(ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :- ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన సమాధానం గురించి ఏమనాలో నాకు తెలియటం లేదు 1981 ఏప్రెలు 23 వ తారీఖునాడు పోరెటిపల్లి గ్రామంలో 75 హరిజన గృహాలను కూల్చివేసి తగలపెట్టారు. మంచాలు విరుగగొట్టారు. ఇంకా నానా భీభత్సరం చేసారు. దీనికి కారణం ఏమిటంటే - అక్కడ చాలా కాలంగా ఉంటున్న హరిజనుల ఇండ్ల సమస్య పరిష్కారమైనది ప్రభుత్వం ఒక సైటును ఎక్వయిర్ చేసి ప్లాట్లు చేయడం మూలంగా. వారు చేసిన నేరం ఏమిటంటే ఆ ప్లాట్లను ఆక్రమించుకోవడం. దానితో ఆడవారిని మగవారిని కొట్టారు. దానిపై అక్కడి వ్యవసాయ కార్మిక సంఘ నాయకుడు కలెక్టరుకు ఆర్.డి.వో.కు మొరపెట్టుకుంటే విచారణ చేసారు. ఇంత జరిగితే ఏమీ లేదంటే ఎట్లా? ప్రజాశక్తిలోని స్టేటుమెంటు పంపిస్తాను, వారికి పంపండి.

శ్రీ బి వెంకట్రాం:-గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలకు సంబంధించి నా వద్ద ఉన్న సమాచారం తమకు తెలియజేస్తాను సర్వే నెం.307/2,307/4లలో ఎ. 4-15 సెంట్లు, సర్వే నెం. 13/4లో ఎ.3-50 సెంట్లు హరిజనులకోసమై కందుకూరు తాలూకా ఉరుపల్లి గ్రామంలో గోగినేని ఆదెమ్మ నుండి ఎక్వయిర్ చేసిన మాట వాస్తవం. ఈ భూమికి సంబంధించి : 1-3-82 న ఎవార్డు పాస్ చేసి 11-4-82 న పొజెషన్ తీసుకోడం జరిగింది మాల వారికి 79 ఇండ్లకు ఆది ఆంధ్రులకు 63 ఇండ్లకు 19-6-82 న పట్టాలు ఇవ్వడం, 22-6-82 న వారికి పొజిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. తరువాత హరిజనులు ఇండ్లు కట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే ఆ సమయంలో హైకోర్టు నుంచి స్టే ఉత్తరువులు తీసుకుని భూస్వాములు అక్కడకు వెళ్ళిన మాట వాస్తవం వారు అక్కడకు వెళ్ళినప్పుడు మీకు హక్కు లేదు, 17-4-82 వ తారీఖునే పొజిషను తీసుకోడం జరిగింది, కనుక స్టే ఇనాపరేటివ్ అవుతుంది అని అధికారులు చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేసిన తరువాత ఏ రకమైన అబ్‌స్ట్రక్షన్ చేసినప్పటికి తగిన చర్య తీసుకుంటామని చెప్పడం కూడా జరిగింది. ఇండ్లు కట్టుకోడానికి పెట్టిన సామానులు అక్కడ లేకుండా వాటిని తొలగించడం జరిగింది ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ క్రింద వారిపై కేసులు రిజిష్టర్ చేసారు ఐ.పి.సి. 417, 379 క్రింద క్రైం నెం. 33/82 లో. ఇన్వెస్టిగేషను జరిగిన తరువాత అవి ఫాల్స్ అని తేలిన తరువాత 31-5-82 న మరల పోజిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. 5 ఇండ్లు డిమాలిష్ చేసారు అనడం కాని 25 వేల రూపాయిల నగదు తీసుకు వెళ్ళారని అనడం కాని వాస్తవం కాదనే మాట తెలియచేయడం జరిగింది నాకున్న సమాచారం ప్రకారం ఉన్న విషయం ఇది

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ముఖ్యమంత్రి గారి వివరణ విన్న తరువాత కొద్దిపాటి ఆలోచన అయినా ఏ మానసపుత్రయినా తట్టుతుంది. భూస్వాములు మందిని తీసుకువెళ్ళి సామానులు తొలగించారు. ఎవరిని కొట్టకుండా ఏమీ చేయకుండా ప్రశాంతంగా జరిగే విషయమా అది? సివిల్ రైట్సు క్రింద కేసు నమోదు చేసారు. విచారణ తరువాత బోగస్ అన్నారు. కోర్టు నుంచి స్టే తెచ్చుకున్న మాట వాస్తవం అది ఇన్‌ఫ్రక్చుయస్, ఇనాపరేటివ్ అవుతుందని అధికారులు అన్న మాట వాస్తవం. అధికారులు వెళ్ళిపోయిన తరువాత 24 వ తారీఖున దౌర్జన్యం జరిగింది. ఇండ్లు ధ్వంసము చేసిన మాట, ఆస్తి లూటీ చేసిన మాట, జనాన్ని హింసించిన మాట వాస్తవం. ఇప్పటికయినా సరైన విచారణ జరిపిస్తారా?

Sri B. Venkatram :- I will enquire into this again. At the same time, I have already submitted the information.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుతో ఎంక్వయిరి చేయించండి.

శ్రీ వి. వెంకట్రామ్ :- నాకు కూడా సంతృప్తికరంగా వుండేట్లు నేను చేస్తాను.

NON-PAYMENT OF MARKET RATES TO THE FOREST PRODUCE PROCURED BY TRIBALS

193—

*9312-Q-Sarvasri M. Yerriah Reddy (Bhadrachalam Sc) :- Sri M Omkar (Narasampet) and Smt. G. Dhanasuryavathi (Nidumolu-Sc) – Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Girjan Corporation is not paying market rates to the forest produce procured by the Tribals ;

(b) the items being purchased from the tribals and the rates of their purchase ;

(c) the rates in the open market for the said items ;

(d) the reasons for such difference if any ; and

(e) the steps taken to remove the difference ?

శ్రీ సి.హెచ్. శ్యామలరావు :—

(ఎ) అది వాస్తవం కాదండి.

(బి),(సి) గిరిజనుల నుండి గిరిజన సహకార సంస్థ సేకరిస్తున్న వస్తువులకు సంబంధించిన వివరణ సభా సమక్షంలో ఉంచడమైంది.

(డి)(ఇ) కొనుగోలు ధర అమ్మకం ధర ఒకటిగా ఉండవు.

Statement placed on the Table of the House Vide answer to clauses (b) and (c) of L.A.Q No. 9312 (Starred) given notice of by Sri M. Yerraiah Reddy, Sri M. Omkar and Smt. G Dhanasuryavathi, M.L.As.

Particulars showing item wise prevailing market price, the purchase price being paid by the Girijan Cooperative Corporation and Reasons for variation, if an

(Rate per Quintal in Rupees)

Sl. No.	Item	Wholesale market price (Subject to fluctuation)	Purchase price paid by Girijan Cooperative Corporation.	Reasons
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		Rs.	Rs	
1	Addaleaf	100 (Processed)	50 (crude form)	The processed leaf accounts for 40% of the crude leaf.
2	Cleaningnuts	200	150	
3	Gum Karaya	1100	700 to 900	
4	Honey-Rock bee	1200	1000	
5	Honey-Apiary	1500	1200	
6	Hill Brooms	120	100	
7	K.T. Bundles (for 100 pairs)	300	250	
8	Myrobalans	120	100	
9	Mohwa Seed	325	250	
10	Mowha Flower	130	80 to 100	
11	Markingnuts	50	35	
12	Nuxvomica	400	350	
13	Pungam Seed	175	150	
14	Soapnuts	260	200	
15	Sheekakai	250	225	
16	Tamarind (Seeded)	200	150	
17	Tamarind (Deseeded with Fibre)	320	250	
18	Tamarind Seed	45	35	
19	Wildbrooms (100 Nos.)	35	30	

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:-ఇదివరకు అనేక సందర్భాలలో యీ సమస్య చర్చకు వచ్చినప్పుడు, అధికారులతో రేట్ల విషయంలో వివరంగా మాట్లాడినప్పుడు, బాధ్యత గలిగిన అధికారులు మాకు చెప్పింది ఏమంటే-మేము మార్కెట్ రేట్లు నిర్ణయించి, ఆ ప్రకారంగా కొంటే, మా గిరిజన కార్పొరేషన్ దివాళా తీస్తుంది. ఎందుకంటే-

కూకు ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ వున్నవి; అవన్నీ మేము చూసుకోవాలి, అందువల్ల మార్కెట్ రేట్ యివ్వడం మాకు సాధ్యంకాదు అంటున్నారు, ఇదే దృక్పథం ప్రభుత్వానికి వున్నదని వారు చెప్పారు, అది నిజమా, కాదా ? రెండవది-వారేమి టంటున్నారంటే-మార్కెట్ పాల్యూకు, ప్రైవేటు వర్తకులు ఎందుకు కొంటున్నా రంటే-బికాజ్ ఆఫ్ అపర్ ఎగ్జిస్టెన్స్-అంటే, మేమే లేకపోతే, యీ రేట్లు యిచ్చే వారు కాదు గదా; అందుచేత మార్కెట్లో ఎక్కువ ధర పలకడం. అది కృత్రిమ రేటు అని సమర్థించు కోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు, నేను చెబుతున్నాను-యీ గిరిజన కార్పొరేషన్ వుండాలని కోరి పోరిలో మేం ప్రథమం, అది పోవాలని కాదు. కాని, ఇది కూడా ఒక దోపిడీ సంస్థగా దిగజారగూడదని మా వాదన, మార్కెట్ రేటు కంటె చాలా తక్కువ రేటుకు మీరు కొంటున్నారు. మార్కెట్లో అమ్మకుండా అంతా ప్రైవేటు వారికే అమ్ముతున్నారు. దీనిని అరికడతారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. శ్యామలరావు (చీపురుపల్లి) :- ఓంకార్‌గారికి కార్పొరేషన్‌కు చెందిన ఏ ఉద్యోగులు ఇన్‌ఫర్మేషన్ యిచ్చారో నాకు తెలియదు గాని, మా డిపార్టు మెంటు నాకు యిచ్చిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ రిలయబుల్ అనే అనుకుంటున్నాను ఓంకార్ గారు చెప్పింది వాస్తవంకాదు. రెండవది-ప్రశ్నలోనే సూటిగా అడగడానికి బదులుగా, గౌ ప్రతిపక్ష నాయకులు-మార్కెట్ ధరకు గిరిజన కార్పొరేషన్ కొనుగోలు చేస్తుందా ? అని అంటే-కొనుగోలు ధర, మార్కెట్ ధర రెండూ ఎప్పుడూ ఒకటిగా వుండవు, మార్కెట్లో హోల్‌సేల్ డీలర్ కొనుగోలు చేసే ధరకు గిరిజన కార్పొ రేషన్ గిరిజనులకు యిస్తుందా ? అని అంటే-హోల్‌సేల్ డీలర్ గిరిజనుల వద్ద కొనుగోలు చేసే ధర కంటే ఎక్కువధర మేము యిస్తున్నామని నేను మీ ద్వారా వారికి మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు:-మంత్రిగారు టేబుల్‌పైన పెట్టిన కాగితం చూసి నప్పటికి, వారు తరువాత చెప్పిన దానినిబట్టి చూసినా కూడా చాలా సత్యదూరమైన విషయాలు ఇందులో వున్నాయని నేనుమనవిజేస్తున్నాను. వాస్తవం ఏమిటంటే-గిరిజనుల వద్ద మన గిరిజన కార్పొరేషన్ వారి కొనడంలేదు. మధ్య దళారీలు వస్తున్నారు గిరిజనుల వద్ద చాలా కారుచవగ్గా కొంటారు. కార్పొరేషన్‌కు అమ్మ తారు కార్పొరేషన్ వారు మళ్లీ లాభాలు వేసుకుని హోల్‌సెల్‌గా అమ్ముతారు. అందుచేత, యీ మిడిల్‌మన్ పెరగడంవలన, గిరిజనుడు అడవిలో కష్టపడి సంపాదించిన సంపదకు న్యాయమైన ధర రావడంలేదు. అంతిమంగా చూస్తే-సెంట్ పర్సెంట్ డిఫరెన్స్ వుంటున్నది. ప్రజా ప్రతినిధులు, కార్యకర్తలు యీ విషయమై చెబుతున్నారు కాబట్టి, మీరు వచ్చిన రిపోర్టుపై ఆధారపడకుండా, దయచేసి తిరిగి ఎంక్వయిరి చేయించండి, మరొక రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయండి

శ్రీ సి హెచ్. శ్యామలరావు:-నేను చెప్పింది వాస్తవం కాదని గౌ. సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు తీసివేశారు, వారు, బహుశా, వాస్తవిక దృక్పథంతో చూసి వుంటే యీ ప్రశ్న వేసే వారు కాదనుకుంటున్నాను. మిడిల్‌మన్ గిరిజనులవద్ద నుంచి మైనర్ ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్ కొని సమస్యలేదు. ఈరోజున గిరిజన కార్పొరేషన్ మొనాపొలీ చేస్తున్నది గిరిజన కార్పొరేషన్ ఆక్షన్ వేస్తున్నప్పుడు-వర్తకులు కొను గోలు చేసి, పోయి మార్కెట్‌లో అమ్ముకుంటున్నారు తరువాత. మైనర్ ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్‌కుగాని - ఆముదానికిగాని, పేరుశనగకుగాని. దేనికయినా, సీజన్‌లో తక్కువ రేటు వుంటుంది. గిరిజనుల వద్ద నుండి క్రూడ్ ఫేస్‌లో ఆవి సీజన్‌లో కొనడం జరుగుతుంది. తరువాత, ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్, డ్రైచెయ్యడం, రెంటల్స్ మొదలయిన ఖర్చులున్నాయి: వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు-ఫైయిన్ వేరియాన్స్‌లో వర్తకులు యిచ్చే రేటు కంటే గిరిజన కార్పోరేషన్ ఎక్కువ యిస్తున్నది. పొరుగు రాష్ట్రాలతో పోల్చిచూసినప్పుడు కూడా మనం ఎంత ఎక్కువ యిస్తున్నామో మీరు గమనించడానికి అవకాశముంటుంది ఒరిస్సాలో టామరిన్‌కు 80 పైసల రేటు మనం 150 పైసలు, 175 పైసలవరకు యిస్తూ వచ్చాము అలాగే, మహా రాష్ట్రలో యీనాడు బంకకు క్వింటాల్‌కు 500 రు.లు వారు యిస్తే మనం రు 900 రేటు యిస్తూ వచ్చాము. కాబట్టి, పొరుగు రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూసినప్పుడు, ప్రైవేటు వర్తకులు యిచ్చే రేటుతో పోల్చి చూసినప్పుడు గిరిజన కార్పొరేషన్ అన్ని విధాలా గిరిజనుల తాలూకు మైనర్ ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్‌కు గిట్టుబాటు ధర యిస్తున్నదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి కొండలరావు (చింతపల్లి):- మార్కెట్ రేటు కంటే హెచ్చు ధర గిరిజనులకు యిస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు, ఈ సంవత్సరం మటుకు చాలా వరకు మైనర్ ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్‌కు ధర పెంచడం జరిగింది, కాని, ఒక విషయం నేను మనవి చెయ్యాలి, నికి ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చార్జెస్ కార్పొరేషన్ భరిస్తుంది అంటున్నారు నేను మనవిజేసేది-యీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చార్జెస్ ట్రైబల్ వెల్‌ఫేర్ వారు భరించి, వీరికి ఇంకా హెచ్చు ధర యివ్వడానికి అవకాశం వుంటుందేమో ఆలోచించ మని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా ఆలోచించి, వారికి ఇంకా హెచ్చుధర యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ సి హెచ్. శ్యామలరావు:-గౌ. సభ్యులు చేసిన సూచన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది. వారు చెప్పినట్లుగా, ఇవాళ ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జెస్, ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్, ఫారెస్టు రెంటల్స్ కూడా కార్పొరేషన్ భరిస్తున్నది. ఇది భరించని పరిస్థితిలో,

ప్రభుత్వం రిఎంబెర్స్ చెయ్యగలిగితే. మరొక 15 పర్సెంట్ గిరిజనులకు అధికంగా రేటు యివ్వడానికి అవకాశం వుంటుంది. సభ్యులు చేసిన సూచనను ప్రభుత్వం పరిశీలించి. త్వరలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటుందని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. విజయరామరాజు (నాగూరు) :- మంత్రిగారికి తెలియని వాస్తవాలు కూడా కొన్ని సభ్యులకు తెలుస్తూ వుంటాయి. ఇక్కడ వాస్తవమేమిటంటే-యీ మైనర్ ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్‌పై గిరిజన కార్పొరేషను మొనాపొలీ వుంది. అందుచేత, యీ ఫారెస్టు ఏరియాస్‌లో గిరిజన కార్పొరేషన్ తప్ప మరి ఇతర ట్రేడరు అక్కడ కొనడానికి వీల్లేదు దీనివలన, గిరిజనులు నష్టపోతున్నారు. కొనుగోలుదారుల కాంపిటీషన్ లేకపోవడంవల్ల గిరిజనులు నష్టపోతున్నారు. అందుచేత, దయచేసి, యీ మొనాపోలీస్ గిరిజన కార్పొరేషన్ నుండి తీసివేసి, గిరిజనులు ఎక్కువగా లాభపడేటట్లుగా చేస్తారా ?

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు:- గిరిజన కార్పొరేషన్ అంటూ యీనాడు ఏర్పాటు చెయ్యడంవల్లనే, మధ్య వర్తకులు, దళారులు గిరిజనులను ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చెయ్యకుండా వుంది. ఒకవేళ, దొంగతనంగా వర్తకులు పోయి కొనాలనుకున్నప్పటికి, గిరిజన కార్పొరేషన్ యిచ్చే రేటు కంటే ఎక్కువ యిస్తేనే గిరిజనులు వారికి అమ్మతారు తప్ప, అంతకంటే తక్కువ యిస్తే గిరిజిన కార్పొరేషన్ వద్దకే వస్తారు కాబట్టి, పొరపాట్లు జరుగుతున్నవి అంటే-గా. సభ్యులు స్పెసిఫిక్‌గా ఇన్‌స్టెన్‌సెస్ చెబితే, వాటిపై దర్యాప్తు చేయించి, తగు చర్య తీసుకుంటామని మనవిజేస్తున్నాను.

NATIONALISATION OF PRIVATE BUSES IN SRIKAKULAM DISTRICT

194—

*8902-(N) - Q - Sarvasri B. Narayana Swamy (Tekkali) :- V. Shobhanadreswara Rao (Vuyyur) and E. Subba Rao (Kuchipudi) :- Will the Deputy Cheif Minister be pleased ta state :

(a) whether there is any proposal with the Government to nationalise the private buses in Srikakulam district :

(b) if so, when the Government to nationalisation of buses in Srikakulam district as was done eleweere; and

(c) what is the intention of the Government in playing buses under private management this district alone while the buses n all the distr'cts have been nationalised ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :-

(ఎ) లేదండి.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా కార్పోరేషన్ లోగడ ప్రచురించిన పథకాలు అమలు పరచిన మీదట శ్రీకాకుళంలో బస్సుల జాతీయకరణ విషయం పరిశీలించబడుతుంది

(సి) ప్రయివేటు బస్సులు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మాత్రమే కాకుండా కడప ప్రకాశం, నెల్లూరు, విశాఖపట్టణం, విజయనగరం జిల్లాలో కూడా నడుపబడుతున్నాయి. రాష్ట్రంలోని మొత్తం బస్సులన్నిటినీ అంచల వారిగా జాతీయం చేయుట ప్రభుత్వ విధానము.

శ్రీ కె మోహన రావు (పాతపట్నం) :- తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కూడా అనేక బస్సు రూట్లు - ఉదహారణకు తుని నుంచి వెళ్ళె రూట్సులో నేషనలైజ్ చెయ్య లేదు. అవి చేస్తారా ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :- నేను ఇప్పుడే మనవిజేశాను - అంచెలవారిగా యీ బస్సురూట్సు అన్ని జాతీయం చేయబడతాయి.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (ఆముదాలవలస) :- కొన్ని రూట్సు నోటిఫై చేశారు- '74, 75లలో. ఈ రోజువరకు, అడిషినల్‌గా బస్సు రూట్సు యివ్వమంటే, నోటిఫై చేసిన రూట్సులో యివ్వడం లేదు. ఆర్ టి.సి. బస్సులేదు, ప్రైవేటు బస్సులు 200,300 మందితో వెడుతున్నారు. నేను కాలు విరగ్గొట్టుకున్నాను. పాపులేషన్ విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. దీనికి మంత్రిగారు ఏమి సొల్యూషన్ ఆలోచిస్తున్నారు ?

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు - ప్రయారిటీస్ ఫిక్స్‌ప్ చేయడం జరిగింది. మొదట కడప జిల్లాలో, తరువాత మిగతా జిల్లాలో చెయ్యాలి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో - అక్కడ ప్రైవేట్ బస్సులు నడుస్తున్నవి. దానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ఈ మధ్యలో దీనికి సంబంధించి కేసెస్ వినడం, హియరింగ్ కూడా అయింది. నెల రోజులు అవుతున్నది. దీని గురించి తప్పక చర్య తేసుకుంటాము.

శ్రీ జి. మల్లికార్జున రావు (గురజాల) :— జాతీయం చెయ్యని జిల్లాలలో పరిస్థితి అట్లా వుంటే, జాతీయం చేసిన జిల్లాలలో పాపులేషన్ పెరిగి, బస్సులు తక్కువగా వుండి, మనుషులు బస్సులమీద కూడా ఎక్కి ప్రయాణం చెయ్యవలసివస్తున్నది. అటువంటి చోట్ల ఎక్స్‌ట్రా బస్సులు వేసే ప్రయత్నం చేస్తారా ? చాలా రిప్రజెంటేషన్స్ యిచ్చాము. వాటిపై యాక్షన్ తీసుకోలేదు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు :- దీనిపై ఆర్ టి సి. అధికారులు - ఆయా రూట్సులో ట్రాఫిక్ ఎంత వున్నదో గమనించిన తరువాత, దాని ప్రకారం వెయ్యడం జరుగుతుంది. అటువంటి పరిస్థితి వుంటే, గౌ. సభ్యులు నాకు యిస్తే, దానిపై నేను తప్పక చర్య తీసుకుంటానని మనవిజేస్తున్నాను.

CONSTRNCTION OF WAITING ROOM IN EVERY BUS DEPOT

195—

*9495 - Q. — Sri M. Adeyya (Payakaraepet-s) .– Will the Duputy Chief Minister be pleased to state :

(a) The District-wise number of R.T C.Depots in the State:

(b) whether waiting rooms have constrncted in evary depot for the passengers:

(c) if not the time by which they will be constructed ;

(d) the estimated expenditure for the constuction of the waiting rooms · and

(e) the steps taken for improving the facilities In the existing waiting rooms ?

ఉప ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ సి. జగన్నాథం) :-

(ఎ) రాష్ట్రంలో జిల్లాల వారీగా ఉన్న బస్సు డిపోల, బస్సు స్టేషన్ల సంఖ్యను తెలిపే వివరణ సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

(బి) అన్ని బస్సు స్టేషన్లలో విశ్రాంతి గదులను ఏర్పాటు చేశారు.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(డి) విశ్రాంతి గది అనేది బస్సు స్టేషనులో ఒక భాగం బస్సు స్టేషను పరిమాణం మీద దాని వ్యయం ఆధారపడి ఉంటుంది విశ్రాంతి గదుల నిర్మాణం వ్యయం విడిగా నిర్వహించడంలేదు.

(ఇ) ప్రయాణీకులకు సరిపడినన్ని సీట్లు ఫ్యానులు, మంచినీరు వంటి సదుపాయాలన్ని విశ్రాంతి గదులలో ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. కొన్ని ముఖ్యమైన, పెద్ద స్టేషన్లలో డీలక్స్ లాజులు కూడా ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి.

Answer to Clause 'a of L.A.Q.No. 6495 (Starred) given Notice of by Sri Maruthi Adeyya, M.L A.-District-Wise Number of Bus Depots/Bus Stations of A P.S.R.T.C. in the Districts of Andhra Pradesh.

Sl.No.	Name of the District		Number of Depots		Number of Bus Stations
1.	Adilabad	...	4	...	2
2.	Anantapur	...	7	...	2
3	Chittoor	...	10	...	4
4.	Cuddapah	...	3	...	2
5.	East Godavari	...	6	...	8
6.	Guntur	...	9	...	13
7,	Karimnagar	...	4	...	5
8.	Khammam	...	3	...	8
9.	Krishna	...	7	...	8
10.	Kurnool	...	7	...	4
11.	Mahboobnagar	...	4	...	11
12,	Medak	...	3	...	7
13.	Nalgonda	...	5	...	11
14.	Nellore	...	2	...	4
15.	Nizamabad	...	2	...	2
16.	Prakasham	...	3	...	4
17.	Rangareddy	...	4	...	5
18.	Srikakulam	...	1	...	1
19.	Vizianagaram	...	1	...	3
20.	Visakhapatnam	...	5	...	3
21,	Warangal	...	4	...	4
22.	West Godavary	...	7	...	9
23.	Hpderabad.	...	10	...	1
		Total	111		121

శ్రీ వి బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్) :- అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు అన్ని తాలూకాల్లో డిపోస్ ఉన్నవని చెప్పారు. వికారాబాదులో మొదట బస్సులు రైల్వే స్టేషనులో నిలబడేవి, అక్కడి నుండి తీశారు. అక్కడ షెడ్ కూడ యిప్పుడు లేదు, తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సులో షెడ్ కూడ లేక ప్రజలు నిలబడడానికి చాలా తకిలీబుగా ఉంది. మంత్రిగారు వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఫౌండేషన్ స్టోన్ చేశారు, అది అట్లాగే ఉంది, దాని గురించి మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ సి. జగన్నాథ రావు :— అన్ని తాలూకాల్లో బస్ స్టేషన్సు వున్నవని చెప్ప లేము ఎన్ని ఉన్నవి, ఎక్కడ ఉన్నవి అనేది చెప్పాను బస్ డిపోలు 111 ఉన్నవి, బస్ స్టేషన్‌ను 121 ఉన్నవి. బహుశః విశాఖపట్నాదులలో లేకపోవచ్చు. దాని గురించి అతి తొందరలో ఏ చర్య తీసుకోవాలో అది తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ అమ్మిరెడ్డి (అనపర్తి) :- మన రాష్ట్రములో ఉన్న అన్ని జిల్లాలకంటే ఈస్ట్ గోదావరి పెద్ద జిల్లా. రమారమి 40 లక్షల జనాభా వున్న జిల్లా, కేవలం 6 బస్ డిపోలు, 8 బస్ స్టేషన్సు పెట్టడం న్యాయం కాదు ప్రజలు ప్రయాణం చేయడం లేదా? వెంటనే వాటిని పెంచే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ సి జగన్నాథం :- అన్ని జిల్లాల్లో కూడ ఈ విధంగా పెంచాలని గౌరవ సభ్యులు కోరడం జరుగుతున్నది. ఫేజ్డు మేనర్‌లో యివి అన్ని చేస్తున్నాము. వారి సూచనలను ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ కె వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు) :— అన్ని జిల్లాల్లో డిపోలు ఉన్నచోట విశ్రాంతి గదులున్నవని అవి సక్రమంగా ఉన్నవని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు నెల్లూరు అధు నాతనంగా నిర్మించిన బస్ స్టేషను ఉంది. అక్కడ విశ్రాంతి గది ఉంది. కాని విశ్రాంతి తీసుకోడానికి వీలులేనివిధంగా ఆక్రమించుకొని ఉన్నారు. అది వర్కర్సు కొరకా, బస్ పాసింజర్సు విశ్రాంతి తీసుకోడానికా? అది చాలా పెద్దది, దాని విషయ ములో చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ సి జగన్నాథ రావు :- ఇండివిడ్యువల్ కేసెస్ విషయం తెలియదు. వారు నా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. తప్పకుండా దానిమీద చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ (రేపల్లె) :- బస్ డిపో లన్నిటిలోను విశ్రాంతి మంది రాలు ఉన్నవని చెబుతున్నారు. క్రొత్తగా కడుతున్న బస్ స్టేషన్సులో కొంత స్పేసి యస్‌గా సౌకర్యాలు ఉండే పద్ధతిన కడుతున్నారు. పాత బస్ స్టాండ్సులో ఉండే విశ్రాంతి మందిరాలు అధ్వాన్నంగా, యిరుకు గా ఉన్నవి. వాటి గురించి పరిశీలించాలి. రెండవది మంగళగిరి చాలా ప్రధానమైనటువంటి ట్రాఫిక్ గలది, నేషనల్ హైవే మీద ఉంది. ప్రతి బస్సు అక్కడ ఆగుతుంది. అలాంటి చోట బస్ స్టేషను లేదు. రేపల్లెలో బస్ డిపో ఉంది, అక్కడ ఉన్న దానిని విశ్రాంతి మందిరం అనడానికి వీలు లేదు వెనుకటి బస్ డిపోల్లో విశ్రాంతి మందిరాలు లేవు. తప్పనిసరిగా తిరిగి ఆయా కేంద్రాలయొక్క ప్రాధాన్యతనుబట్టి నిర్మించడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు :- ఫైనాన్షియల్ కన్‌స్ట్రైన్స్ గురించి మనవి చేశాను. గౌరవ సభ్యులు ప్రతి తాలూకాలో బస్ స్టేషన్సు కావాలని కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్దేశం ఏమంటే, అన్ని తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సులో కనీసం బస్‌స్టేషను లేకపోతే బస్ డిపో పెట్టవలసిన అవ - సన్న పక్షములో దానికి ప్రాధాన్యత యిచ్చి మిగతా కార్యక్రమాలు తరువాత తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. పాత బస్‌స్టేషన్సులో గల విశ్రాంతి భవనాలలో తగు అవకాశాలు లేని మాట యథార్థం. వెంటనే చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ఎందుకంటే నిధుల కొరత ఉంది. కాబట్టి అన్నిచోట్ల విస్తరించిన తరువాత అక్కడ కూడ తగు చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

ENHANCEMENT OF WAGES OF BEEDI LEAF COLLECTION WORKERS

196—

*9247-(L) Q-Sri Poola Subbaiah (Markapur) :- Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether the Government propose to enhance the wages of beedi leaf collection workers in the stats in view of rising prices;

(b) if not, the reasons therefor; and

(c) whether the Government are aware of tho fact that different piece retes for each bundle of leaves are being paid to the workers at different places in Khammam District ?

Minister for Forests (Sri M.A. Aziz)

(a) No, Sir.

(b) The wages for collection of beedi leaves for 1982 season have been fixed by the Government on the basis of recommendations of a committee constituted under the provisions of section 6 of the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Act, 1972.

(c) Different rates have been fixed for different-groups of units in Khammam District as follows :

(1) Units 1 to 29, 32 to 40 = 10 paise per bundle of 100 leaves.

(2) Units 30, 31, 44 to 49 = 8 paise per bundle of 100 leaves.

(3) Units 41 to 43 = 7 paise bundle of 100 leaves.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్) :- ప్రశ్నలో ఎ.వెదర్

a) Whether the Government prepose to enhance the wages of beedi leaf collection workers in the State in view of rising prices.

అని ఉంటి పెరిగే ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పది పైసల ప్రకారం యిస్తారా అంటే 7 పైసలు 8 పైసలు అన్నారు. మీరు మినిమం వేజెస్ ఫిక్స్ చేసి దాని ప్రకారం ఇచ్చే దానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ యం.ఏ. అజీజ్ :- ఈ ప్రైస్ ఫిక్స్ చేయడానికి

There is a statutory Committee. That Committee is constituted under the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Act, 1971. In that there is a representative of the labourers also. This Committee fixes the rate for the collection of beedi leaves.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి) :- ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మూడు విధాల రేట్లు ఉన్నవి ఒకచోట 7 పైసలు ఒకచోట 8 పైసలు, మరొక చోట 10 పైసలు ఉన్నవి అవి అన్నీ తీసివేసి ఒకేవిధమైనటువంటి రేటు నిర్ణయించి తునికి ఆకు కార్మికులకు ఒకే రకమైనటువంటి కూలి నిర్ణయించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా? అది లేకపోతే 15 లేక 10 పైసలు యిచ్చే అవకాశం ఉందా?

శ్రీ ఎం.ఏ. అజీజ్ :- అడ్వయిజరీ కమిటీ అన్ని విషయాలు కనుగొని అక్కడ ఉన్న సీజనులో బీడి ఆకు ఎంత కలక్టు చేయగలరు ఒక్కొక్క లేబరర్. అతనికి రోజు లేబరు గిట్టుతుందా లేదా అక్కడి ఆకు ఏమాత్రం దొరుకుతుంది, అది వైడ్‌స్ప్రెడ్‌గా ఉందా లేక దగ్గరలో వుందా యివి అన్నీ ఆలోచించి రేటు ఫిక్స్ చేస్తారు. అందువల్ల యూనిటు యూనిటుకు రేటు తేడా ఉంది. కొన్ని యూనిట్సులో వూరుకు దగ్గర ఉంటే ఎక్కువ తిరగకుండా కలక్టు చేసే అవకాశాలుంటాయి. అలాంటి చోట రేటు తక్కువగా ఉంటుంది. కొన్ని చోట్ల చాలా దూరం వెళ్ళి కలక్టు చేసి మోసుకురావలసిన అవసరం ఉంటుంది. అక్కడ రేటు ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందువల్ల యునిఫార్మ్ రేటు పెట్టాలంటే సబబు అయిన పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఇప్పుడు మీరు ప్రయివేటు కాంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చిన రేట్లకన్నా ఎక్కువగా కార్మికులు పోరాడి భద్రాచలములోను వరంగల్లులోను 15 పైసలకు ఒక కట్ట చొప్పున వారే కూలీలకు ఇస్తున్న మాట ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? రెండవది నిజాంవలి గారు ఫారెస్టు మినిష్టరుగా ఉండగా నేను ఉన్నప్పుడు కూడ ఆ సలహా సంఘంలో మెంబరుగా ఉంటిని. నేను ఉన్నప్పుడు కూడా అక్కడ ఉన్న కంట్రాక్టర్లు ఏమి అన్నారు అంటే మేము కూలీలతో పోరాటం చేయలేము, మీరు రేటు నిర్ణయించండి మీ రోయల్టీ ఏమీ డబ్బుతినదుకదా కూలి వారికి ఇచ్చుకునేది మేము కదా. అందుకోసం ప్రతి సంవత్సరం మాకు సమ్మెల గొడవ ఎందుకు వారు కోరిన ప్రకారంగా కూలి రేట్లు పెంచండి, మేము పెంచడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము అన్నారు. గవర్నమెంటు

వారికి ప్రిస్టేజి ఇష్యు అనే దృష్టితో పారెస్టు డిపార్ట్‌మెంటు దీనిని ఆపివేసింది. ఇప్పటికైన 15 పైసలు మినిమమ్ రేటు పెడతారా? మూడవది అధ్యక్షా, మూడు తరగతులకు బదులుగా రెండు తరగతులు మాత్రమే పెట్టాలి అనేది కాంట్రాక్టర్లు మేము కూడ సూచించాము. దానికి మీరు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ ఎం.ఎ.అజీజ్:- ఈ విషయాలు అన్ని ప్రయినింగ్ కమిటి, రేటు ఫిక్సేషన్ కమిటి వారు ఆలోచించి చేసింది. ఒక వేళ ఆ రెండు కేటగిరీస్‌తో చేయకలేక పోబట్టి ఇన్ని కేటగిరిస్ క్రిందక్లానిపై చేయడం వేరు వేరు కేటగిరీస్‌కి వేరు రేట్లు ఫిక్సు చేయడం జరిగింది. ఇపుడు రెండవవిషయం. ఈ రేట్లు యూనిఫారమ్ రేట్లు చేయమంచే నేను ఇదివరకే చెప్పాను. యూనిఫారమ్ రేట్లు చేయడం జరగదు అది సబబు కూడ కాదు కొన్ని చోట్ల వర్కర్సు ఎక్కువ బీడి లీవ్సు గ్రామాలు దగ్గరతో ఉండబట్టి వారు ఎక్కువ బీడిలివ్సు కలెక్టు చేసే అవకాశాలు కలుగుతాయి కొందరేమో చాల దూరమునుంచి బీడి లీవ్సు తీసుకుని రావలసిఉంటుంది. వాళ్ళకు చాల టైము పడుతుంది. చాల కష్టం కలుగుతుంది. అలాంటి చోట వారికి ఎక్కువ రేటు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. వాళ్ళు ఆలోచించి ఈ సంగతులు చూసి ఇప్పుడు వాళ్ళు 10 పైసలు గాని 15 పైసలు గాని ఏ రేటు ఫిక్సు చేసినప్పటికి కూడ దీనికి ప్రయినింగు కమిటి కాన్ స్టిట్యూట్ చేశారు. వాళ్ళు రేట్లు ఫిక్సు చేస్తారు. ఆ రేట్ల ప్రకారం వారికి ఎమపుంట్లు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు ఓంకార్‌గారు కొంతమంది కంట్రాక్టర్లు 15 పైసలు కూడా ఇస్తున్నారు అంటున్నారు. మరి ఆ విషయం మాకు తెలియదు వాళ్ళు ఒక వేళ ఆ విధంగా ఇస్తున్నారు అంటె వారు ఏదో లాభం తినాలనే ఉద్దేశంతో వారు ఇస్తున్నారేమో కాని మా గవర్నమెంటుకి మాత్రం ఇది తెలియదు ఆ విధంగా వారు కావాలి అంటే ఎక్కువ రెటు ఫిక్సు చేసి చేసుకోవచ్చు మాకు అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ కె.పి. సుబ్బారెడ్డి :- కార్మికుల విషయం చాల ముఖ్యమైనది. ఇది ఒక జిల్లాకి సంబంధించిన విషయం కాదు. ప్రతి జిల్లాలో ఉంది నెల్లూరులో వీరికి గవర్న మెంటు నిర్ణయించిన వేతనం కూడా సరిగా ఇవ్వకుండా ఈ విధంగా 7 పైసలు 8 పైసలు కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు, కంట్రాక్టరుకి, ఓనరుకి బాగా లాభం వస్తున్నపుడు ఆయన ఆ రేషియోతో ఆలోచించి కార్మికులకొ ఎందుకు న్యాయం చేయ కూడదు ? కమిటీలు అంటున్నారు. ప్రతి జిల్లాకి కమిటి ఉందా ? రాష్ట్రానికి ఉందా ?

శ్రీ ఎం ఎ. అజీజ్ - కాదు. ఉన్నదే రాష్ట్ర కమిటీ. వారు చెప్పేది బీడీ వర్కర్సు విషయము నేనేమో బీడీ లీవ్సు కలెక్షన్ గురించి చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :- అధ్యక్షా, ఈ బీడి పరిశ్రమ దేశ వ్యాప్తంగా అభివృద్ధి చెందుతూ ఉంది. బీడి ధరలు బాగా పెరుగుతూ ఉన్నాయి. త్రాగేవారు చెల్లిస్తున్నారు. అలాంటపుడు ఈ బి.డి. ఆకుపైన కూడా మంచి ధరలు సంపాదించుకు టున్నారు వర్తకులు. అందుచేత అడవులలో బీడి అకులను సేకరించే టటువంటి కార్మికులకు ఇదివరకు నిర్ణయించిన 7, 8 పైసలు అన్నది చాలా కన్సర్వే టివ్ రేటు పునర్విచారణ జరిపించి ఈ మార్కెట్‌లో వస్తున్న ధరలనుగుర్తు పెట్టుకుని వారి జీవిత ప్రమాణాలు కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలి. ఒకే ధర ఉండాలని నేను చెప్పడం లేదు. 1, 2, 3 కేటగిరీస్‌తో ఉన్న నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని నేషనలైజు చేసి ఈ రేటును వెంటనే పెంచడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే కృషి చేస్తుందా? రెండవది ఈ బీడీ ఆకును బీడీ కార్మికుల సంఘాలు ఉన్నాయి. ఆ బీడి తయారు చేయ డానికి. అటువంటి కార్మిక సంఘాలకు కూడా ఈ బీడి ఆకు ఇచ్చేటటువంటి కాంట్రాక్టు ఆ కోపరేటివ్ సొసైటీక్‌కి ఇచ్చేటట్లుగా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎం ఎ. అజీజ్ :- రేట్లు ఎడ్వయిజరీ కమిటీ డిసైడు చేయాలి. వారు డెసిషన్ తీసుకోవాలి.

SRI CH. RAJESWARA RAO : You are also a guiding factor. Your representatives are there

SRI M.A. AZIZ : Government is represented, the labour is reptesented, the beedi workers are represented in that Committee.

శ్రీ సిహె. రాజేశ్వరరావు :- ఓవర్ హాల్ చేయాలి. రీ ఒరియంటు చేయ వచ్చు.

శ్రీ ఎ ఎ. అజీజ్ :- ఇప్పటి రేటు కాదు. ప్రతి సంవత్సరం కూడా ఈ కమిటీ మీట్ అయి అన్ని విషయాలు ఆలోచించి ఈ రేటు ఫిక్స్ చేస్తారు. ఇవి పాత రేట్లు కావు. గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం ఒక నయా పైస ప్రతి యూనిట్ పైన కూడా పెంచడం జరిగింది. ఇదీ కోపరేటివ్‌కి ఇవ్వడం జరుగదు. ఇది పాట వేసి ఆక్షను పైన సేల్ చేస్తూ ఉంటారు. ఇది సొసైటీస్‌కి వీలు పడదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :- ఇది ప్రభుత్వం తలచుకుంటే కోపరేటివ్స్‌కి ఇవ్వవచ్చు కదా.

జవాబు లేదు.

DUES TO THE CANE GROWERS BY MANAGEMENT OF KIRLAMPUDI SUGAR MILLS LIMITED PITHAPURAM

197—

*9894 Q–Sarvasri V. Sobhanadreeswara Rao, G. Latchanna (Sompeta) :- P. Janardhan Reddy (Kamalpur) :- S. Chandramouli (Chirala) :- K. Satyanarayana (Repalle) :- Ch. Rajeswar Rao, K Govinda Rao (Anakapalli) and S.R.P.T.S. Veerapa Raju .– Will the Minister for Sugar Industry be pleased to state :–

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 60 lakhs was due till 1-6 81 to the cane growers by the management of Kirlampudi Sugar Mills Limited, Pithapuram; and

(b) if so, whether the Government take immediate action to get the amount paid to the cane growers by the management by resorting to the provision of Revenue Recovery Act ?

శ్రీ టి. బాలగౌడు

(ఎ)(బి) 1981-82 సంవత్సరానికి కిర్లంపూడి షుగర్ మిల్సు చెరుకు రైతులకు రూ. 80 62 లక్షలు చెల్లించాల్సివుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ చెరకు (సరఫరా, కొనుగోలు క్రమబద్ధీకరణ) నియమావళి క్రింద చర్య తీసుకునే నిమిత్తం అవసరమైన ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- మాకు ఉన్న సమాచారం ప్రకారంగా 1-6-1981 వ తేదీ వరకు 60 లక్షల రూపాయలు బకాయిలు ఉన్నాయి. వీరేమో 89 అంటున్నారు. కాని బకాయీలు ఒకటి అటు ఇటు అని కాదు గాని అది మరి ఈరోజు వరకు మీరు ఇప్పించక పోయిన తరువాత ఆ రైతులు ఏమి అవుతారు? చెరకు సప్లయి లేకపోవడం మూలంగా చివరికి ఫ్యాక్టరీ కూడా మూతపడడం కార్మికులకు జీతాలు ఇవ్వకపోవడం కార్మికులు కూడా పెద్ద సమ్మె చేయడం పెద్ద ఆందోళన జరుగుతున్నది కదా తక్షణ చర్యలు ఏమి తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ టి. బాలాగౌడు :- అధ్యక్షా ఇపుడు ఉండేది 80 లక్షల రూపాయలు వాళ్ళు ఇచ్చేది ఉంది. దాని కొరకు మొన్ననే మీరు పేపరులో కూడా చూసి ఉండవచ్చు. అక్కడ దానిని ఎసన్షియల్ కమోడిటీస్ క్రింద వారిని అక్కడ అరెస్టు చేయడం కూడా జరిగింది. అక్కడ ఉండే సుగరుని సీజు చేశారు సుమారుగా 26,506 బస్తాలు కూడా సీజు చేశారు. అక్కడ ఉండే లేబరు 26నుంచి వారు ఫ్యాక్టరీకిరానందున 29-8-1982 అక్కడ లాకౌటు కూడా చేశారు. దీనిని గురించి కలెక్టరుగారు అక్కడ ఉండే మేనేజిమెంటును సంప్రదించి తగుచర్యలు తీసుకుంటున్నారనీ మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ కె. మోహనరావు (పాతపట్నం) :- మినిష్టరుగారు చెప్పిన ప్రకారం కిర్లంపూడి షుగర్సులో గత బాకి 60 లక్షలు లెక్క. ఇక్కడ కరెంటు బాకీ చెప్పారు. గత బాకీ కూడా ఈ ఫ్యాక్టరీకి ఉంది తరువాత ఇక్కడ రైతులు కార్మికులు కూడా ఫ్యాక్టరీకి వ్యతిరేకంగా ధర్నా చేస్తున్నారు. దాని మీద రెండు మూడు సార్లు కలెక్టరుని మీట్ చేయడం జరిగింది. దాని మీద ఏమి ఏక్షను తీసుకున్నారో చెప్పవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను,

శ్రీ టి. బాలగౌడు :- గత సంవత్సరం బాకీ గురించి గౌరవనీయులైన సభ్యులకు తెలుసు. నా దగ్గర రికార్డు ప్రకారంగా చూసుకుంటే పోయిన సంవత్సరం 90 వేల రూపాయల చిల్లర బాకి ఉన్నట్లు చెప్పారు. అదే రోజున వారు నాకు చెప్పినది ఏమిటంటే బాకి అంత లేదు అది కరెక్టు చేయాలి అని అన్నారు. కరెక్టు చేయమని కమిషనర్‌గారి దగ్గర అప్పీలు చేసుకున్నారు. పోయిన సంవత్సరం సంగతి అప్పీలు పెండింగులో ఉంది. అప్పీలు డిసైడు కావాలి. ఎంత రావాలో అంత ఇచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. రావలసిన దానిని గురించిఇప్పుడే తాసీల్‌దారుని పంపించి చూడమని చెప్పాను. ఇప్పుడు ఈ సంవత్సరం విషయం మాత్రం మనవి చేశాను. వారు రైతులకు ఇవ్వవలసింది 80 లక్షలు ఎటాచ్ చేసిన షుగర్ మీద 20 లక్షల వరకు రావచ్చును. మిగిల్న దానిని గురించి వారి ఆస్తులు ఏమైనా ఉంటే జప్తుచేసి రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్) :- పిఠాపురం కిర్లంపూడి షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఈ సంవత్సరం ఎంత ఉత్పత్తి చేసింది? ఉత్పత్తి చెసిన షుగర్‌లో ఎంత భాగం విక్రయం చేసింది? రైతులకు 80 లక్షలు ఇవ్వాలని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. రెవిన్యూ రికవరీ యాక్టు ప్రకారం చర్యలు తీసుకుంటామని అంటున్నారు. ఇప్పటికి దాని క్రింద ఆ 80 లక్షలలో ఏమైనా ఇప్పించేందుకు ప్రయత్నం చేసారా? ఇతర సెక్షన్సు పెట్టి ఆ రైతులకు ఇప్పించడానికి మంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. బాలాగౌడ్ :- ఈ సంవత్సరం వారు క్రషింగు చేసిన చెరకు 64,654 మెట్రిక్ టన్నులు. అందులో వారు 49,150 టన్నులు షుగర్ ప్రొడ్యూస్ చేసారు. ఇప్పుడున్న షుగర్ 2,618 టన్నులు. ఆ షుగర్‌ను ఎటాచ్ చేసాము. ఆర్.ఆర్. యాక్టు క్రింద మొన్న తహశీల్దారుగారు వెళ్ళి ఎటాచ్ చేసారు. అందులో ఉన్న చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును అరెస్టు చేసారు. ఆ షుగర్ అమ్మగా వచ్చే డబ్బు రైతులకు ఇప్పించడానికి ఎటాచ్ చేసారు,

శ్రీ ఎస్. చంద్రమౌళి (చీరాల) :- చెరకు రైతులకు ధర సరిగా రాపడంలేదని బాధపడుతున్నారు. మిల్లు యజమానులు 30 లక్షలు బాకీ ఉన్నారని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. మిల్లు యజమానులు పేదవారు అని వారి పట్ల లేనియస్ వ్యూ ఎప్లయి చేస్తున్నారా? వారు కట్టలేని పరిస్థితులలో ఉన్నారని అనుకొంటున్నారా? వారి దగ్గర రాబట్టి రైతులకు ఇవ్వడానికి ఆర్.ఆర్. యాక్టుపల్ల ఉపయోగం లేకపోతే వారిమీద అరెస్టు వారంటు పెట్టి ఎందుకు డబ్బు వసూలు చేయడానికి ఎందుకు అవకాశం లేదు. వారి దగ్గర ఇంట్రెస్టుతో కూడా వసూలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది కనుక ఆ విధంగా వసూలు చేస్తారా?

శ్రీ టి. బాలాగౌడ్ :- షుగర్ కేన్ యాక్టు ప్రకారంగా విత్ ఇంట్రెస్టు రైతులకు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తూ ఉంటారు. ఈ సంవత్సరం బ్యాంకు లోను కోసం వారు ఎప్లయి చేసారు. అది వచ్చిన వెంటనే ఇస్తామని చెప్పారు. అంతకుముందు మూడుసార్లు కలెక్టరుగారు వారిని పిలిచి అడిగితే లోన్సు రావడంతోనే ఇస్తామని చెప్పారు. లోన్సు రాలేదు. అందుచేత ఇవ్వలేదని అనడంవల్ల ఈ చర్యలు తీసుకున్నాము.

NON DISBURSEMENT OF D. A. AND H. R. A ARREARS BY PRINCIPAL OF SPG HIGH SCHOOL. SECUNDERABAD TO THE STAFF

198—

*9559 (Q).—Sri M, Omkar (Narasampet):—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whethr it Is a fact that DA and HRA arrears of Rs. 24,673 and Rs. 6,891 drawn by the Principal of SPG Boys High School (Fully aided) though drawn in the year 1977 have not been disbursed to the staff till this day; if so, the reasons therefor ;

(b) whether it is also a fact that TPE and LIC deductions amounting to several thousands of Rupees are not being remitted regularly. If so, the steps taken to rectify the same and immediate payment of the D. A. & HRB arrears : and

(c) whether it is a fact that number of all gations are pending against the Principal with the D, E. O , Hyderabad; if so, the action taken thereon ?

విద్యాశాఖ స్టేటు మంత్రి (శ్రీ ఎస్. అళ్వార్ దాసు)

(ఎ) 1-1-1976 నుండి ఒక దఫా డి ఎ. పెంచబడింది. ప్రభుత్వం చెల్లించక పోయినప్పటికి యాజమాన్యం వారు దానిని సక్రమంగా ఉపాధ్యాయులకు చెల్లించివేస్తున్నారు. 1-1-1976 నుండి 28-2-1977 వరకు ఈ మొత్తం రూ. 21,073/-లు అయింది.

1-10-1976 నుండి మరియొకసారి డి ఎ. పెరిగింది. 28-2-1977 నాటికి చెల్లించవలసిన ఆ బకాయి రూ. 3,600/-లు అయింది.

జిల్లా విద్యాశాధికారి 10-3-1977 తేదీ గల ప్రొసీడింగులలో ఆ రెండు మొత్తాలను మంజూరు చేశారు.

మొదటి విడత డి ఎ. హెచ్చింపు మొత్తం రూ. 21,073/-లను యాజమాన్యం వారు ఇదివరకే ఉపాధ్యాయులకు చెల్లించినందున ఆ మొత్తాన్ని సర్దుబాటు చేశారు. రెండవ విడత బకాయిల మొత్తం రూ. 3,600/-లను 21-1-1981 తేదీన మాత్రమే చెల్లించారు.

1977 నవంబరులో డ్రా చేసిన హెచ్. ఆర్. ఎ. బకాయిల మొత్తం 6,391/-లను పూర్తిగా చెల్లించారు. 1977, ఏప్రిల్‌కు హెచ్. ఆర్. ఎ రూ. 1,135-60 లను డ్రా చేయలేదు. చెల్లించలేదు

(బి) తనిఖీ చేసే సమయానికి లేక ఆడిటు చేసే టప్పటికి ఉపాధ్యాయుల ప్రావిడెంటు ఫండు, ఎల్. ఐ. సి. పిరాశాలకు సంబంధించిన రికార్డులు లభ్యం చేయ లేదు. అందుచేత తగ్గించిన ఆ మొత్తాలు అక్కౌంటులో సరిగా వేసినది లేనిది చెప్పడం సాధ్యం కాదు.

(సి) అవునండీ, 24-3-1982 తేదీన సికింద్రాబాదు డిప్యూటీ విద్యాశాఖాధికారి సీనియరు ఆడిటరుతోపాటు విచారణ జరిపారు విచారణ నివేదికపై సమాధానం ఇవ్వవలసిందిగా కరస్పాండెంటును కోరడం జరిగింది ఆయన సమాధానం అందవలసివుంది.

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్:-ఎ భాగంలో మంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారంగా జరుగలేదు. మేనేజిమెంటు ఉపాధ్యాయులమీద ఒత్తిడి తీసుకొని వచ్చి బెదిరించి వారి సంతకాలు తీసుకున్నారు కాని వాస్తవానికి వారికి చెల్లింపు చేయలేదు. తిరిగి విచారణచేసి న్యాయ కలుగజేస్తారా? ఎల్‌ఐసి కి సంబంధించి, జిపిఎఫ్‌కు సంబంధించిన విషయాలలో మీకు అందజేస్తాను. దాని ప్రకారంగా మీరు యాక్షను తీసుకుంటారా? మీరు వారి సమాధానం

కోసం ఎప్పుడు వ్రాసారు? వారు ఏడిపిస్తున్నారు కనుక మీరు వారిమీద ఎందుకు కఠినంగా చర్య తీసుకోరు?

శ్రీ ఎస్ ఆళ్వార్‌దాస్: టీచర్సు సంతకాలు పెట్టారో లేదో కాని అది నిజం కాదని అంటున్నారు. టీచర్సు నిలబడితే మనం ఏమైనా సహాయం చేయవచ్చు. కాని వారు అందులో కలసిపోతే మనం చేసేది ఏమీ లేదు ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు తరువాత నేను ఇస్తున్న ఇన్ఫర్మేషను ఇది. మార్చి 1981లో ఒక ఎంక్వయిరీ జరిగింది. తరవాత మార్చి 1982లో ఇంకొక ఎంక్వయిరీ జరిగింది

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్: ప్రభుత్వం కఠినంగా చర్య తీసుకొంటుందని అంటే వారు నిలబడతారు. మీరు కఠినంగా చర్య తీసికోలేకపోతే వారు నిలబడరు. అని మీ మీద ఆధారపడి ఉంది.

శ్రీ ఎస్.ఆళ్వార్‌దాస్: నిజమే. చాలా స్కూల్సులో అలాగ జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వానికి పాత యాక్టు ప్రకారం రెండు విధాలుగా చర్యతీసుకోవచ్చును. డిరికగ్నయి చేయవచ్చును లేకపోతే గ్రాంటు ఆపుచేయవచ్చును. ఈరెండుచేస్తే బిడ్డలు బాధపడతారు టీచర్సు బాధపడతారు, యాజమాన్యం బాగానే ఉంటుంది. కొత్త యాక్టు ప్రకారం చర్య తీసుకొనడానికి అధికారం ఉన్నా ఇది మైనారిటీ ఇనిస్టిట్యూషను కనుక మేము చేయ లేము. దానిని తీసుకొవడానికి సాధ్యం కాదు అట్లాగైతే ప్రయివేటువారికి లేకుండా అన్నీ గవర్నమెంటే పెట్టేది గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నిజమే అయి ఉండవచ్చును కాని అది పైకి తీయడం ఎట్లాగ ? మనదేశంలో రూల్ ఆఫ్ లా ఉంది. కనుక ఎట్లా తీయడం అనేది వారు ఇన్ఫర్మేషను ఇస్తే తప్పకుండా తీస్తాము. ఆ అకౌంట్సు గురించి ఆడిట్ చేయిస్తాను మొన్ననే ఎంక్వయిరీ అయింది. వెంటనే కరస్పాండెం టుకు వ్రాసారు. అది రాగానే యాక్షను తీసుకుంటాము. 341 క్రింద ఆయనను హెడ్‌మాస్టరుగా తీసివేయడానికి, 343 క్రింద కరస్పాండెంటును తీసివేయడానికి అధికారం ఉంది. ఆ రెండింటి క్రింద డైరక్టరు గారు చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ : మంత్రిగారు ఉపాధ్యాయులపట్ల చాలా సానుభూతిగా ఉన్నారు, సంతోషమే, నా దగ్గర ఇన్ఫర్మేషను ఉంది. ఇస్తాను, దానిపైన ఒక హానెస్టు ఆఫీసరును పంపించి ఎంక్వయిరీ చేయించి ఆ ఐదు పంతుళ్ళకు న్యాయం కలుగజేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్ ఆళ్వార్‌దాస్ : తప్పకుండా....

SELLNG OF 7TH CLASS MARKS MEMORANDUM IN THE CITY

199—

*9963 Q.—Sarvasri Cn. Rajeswara Rao and Poola Subbaiah (Markapur):—the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 7th class marks memorandam are sold by manipulation in the records in the city during 1982;

(b) whether any enquiry is made ;

(c) if so; the findings of the said enquiry; and

(d) the action taken in this regard ?

విద్యా శాఖామంత్రి (శ్రీ.ఎస్ ఆళ్వార్‌దాస్) 9-30 a.m

(ఎ) 1982, ఏప్రిలులో జరిగిన 7వ తరగతి కామన్ పరీక్షలకు హాజరయిన విద్యార్థుల పాస్ సర్టిఫికేట్లు జారీ చేయడంలో కొన్ని అవకతవకలు జరిగినట్లు ఆరోపిస్తూ పత్రికలలో ఒక వార్త ప్రచురించబడింది.

(బి) ప్రాథమిక విచారణ జరిపించబడింది.

(సి) హైదరాబాదు క్యాంపులో నాలుగు ముద్రిత సర్టిఫికేటు నమూనాలకు లెక్క తేలనట్లు కనుగొన్నారు నలుగురు ఉద్యోగులు తమ బాధ్యతలను సరిగా నిర్వహించలేదని కూడా కనుగొనబడింది.

(డి) వివరమైన విచారణ జరిగేలోగా ఒక ఉప విద్యాశాఖాధికారిని, ఒక హెడ్‌మాస్టరును ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులను సస్పెండు చేశారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : మొదట ఎ. లో కొన్ని అవకతవకలు జరిగినాయని అన్నారు, ఈ అవకతవకలకు కారణం యేమిటి? ఈ ఫాల్స్ సర్టిఫికెట్స్ కొని నష్టపోయినట్లు జనం అంటున్నారనీ పేపర్లో వచ్చింది. వాస్తవమేనా ?

శ్రీ ఎస్. అళ్వార్ దాస్ : ప్రిలిమినరీ ఎంక్వయిరీతో తేలింది యేమిటంటే 4 సర్టిఫికేట్స్ అంటే ప్రొఫార్మాస్ కనిపించలేదు, ఎకౌంట్ చేయలేదన్నది యింత వరకు తేలింది. కాని అవి ఫిలప్ చేసి సర్టిఫికెట్ క్రింద ఉపయోగించినారా ? లేదా ? అన్నది తేలవ సి ఉంది. ఎంక్వయిరీలో ఉంది. తక్కిన అవకతవకలు చదువమంటే చదువుతాను.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య : ఆ అవకతవకలు యెట్లా రెక్టిఫై చేస్తారు ?

శ్రీ ఎస్. అళ్వార్‌దాస్ : అవి ఎంక్వయిరీలో తెలుస్తుంది. వారి రికమండేషన్‌తో యిస్తారు. అవకతవకలు చదవాలంటే చదువుతాను.

No arrangements have been made to maintain proper account of the blank pass certificate.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : ఇక్కడ బ్లాంక్ సర్టిఫికెట్స్ యిచ్చివి ? కరక్షన్ చెసి సర్టిఫికెట్‌లో మార్కులు ఎంటర్ చేస్తారు బ్లాంక్ సర్టిఫికెట్స్ ఉండడం వల్లనే డబ్బులిచ్చి మార్కులు వేయించుకోవడం, యీ అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఈ బ్లాంక్ షీట్స్ ఉండకుండా యే చర్యలు తీసుకుంటారు ? ఇక్కడ బ్లాంక్ పేపర్స్ ఉండేదానికి మీరేమి ఎంక్వయిరీ చేయించినారు ?

శ్రీ ఎస్. అళ్వార్‌దాస్ : బ్లాంక్ సర్టిఫికెట్స్ ఇష్యూ చేయడం తప్పు. అందువల్లనే ఆన్సరులో ప్రోఫార్మా అని కరక్టు చేసినాను. కనుక బ్లాంక్ సర్టిఫికెట్ కాదు. ఈ ప్రోఫార్మా ఎకౌంట్ మెయిన్‌టైన్ చేయాలి. ఇష్యూ చెసిన వారు సంతకం చేయాలి ఎన్ని కేన్సల్ చేసినారు మెయిన్‌టైన్ చేయాలి. ఆ ఆఫీసు ఆఖరుకు ఒక్క రికార్డు కూడా వారు మెయిన్‌టైన్ చేయలేదు. అందువల్లనే యింత పెద్ద లిస్ట్ తయారయింది.

MR DEPUTY SPEAKER ; You must rectify the defect,

SRI S. ALWARDAS : Certainly.

MERIT SCHOLORSHIP SCHEME FOR GIRL STUDENTS

200—

* 9902 Q—Sri Pydi Sriramamurthy (Amadalavalasa) :- Will the Minister for Education be pleased to state ;

(a) whether there is any merit scholarship scheme for girl students who scored more than 500 / 600 marks in tenth class examination of March / April 1982 irrespective of the income of their parents; and

(b) if so, the details of the scheme ?

Minister for Education (Sri K, Keshavarao)

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ పి. శ్రీ రామమూర్తి : మంత్రిగారు ఒక్కసారి నో అన్నారు. ఇప్పుడు అండర్ జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నం. 497, ఎడ్యుకేషన్, తేదీ 12-3-1970 ని గోమతి

అనంతలక్ష్మికి 1971-73లో మెరిట్ స్కాలర్‌షిప్ రూ. 1000లు యిరెస్పెక్టివ్ ఆఫ్ ది క్యాస్టు అండ్ యిన్‌కం యిచ్చినారు అట్లాగే 1974-76లో యింటర్మీడియెట్‌లో మరల రూ. 1000లు యిచ్చినారు. 1976-78లో అప్లయి చేస్తే రెఫ్యూజ్ చేశారు. ప్రీవియస్ పొరాగ్రాలిటీ ఉంది దానిని యిప్పుడు ఆచరించకూడదా ? మనము విద్యార్థులకు కాని విద్యార్థినులకు కాని మంచిగా చదువుకొని తెలివైన వారికి స్కాలర్‌షిప్స్ విధానం మరల ప్రవేశ పెడతారా ?

శ్రీ కె కేశవరావు: నేను చెప్పింది ప్రతి లేడీకి ఫస్టు క్లాస్ రావడముతోనే కాదు. స్టేటుమెరిటు స్కాలర్ షిప్స్ ఉన్నాయి.

We haye every yeai 23 for Osmania University, 23 for Sri Venkateswara and 23 for Andhra University.

మేము కేటాయించినాము.

It is quite possible that this particular case had been selected because she came within 23 in that particular year. Next time also it is quite possible she has come in 23 and in the fourth time she has not come in the 23

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :- నేను యిప్పుడు చెప్పినటువంటి స్టూడెంట్‌కు గోల్డ్ మెడల్ యిచ్చినారు, అది మంత్రిగారికి పాస్ ఆన్ చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఆ రికార్డు వెరిఫై చేసి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

SRI K, KESHAVA RAO : Yes Sir.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

SANCTION OF B Ed., COLLEGE DURING 1982-83

200-A

S. N.Q No. 9961-S : Sarvasri Gouthu Latchanna, (Sompeta) : B. Narayana Swamy (Tekkali) · Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) The number of B.Ed Colleges sanctioned during this year (1982-83) in the State ;

(b) whether they are private colleges or Government colleges and the places where they have been started: and

(c) whether the assurance given by the former Chief Minister to sanction a B.Ed., college for Srikakulam District has been implemented ?

Minister for Education (Sri K. Keshava Rao)

(a) Nil.

(b) Does not arise.

(c) Government are not aware of any Assurance given by the former Chief Minister to sanction a B.Ed., College in Srikakulam District, so question of its implementation does not arise.

శ్రీ పి. శ్రీ రామమూర్తి : ఒక ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆరుగురు మంత్రులు యిట్లా కొంతమంది కేబినెట్‌లో ఉన్నారు. కొంతమంది బయట ఉన్నారు. వీరు ఒక పబ్లిక్ మీటింగులో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక బి. ఇ. డి. కాలేజ్ యిస్తామని అన్నారు.

That is the assurance of the Government.

ఆ రోజున ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటి అంజయ్యగారే యిచ్చినారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు అది కన్సిడరేషన్‌లో లేదని అనడం సమంజసం కాదు.

SRI K. KESHAVA RAO : We will try to give.

అది ఎస్యూరెన్స్ కాదు. ఇప్పుడు శ్రీకాకుళంలో చూస్తె షైడ్ ఆన్ ఎంప్లాయ్ 400 మందికి పైగా కొలువు లేదని అంటే యింకొక కాలేజి యిప్పుడు పెట్టడం అవసరం లేదని నేను అనుకుంటున్నాను.

డా. పి. శివరామ క్రిష్ణారావు (బద్వేల్) :- శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 400 మందికి ఉద్యోగాలు లేవని అంటున్నారు. ఇప్పుడు బి ఇ డి కోర్సులో చేరడానికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్న వారి సంఖ్య దాదాపు చాలా యెక్కువగా ఉంది. ఈ విధంగా మన రాష్ట్రంలో దొరకక యితర రాష్ట్రాలకు వెళ్ళి దరఖాస్తు పెట్టుకున్న వారి సంఖ్య వేలల్లో ఉంది. కనీసం వారిని ఎకామిడేటు చేయడానికి ప్రయివేటు బి.ఇ.డి. కాలేజీలు, గవర్న మెంటు బి.ఇ.డి. కాలేజీలు పెట్టాలనే ప్రతిపాదన యేదైనా ఉందా ?

శ్రీ కె. కేశవరావు : అటువంటి ప్రతిపాదన యేదీ లేదు ఇది ప్రొఫెషనల్ కోర్సు ఈ కోర్సులో 13,000 మంది అన్ ఎంప్లాయిగా ఉన్నారు. ఇది జనరల్‌గా ఎడ్యుకేషన్‌గా స్ప్రెడ్ చేసుకొని ప్రయివేటు కాలేజీలు యివ్వాలంటే, ఆప్లికేషన్స్ ఉన్న సంగతి మాకు తెలుసు. బి.ఇ.డి. ప్రయివేటు కాలేజీలు పెట్టడం తక్కువ చేయడం లేదు. మేన్ పవర్ స్టడీ చేసుకొని 1;4, 1;5 1;6 పెట్టుకున్నాము. ఆ విధంగా లెవెల్ చేసుకొని మేన్ పవర్ స్టడీ చేసి యింక అవసరం లేదని అనుకున్నాము.

200-B

EXTENSION OF CONCESSION TO TELUGU MEDIUM STUDENTS FAILED IN 7th CLASS

S.N Q No 9963-M : Sri Ch. Rajeswara Rao : Will the Minister for Education be pleased to state:

a) Whether it is a fact that some concessions was given to students who appeared for the VII class Examination held in April, 1982 in the Second Language (Hindi) i.e, National language;

b) if so the reasons for not extending a similar concession to those whose medium or instruction is Telugu and failed in the III Language (English) which is a foreign language; and

c) whether the conceseion would be given to such of those who failed in English atleast from the examinations held in July' 1982 and in future?

శ్రీ ఆళ్వార్‌దాస్ :-

(ఎ) అవునండీ. ఈ క్రింది రెండు వర్గాల విద్యార్థులు మినహాయింపబడ్డారు.

(i) హిందీ టీచరు లేనందువల్ల, ఆ పరీక్షలో హాజరు కాలేకపోయిన 7వ తరగతి విద్యార్థులు.

(ii) హిందీ టీచరు లేనందువల్ల పరీక్ష వ్రాసి, అందులో 15% కన్న తక్కువ మార్కులు తెచ్చుకొన్న విద్యార్థులు.

(బి, సి) ఇంగ్లీషు భాష బోధించుటలో అర్హతకలిగి ఎస్ జి బి.టి./శిక్షణ పొందిన గ్రాడ్యుయేటు టీచర్లు అన్ని అప్పర్ ప్రైమరీ పాఠశాలలలో నియమించినందు వల్ల అదేవిధమైన సదుపాయాలను ఇంగ్లీషుకు కల్పించే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు తన సమాధానములో చాలా స్పష్టంగా వివరంగా చెప్పారు. హిందీలో, రెండు కారణాలు ఒకటి, టీచర్సు లేనికారణంగా ఫెయిల్ అయి వారికి కన్సెషన్ యిచ్చామని అన్నారు. మొదటి సమాధానములోని రెండు కారణాలలో మొదటిది టీచర్సు లేకపోవడంవల్ల మార్కులు తక్కువ వచ్చిన కారణంగా కన్సెషన్సు యిచ్చారు. కాబట్టి రెండవ కారణంగా ఇంగ్లీషు కూడా అంతకంటే దూరము భాష కనుక, ఇక్కడ కూడా టీచర్లు వున్నప్పటికి కొంత మంది విద్యార్థులు కొంత పర్సెంటేజి తక్కువ మార్కులతో ఫెయిల్ అయినప్పుడు, ఆ ఇంగ్లీషు అంత ప్రధానమైన క్రయిటీరియా కాదు కాబట్టి, దీని విషయంలో సహాయం చేయటానికి తయారుగా వున్నారా?

శ్రీ ఎస్. ఆళ్వార్‌దాస్ :- క్షమించాలి నేను చెప్పినది సరిగ్గా వినిపించలేదని అనుకొంటాను. మరల చదువుతాను. రెండు కాటొగరీస్‌కేమో యిచ్చాము, ఒకటి

హిందీ టీచర్సు లేనందువల్ల ఆ పరీక్షకు హాజరుకాలేపోయిన 7 వ తరగతి విద్యార్థులు రెండవ దానిలో ఒకటి టీచర్సు లేనందువల్ల పరీక్ష వ్రాసి, ఆ తరువాత అందులో 10 పర్సెంట్ కన్నా తక్కువ వచ్చిన వాండ్లు. అంటే హిందీ టీచర్సు లేకపోవడం వల్ల యీ వాదం జరిగింది. టీచర్సు వుంటే యిచ్చే ప్రశ్న లేదు. పెద్దలకు తెలుసు, బిడ్డల చదువు విషయంలో శ్రద్ధ వేయడం ఎక్కువ కీడు చేస్తుంది. కొద్దిగా గట్టిగా వుంటే - ఆముదము కష్టంతో త్రాగిస్తే బిడ్డలు ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. నాతో పెద్దలు ఏకీభవిస్తారని అనుకొంటాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వర రావు :- బిడ్డలకు ఆముదము ఎక్కువ యిస్తే చెడిపోతున్నారు. చెప్పేవారు లేరు, టీచర్సు లేరు.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య :- బిడ్డలను శ్రద్ధచేస్తే మొద్దవుతారు

200 C

COMPLETION OF WORK ON KRISHNAPATNAM PORT AND ARMAGAON LIGHT HOUSE (VADAPALEM) IN NELLORE DISTRICT

S N Q No 9962-S : Sarvasri Nallapareddi Sreenivasul Reddi (Venkatagiri) G. Sundara Ramaiah (Alluru) : Will the Minister for Ports be pleased to state :

a) The estimated cost of each work of Krishnapatnam Port and Armagaon Light House (Vadapalem) in Nellore District ;

b) whether works have been completed ; if not the reasons for the delay ;

c) the benefits that will accure after completion of the said works ; and

d) whether internal roads, drinking water, electricity etc will be provided by the State Government at Vadapalem?

ఓడరేవుల వాణిజ్య శాఖమంత్రి (శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు) :-

(ఎ) నెల్లూరు జిల్లా కృష్ణపట్నం ఓడరేవులోని ఒక్కొక్క పనికి అయ్యే అంచనా వ్యయం.

1.	దర్యాప్తు, హైడ్రోగ్రాఫిక్ సర్వే	5.00 లక్షలు
2.	వార్ఫ్‌లు, జట్టీలు.	20 00 ,,
3.	రవాణా షెడ్లు	20.00 ,,

4.	రీక్లమేషను, స్లిప్ యార్డ్సు	10.00	,,
5.	లోపల రోడ్లు	5.00	,,
6.	కార్గో బోట్లు	15.00	,,
7.	టొయింగ్ లాంచీలు	10.00	,,
8.	నీటి సరఫరా, విద్యుచ్ఛక్తి మొదలగు ఇతరములు	15.00	,,
	మొత్తం :	100.00	లక్షలు

అర్మగారంలోని లైట్‌హౌజ్ అంచనా వ్యయం రూ. 31.41 లక్షలు.

(బి) లేదండీ.

కృష్ణపట్నం ఓడరేవుకు అభివృద్ధికి ఆరవ ప్రణాళిక(1980-85)లో రూ. 6.00 లక్షలు మాత్రము కేటాయింపు చేయబడింది. ఇప్పటివరకు ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో భూ సేకరణ నమూనా పరిశీలన రీక్లమేషను ఎంటి ప్రాథమిక పనులకు ఇదివరకే రూ. 6.40 లక్షలు ఖర్చు చేయబడింది. పై పనులన్ని పూర్తి చేయడానికి రూ. 100.00 లక్షలు అంచనా మొత్తం కావలసి ఉంది.

ఆర్మగాన్ లైట్‌హౌజ్‌కు టవరు నిర్మాణపు పని కేంద్ర ప్రభుత్వం పూర్తి చేసిన సామాగ్రిని అమర్చే పని జరుగుతుంది. పని స్థలాన్ని సమీపించడానికి సరైన రవాణా సౌకర్యాలు లేనందువల్ల ఆలస్యం జరుగుతుంది.

(సి) కృష్ణపట్టణం ఓడరేవుపద్ద ప్రతిపాదించిన పనులన్ని పూర్తి అయినమీదట సంవత్సరానికి దాదాపు 3 లక్షల టన్నుల మైకా, పొగాకు, తవుడు, మిరపకాయలు, సున్నపురాయి, ఎరువులు మొదలగు కార్గో సరుకులు తరలించడానికి వీలు కలుగగలదని ఆశించబడుతున్నది. ఆర్మగాన్ లైట్‌హౌజ్ సముద్రంలో చేపలు పట్టే పడవలు, ఓడలు మొదలగు వాటికి ఆ ప్రాంతాలలో నౌకా ప్రయాణానికి అవసరమైన భద్రత కల్పించడానికి వీలుకల్పిస్తుంది.

(డి) అవునండీ

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (వెంకటగిరి) :- "డి" కి సమాధానము చెబుతూ అవునని అన్నారు. వేదపాలెం లోని రోడ్లకు, త్రాగునీటికి, ఎలెక్ట్రిసిటీ వగైరా వాటికి ఎంత ఖర్చుపెట్టారు? కేంద్ర ప్రభుత్వము ఈ క్రిష్ణపట్నం ఓడరేవుకుగాని ఆర్మగాన్ లైట్‌హౌజ్‌కు గాని ఎంత ఇచ్చారు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఎంత భరించింది? ఈ రెండు ఎప్పటికి పూర్తి అవుతాయి?

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :- దీనికి రోడ్లు, మంచినీరు, విద్యుచ్ఛక్తి మొదలైన సౌకర్యాలకు ఆయా డిపార్టుమెంట్సు వారిని, వేయమని కోరాము. అయితే ఎవరు ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టింది ఆ వివరాలు ఇక్కడ లేవు, ఎంత ఖర్చు పెట్టింది తెప్పించి గౌరవ సభ్యులకు అందజేస్తాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :- నేను అడిగిన ప్రశ్న పూర్తి కాలేదు ఆయా డిపార్టుమెంట్స్ వారికి అప్పచెప్పామని అన్నారు. ఇంటరనల్ రోడ్లు, డ్రింకింగ్ వాటర్, ఎలెక్ట్రిసిటి పనులు ఎప్పుడు అప్పచెప్పారు? డిపార్టుమెంట్ వాళ్లు పని పూర్తి చేయలేదు. ఇప్పటివరకు పని ప్రారంభించలేదు. వెంటనే కనుక్కొని ఏర్పాటు చేస్తారా? ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? కేంద్రము వారు తమ నిధుల నుండి ఎంత ఇచ్చారు? ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంట్సుకు సంబంధించి ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు ఏవిధంగా మలచుకొని ఉపయోగించగలరు?

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :- వారు అడిగిన దానికి ఆయా డిపార్టుమెంట్స్ వారికి సంబంధించిన వర్కు, ప్రాజెక్టు వర్కు ఎపుడయితె చేపట్టామో, అవన్ని చేపట్టమని వారికి వ్రాశాము, అయితే వివరాలు ఎంత ఖర్చు పెట్టిందీ-వారు ఖర్చుపెట్టి వుండకపోతే ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేదో సమాధానము తెప్పించి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తాము. లైట్‌హౌస్ అది కేంద్ర ప్రభుత్వ సబ్జక్టు ఇప్పటికే ఇక్కడ ఆన్సర్ చేయడానికి వారి దగ్గర నుండి తెప్పించి, ఈ వివరాలు అయినా ఇచ్చాము. మూడవది, ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుందని అన్నారు. పూర్తి అవడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. బడ్జెటు ప్రొవిజన్ 6వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 6 లక్షలు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఆరు లక్షలు ఖర్చు చేశాము. అది ఇంకా 3 సంవత్సరములు ఫయివ్ ఇయర్ ప్లాన్‌లో ఉన్నాము. అయినా యింకా. ఎక్కువ డబ్బును రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నుండి తెసుకొని, త్వరలో వచ్చే బడ్జటు అలొకెషన్‌లో దాన్ని త్వరగా అభివృద్ధి చేయాలని, రేవు పట్టణాన్ని కమర్షియల్ హార్బరుగా త్వరగా తీసుకొని రావలెనని ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఫిషరీస్ హార్బరు గురించి వారు చెప్పారు. ఫిషరీస్ డెవలప్‌మెంట్‌కు అవకాశముంది, చేయడం మంచిదని, బ్రిటీషు టీమ్ వచ్చి సలహా యిచ్చిపోయింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ క్లియరెన్స్ రాగానే ఆ ప్రాజెక్టును చేపడతాము.

శ్రీ కె.వి సుబ్బారెడ్డి :- ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. 1978 నుండి నేను అసెంబ్లీ వచ్చినప్పటి నుండి ఈ రేవు అభివృద్ధి చెందాలని మనము బడ్జటులో అనేక పర్యాయాలు చెప్పినప్పటికి కూడా అదే ఆన్సర్, అదే పదము వస్తున్నది. ఇది నెల్లూరు జిల్లా దురదృష్టమేమో. సహజ వనరులుగల ఈ ఓడరేవుకి బ్రిటిషు పీపుల్ ఖర్చు పెడతామని ముందుకు వచ్చినారు, ప్లాన్ కూడా వేసి పోయారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మీద నిందవేసి, వారు చేయాలని చెప్పడం చాలా విచారకరం. ఇప్పటి

కాబట్టి దీనిని సత్వరమే పూర్తి చేయడానికి ఎంత డబ్బు కేటాయించారు? ఇంటర్నల్ రోడ్స్, నీటి వసతి ఎలక్ట్రిసిటీ కాకపోతే, ఇక హార్బరు ఎప్పుడవుతుంది? సహజ వనరులు గల హార్బరుగా బ్రిటిషు పీపుల్ నిర్ణయించారు కాబట్టి పూర్తి చేయడానికి ఎప్పుడు చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు :- కొన్ని పోర్ట ఫెసిలిటీస్ ఇదివరకే క్రియేట్ చేయడం జరిగింది. ఏమీ జరగలేదని అనడం పొరపాటు. ఎందువల్లనంటే బకింగ్‌హాం కేనాల్ మీద పోర్టుకు కనెక్టుచేస్తూ, బ్రిడ్జి కన్‌స్ట్రక్షన్ పూర్తి అయింది అలాగే అప్రోచ్ రోడ్లు తయారయినాయి స్టాకింగ్ యార్డు తయారైంది, ఆర్.సి. బెర్తు కన్‌స్ట్రక్టు చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా నార్తు పోర్టు బ్యాంక్‌ని ప్రొటెక్టు చేయడం కోసం, వాల్ కన్‌స్ట్రక్టు చేయడం జరిగింది. ట్రాన్సిట్ షెడ్స్ కన్‌స్ట్రక్షన్ పూర్తి అయింది. పోర్టు ఎలక్ట్రిసిటీ ఆఫీసు, షిప్పింగ్ ఆఫీసు అవి కూడా పూర్తి అయినాయి పని జరుగుతూనే వుంది. ఉన్న డిలేస్‌ను తగ్గించి, యింకా వర్కు స్పీడప్ చేయాలని స్టేట్ గవర్నమెంట్ భావిస్తున్నది.

శ్రీ సి వి. శేషారెడ్డి (సర్వేపల్లి) :- బ్రిటిషు పీపుల్ తయారు చేసిన ప్రాజెక్టు 17 కోట్ల 76 లక్షల స్కీమును కేంద్ర ప్రభుత్వము ఆమోదము కొరకు పంపిన విషయం వాస్తవమేనా? పోతే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చెల్లించవలసిన పాలు ఎంతనో, అది ఇవ్వనందువల్ల, ఆ ప్రాజెక్టు ఆమోదము పొందలేదన్న విషయం వాస్తవమా?

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు: ఫిషరీస్ హార్బర్ క్రింద డెవలప్ చేయడానికి అవకాశం ఉందన్నారు కాని దానికి కావలసిన మార్గాలు, డబ్బు సమకూర్చడం విషయాలు సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు చెప్పలేదు. అందువల్ల సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు దానిని ఫిషరీస్ హార్బరుగా డెవలప్ చేసే భాగంగా తీసుకోవలసిందిగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటును అడిగడం జరిగింది. వారి క్లియరెన్సు రాగానే ఫిషరీస్ హార్బర్‌గా డెవలప్ చేయాలనుకుంటున్నాము.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి: వడపాలెంలో లైట్ హవుస్ ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది? దానికి బకింగ్‌హామ్ కెనాల్ మీద ఓవర్ బ్రిడ్జి ఎప్పుడు పూర్తిఅవుతుంది? అట్లా ఆ బ్రిడ్జి కట్టంపోతే అక్కడకు పోవంసిన అవకాశం లేదు కదా? మిగిలిన సదుపాయాలు డ్రింకింగు వాటరు, రోడ్డుకూడ ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ జి నాగేశ్వరరావు: వాడపాలెంలో ఉన్న లైట్ హవుస్ కనస్ట్రక్షనే పూర్తి అయింది. దానిలో మెషనరీ, ఎక్విప్‌మెంటు ఎరక్షన్ జరుగుతోంది,కొన్ని డిఫికల్టీస్‌వల్ల డిలే అవుతోందని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు తెలియజేసారు. దాదాపు ఆ లైట్ హవుస్ ఎస్టిమేటెడ్ కాస్టు 30 లక్షలతోచాల ఎక్కువ భాగం ఖర్చు పెట్టడం జరిగిపోయింది

కొద్దికాలంలోనే దానికి ప్రారంభోత్సవం చేస్తామని సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు అస్యూరెన్సు యిచ్చారు

MATTERS UNDER RULE 329

re : Illicit operation of private buses in several routes taken over by the APSRTC - in Cuddapah District.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య: ప్రయివేటు ఆపరేటర్సు ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. రూట్లలో ప్రయివేటు బస్సులు నడపడం ఒక కడప జిల్లాకు సంబంధించే కాదు మొత్తం రాష్ట్రంలో యిట్లాగ జరుగుతోంది. కడపకు సంబంధించి ప్రత్యేకంగా చెప్పేది ఏమిటంటే గవర్నమెంటు బస్సులు నడిచే టైముకు కొంచం ముందరగా ప్రయివేటు బస్సులు ఆర్.టి.సి. డిపోలవద్ద, బస్ స్టేషన్లవద్ద వాన్‌లు ఏజెంట్లు పెట్టుకొని మేము కడపకు పోతాము, మద్రాసుకు, తిరుపతికి, హైదరాబాదుకు పోతాము రండని పాసింజర్సును అడుగుతూ ఉంటారు ఈ ప్రయాణికులు ఆ బస్సులు ఎక్కిపోతున్నారు. ఇపుడు నేషనలైజ్ చేసిన రూట్సులో ప్రయివేటు ఆపరేటర్సు బస్సులు నడపడానికి ప్రభుత్వం పర్మిషన్ యిచ్చిందా? రెండవది గ్రామాలలో 8 కిలో మీటర్లు కంటే ఎక్కువ దూరం యీ ప్రయివేటు బస్సుల నేషనలైజ్ రూట్సులో తిరగకూడదని ఆంక్షలు విధించారు కదా? కాని యీ ప్రయివేటు బస్సులవారు 3 కి.మి. కంటే 20, 30 కి.మీటర్ల దూరం వరకూ కూడ పోతున్నారు. దానికి మంత్రిగారు ఏమి సమాధానం చెప్తారో అంత కంటే ప్రధానమైనది ఏమిటంటే ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. బస్సు పోతూ ఉంటే ఆర్.టి.ఓ. చెక్ చేసి పెనాలిటీలు వేస్తారు కాని ప్రయివేటు బస్సులు వారు ఆపకూడదన్న ప్రదేశాలలో కూడా బస్సులు ఆపి పాసింజర్సును ఎక్కించుకొని పోతూ ఉంటే పెనాలిటీ వెయడంలేదు. ఒకవెళ పెనాలిటీలు వేసినా చాల తక్కువ వేస్తారు దీనికి కారణం ఆర్.టి.ఓ. లకు ప్రయివేటు బస్సు ఆపరేటర్సుకు సంబంధం విషయం అందరికి తెలుసు అందువల్ల స్టేజి కారేజెస్ విషయంలో ప్రభుత్వం సరైన చర్య తీసుకోవడం లేదు ఈ స్టేజి కారేజెస్ విషయంలో పోయిన మంత్రివర్గంలోని వెంగళరెడ్డిగారు వాటిని ఇంటరెడ్యూస్ చేసారు. ఈ కాంట్రాక్టు కారేజెస్ విషయంలో అవి కడపనుంచి బయలుదేరితే తిరుపతికి యిచ్చిన రూటు పర్మిట్ ప్రకారం పోవాలి కాని ప్రతీ స్టాప్ దగ్గర ఆ బస్సులు ఆపడం పాసింజర్సును ఎక్కించుకొనిపోవడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ఆర్.టి.సి కి రావలసిన ఆదాయం రావడం లేదు. అట్లాగే 44 కోట్ల రూపాయలు ఆర్.టి.సి కి నష్టం వచ్చింది. ఇక నేషనల్ రూట్సు పర్మిట్స్ ప్రయివేటు కాంట్రాక్టు కారేజెస్‌కు యివ్వడానికి ప్రధాన కారణం ఏమిటి ? ఇందువల్ల మీరు మరల యీ రూట్సు డినేష

నైలేజన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? లేక ఆర్.టి.సి. వారికి నష్టాలు ఎక్కువ వస్తున్నాయని, ఆర్.టి.సి. వారు నడవలేరని చెప్పి మరల ప్రయివేటు వారికే ఆ రూట్సు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? ఇది ప్రతి ఒక్కరికి అనుమానం వస్తున్నది. కాబట్టి మంత్రిగారు యిలాంటి చర్యలు అరికట్టడానికి, ఏ.పి.ఎస్ ఆర్ టి.సికి నష్టం రాకుండా చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

డాక్టర్ ఎస్. చంద్రమౌళి (చీరాల): ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి.కి నష్టాలు వస్తున్నాయని దాని విషయంలో సూచనలు చేయమని ఉత్తరాలు ఇచ్చినపుడు కొన్ని సూచనలు చేశాము. అందులో ముఖ్యంగా పోటీగా నడుపుతున్న కాంట్రాక్టు కారేజెస్ విషయం చెప్పడం జరిగింది. అవి ఏ ఉద్దేశంతో నడపబడాలని నిర్దేశించబడిందో దానికి భిన్నంగా అవి నడుస్తున్నపుడు యీ ఆర్.టి సి కి 45 కోట్ల రూపాయలే కాకుండా యింకా 90 కోట్ల రూపాయలవరకూ కూడా నష్టాలు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి సి. వారు వారి కార్యక్రమాలు చేయలేక ఆ బస్సులను ప్రయివేటు యజమానులకు అప్పగించే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి ఇపుడు ఎన్నో రాయితీలు యీ ప్రయివేటు బస్సు యజమానులకు యిస్తున్నారు. ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి వద్ద మూడు నెలలకు సీటుకు 300 రూపాయలు వసూలు చేస్తూ ఉంటే ప్రయివేటు కాంట్రాక్టు క్యారేజీ వారి దగ్గర నుంచి సీటుకు 70 రూపాయలే టాక్సు వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా ప్రయివేటు యజమానులకు లాభాలు చేకూర్చడం జరుగుతోంది లేకపోతే ప్రయివేటు బస్సులు ఆర్.టి.సి. రూట్లలో 8 కిలో మీటర్లు మించే ప్రయాణం చేయకూడదు అనే నిషేధానికి ఏగ్జెమ్షన్ యిచ్చి యీ ఏ పి.ఎస్.ఆర్ టి.సి సంస్థను మూసివేస్తారా? ఈ అనుమానం అందరికి వస్తున్నది. అందువల్ల ప్రయివేట్ కాంట్రాక్టు బస్సుల వ్యవహారం చక్కచేసి ఏ పి ఎస్.ఆర్ టి.సి.కి నష్టం రాకుండా, ప్రజల సౌకర్యాలకు కష్టం రాకుండా చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు: ఇపుడు పూల సుబ్బయ్యగారు చెప్పినట్లు యీ స్టేజీ కారేజీలు కాంట్రాక్టు కారేజీల మధ్య వచ్చిన కార్యక్రమం. కాంట్రాక్టు కారేజీల పేరుమీద ప్రయివేటు ఆపరేటర్సు వాటిని స్టేజ్ కారేజెస్‌గా నడుపుతున్నారు నేను మంత్రిగారితో ప్రయివేటుగా మాట్లాడినపుడు 20 బస్సు రూట్లు ప్రయివేటు వారికి యివ్వడం జరిగిందని చెప్పారు. మా జిల్లాలో ఆర్.టి.సి. వారు దానిని కాపాడడానికి గాను ఆర్.టి.సి వారు సమ్మె చేయడానికి ఉపక్రమించడం జరిగింది ఆ సమ్మె ఒక వారం రోజులు చేసిన తరువాత కలెక్టరుగారు, ఎస్.పి.గారు కలిసి దీనిని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తె ప్రయివేటు కాంట్రాక్టర్సు సహకరించలేదు. అపుడు ఆర్ టి సి

ఎంప్లాయీస్ లా ను తమ చేతులలోనికి తీసుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అపుడు ఆర్ టి సి ఎంప్లాయీస్ రెండుమూడు రోజులు ప్రయివేటు బస్సులను నిలిపివేస్తె ఆ నిలిపిన రోజులలో ఆర్ టి సి కి 3 లక్షలు రూపాయలు ఆదాయము అదనంగా తెచ్చారు. అందువల్ల ప్రయివేటు ఆపరేటర్సు నడిపే బస్సుల విషయంలో వాటికి సంబంధించిన రూల్సు సరిగా అమలు చేయాలి. ఇపుడు జరుగుతున్నది కాంట్రాక్టు కారేజెస్ పేరుతో స్టేజ్ కారేజెస్ నడపడం మంచిదికాదు. అందువల్ల యీ కాంట్రక్టు కారేజీలను నేషనలైజ్ రూట్సులో ఉన్నవాటిని వెంటనే కాన్సిల్ చేయాలని కోరు తున్నాను,

Sri G. Jagannadha Rao :-

In January, 1974, the Regional Transport Authority, Cuddapah, resolved to issue pucca permits to 10 Contract Carriage to ply within the district. Later, on 6-4-1975, the State Transport Authority, issued instructions to all subordinate officers not to proceed with the grant of pucce permits till Government issued rules containing Guiding principles with regard to grant of permimits. So much so, no action was taken to implement the above resolution In the meantime certain operators sought issuance of pucca permits but as they were rejected, the aggrieved parties approached the State Transport Appellate Tribunal. The State Transport Appellate Tribunal by Bit order dated 29-6-1979 directed to fix the quota basing on the need and consider the applications before the Regional Transport Authority. The Regional Transport Officer, Cuddapah issued a notification on 13-11-1981 inviting applications from the Registered operators of the District for issue of 10 pucca permits to contract carriages giving one month s time The Regional Transport Authority resolved oa 9-11-81 that increase in tne strength of 10 contract carriage permits would be examined further after tne existing strength was exhausted. The Regional Transport Officer, Cuddapah, received 108 applications. The Regional Transport Authority met on 25-2 '82 wherein an item to consider grant of 10 contract carriage permits to candidates from among 108 applicants, in Cuddapah District, except on prohibited roads was included. The Regional Transport Authority after examing the merits of all the applicants either present or absent passed a resolution the gist of which is as follows .

"The Regional Transport Authority in its sitting held on 29-1-74 sanctioned 10 contract carriage bus permits fo the district. In view of the increase in population and travelling public since January, 1974 and greater need for additional tourist transport facilities, the Regional Transport Authority is of the opinion that the strength of the contract carriage bus permit should be increased and taking into consideration all the relevant factors, this body decides to raise the strength of the contract carriage bus permits from 10 to 20".

The resolution further discussed the merits of the applicants while quoting rule 212 E of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules 1964 and awarding marks. 20 Permits were granted 19 buses obtained permits. The APSRTC has filed an appeal in the State Transport Appellate Tribunal, against the grant of contract carriage permits by the R T A., Cuddapah

According to the Regional Transport Authority Cuddapah, the the permit holders have commenced plying their vehicles on the ollowing routes :

1. Cuddapah-Mydukur–Jammalamadugu (10 vehicles)
2. Cuddapah-Rayachooti (2 vehicles)
3. Cnddapah-Rajampet-Kodur (4 vehicles)
4. Cuddapah-Pulivendala (3 vehicles)

Subsequent to the grant of the above permits, 23 cases involving 16 vehicles were booked. Apart from other irregularities like exhibition of list of passangers carried, maintenance of trip sheets and other records iucluding Driving Licence, it was detected that almost all the 16 vehicles were plying as State carriages. The checking officers have collected the difference of tax In as much as the permit conditions were violated the cases were referred to the Regional Transport Authority. The matter was discussed inconclusively at the meeting of the Regional Transport Authority on 21-7-1912.

re :- Illicit Operation of Private Buses in several routes taken over by by the APSRTC in Cuddapah District.

10-00a.m. There has been a reaction to issue of contract carriage permits in Cuddapah District. The four Unions i.e., APSRTC National Mazdoor Union, APSRTC Ministerial Staff Association, APSRTC Employees' Union, APSRTC Karmika Sangam formed a Joint Action Committee to bring to the notice of both the Management and the Government, the impact of that operation of such service. They commenced relay hunger strike in front of the Collectorate from 8-7-82, it is alleged that with the plying of contract carriages' APCRTC is incurring losses at Rs. 20 thousand per day. There are 24 Nationalised routes in Cuddapah District. There was also an agitation bp these employees before the Regional Transport Office, Cuddapah, on 14-6-82 and 12-7-82. Collector, Cuddapah, convened a meeting of both APSRTC employees and the Contract Carriage Operators on 16-7-82 and advised the operators to abide by the conditions of the permit. The Transport Commissioner also has deputed a special squad to Cuddapah District to watch the operations of these Contract Carriages.

శ్రీ ఎస్ చంద్రమౌళి :- అధ్యక్షా, ఇన్ని బసెస్ సీజ్ చేసినప్పటికి యింకా ఫ్రాడ్ నడుస్తూనే వున్నది. ఇంకా అవకతవకలు జరుగుతూనే వున్నాయి. అంతేకాక, మంత్రిగారు చెప్పిన దాని ప్రకారం-మోటార్ వెహికిల్స్ టాక్సేషన్ క్రింద కాంట్రాక్టు కారేజ్ వారి నుండి సీటుకు 75 రు.లు వసూలుచేయడమేమిటి; ఎ.పి.యస్.ఆర్.టి సి నుండి సీటుకు 200 రు.లు (ఆర్డినరీ బసెస్ పై) సూపర్ డీలక్సు బస్సులలో సీటు 300 రు లు వసూలు చేయడమేమిటి ? ఇది చాలా అన్యాయం, ఇందువల్లనే నష్టం వస్తున్నది, దీనిని సవరిస్తారా ?

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ (రేపల్లె) :- అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన దానిలోనే- 20 పక్కా పర్మిట్సు-బస్సు రూట్సుకు-యిచ్చారు, పది కాంట్రాక్టు కారేజెస్ నుంచి మరొక పది కాంట్రాక్టు కారేజెస్‌కు యిచ్చారు. అవి స్టేజ్ కారేజెస్‌గా నడపబడు తున్నవి, అది వారే అంగీకరిస్తున్నారు, దీని ఆదాయం 40 వేలని వారు చెబు తున్నారు. కాని పబ్లిక్ చెబుతున్నది 40 వేల దాకా రోజుకు ఆదాయం పడిపోతున్నది. అంటే. కోటిన్నర రు లు ఒక్క కడప జిల్లాలోని ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు నడపడం వలన ఆదాయం పడిపోతున్నది. ట్రాఫిక్‌ను, ఆదాయాన్ని ఇతరత్రా దృష్టిలో పెట్టుకొని

చుస్తున్నా మంటున్నారు అధారిటీస్ మనకు రూటు వున్నది. దానిలో ప్రైవేట్ బస్సెస్ కు ఏ పేరుతో యిచ్చినప్పటికి, దానివలన మన ఆదాయం దెబ్బతింటున్నది. మన ఆర్ టి సి ఎప్పటికీ నష్టంలో నడుస్తున్నది, ఇంకా దీనివలన నష్టాలలో కూరుకు పోతుంది. కనుక, మన ట్రాన్స్‌పోర్ట్ అధికారులకు నిర్దుష్టమైన అధికారాలు యిచ్చి, ఎక్కడయినా దూరంగానో, ఇతర ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు వుంటే అక్కడ కొన్ని యివ్వడం తప్ప, మన రూట్సులో, మన ఆదాయానికి నష్టం వచ్చేవిధంగా యిచ్చిన వాటిని వెంటనే రద్దు చెయ్యడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకుని మన ఆదాయానికి నష్టం లేకుండా. ఆర్ టి సి అవసరమైతే కొత్త బస్సులను ఆ రూట్సులో నడపడానికి సిద్ధం చెయ్యాలని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ఆది అనేక చోట్ల జరుగుతున్న కథ. పన్ను కట్టలేదని, మనకు బకాయీ వున్నదని, రెగ్యులర్‌గా అయినా, క్రజు కారేజెస్ గా నడప బడుతున్నవని విజయవాడ గురించి పత్రికలలో వచ్చింది. పత్రికలలో ఏమి వ్రాసినా ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. మన నష్టాన్ని పూడ్చాలంటే ఈ విషయంలో కఠినమైన చర్యలు తీసుకుని, స్పష్టమైన అభిప్రాయంతో ఆదేశాలుయిచ్చి, అమలుచేస్తే తప్ప లేకపోతే ప్రయోజనం లేదని మీద్వారా నేను వారికి మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:-అధ్యక్షా, వారు ఏమి చెప్పబోతున్నారంటే - నేషనలైజ్డు రూట్సులో స్టేజ్ కారేజెస్‌కు యివ్వడానికి సెంట్రల్ యస్. ఆర్.టి. సి వారికి వుంది గదా, అంటే-వారి అనుమతితో యిస్తున్న పర్మిట్సును మనం ఎట్లా రద్దు చెయ్యాలి అని వారు అనవచ్చు. అయితే వారిచ్చిన స్టిప్యులేషన్స్ ప్రకారం వీరు నడుపు తున్నారా, లేదా ఆనే అజమాయిషీ చూడవలసినది మన వద్దనే వుందిగదా. రెండవది-కాంట్రాక్టు కారేజెస్‌కు లైసెన్సు యిచ్చేది మనమే. మనం ఇచ్చేటప్పుడు మనమే ఎందుకు రద్దు చెయ్యగూడదు ? మనకు నష్టం వస్తున్నప్పుడు వాటిని మనం ఎందుకు రద్దు చెయ్యగూడదు ? మంత్రిగారు 20 వేలు అని చదివారు, కాని, పేపర్లో రోజుకు 40 వేలు అని వచ్చింది, ఏది ఏమైనప్పటికి, ఒక్క జిల్లా నుండి సంవత్సరానికి ఒక కోటి రు.లు నష్టం వస్తుంటే, యింక ఆర్. టి. సి ముందుకు పోగలదా ? అందుకని. వీటిని రద్దు చెయ్యడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో మంత్రిగారు చెప్పాలి. ఎక్కువ పాసింజర్లు వున్నచోట మనం ఎక్కువ బస్సులు ఎందుకు వెయ్యలేకపోతున్నాం ? వెయ్యలేకపోవడంవల్ల కూడా వీటికి యీ అవకాశం యిచ్చినట్లుగా కూడా చెబుతున్నారు ఎక్కువ జనసమూహం వున్నచోట, ఎక్కువ

బస్సులు వేసినట్లయితే ఆదాయం ఎక్కువ వస్తుంది, దానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు పూనుకోవడంలేదు ? చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు :- అధ్యక్షా, నేనొక క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్‌లో కరెక్టుగా ఒప్పుకున్నారు-15 బస్సులు స్టేజ్ కారేజెస్‌గా నడుస్తుంటే పట్టుకున్నాం అన్నారు. ఆ విధంగా ఆ బస్సులను ఎలవ్ చేస్తుంటే-వారు టాక్సు కట్టరు. మనకు రావలసిన ఆదాయం రావడంలేదు; మరో ప్రక్క ఆర్. టి. సికి నష్టం వస్తున్నది-అంటున్నారు, దీనికి రెమిడీ లేదా ? దీనికొక ప్రొసీజర్ లేదా ? ఏమి ఇవాల్వ్ చేస్తున్నారు ?

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు:-కడప జిల్లాలో రోజుకు 20 వేలు నష్టం వస్తున్నట్లుగా అంచనా వెయ్యడం జరిగింది. యీ ఎసోసియేషన్ వారి ఎలిగేషన్‌ను నేను డిస్‌ప్యూట్ చెయ్యడంలేదు. అక్కడ ఇవ్వబడిన 19 బస్సులు చట్ట విరుద్ధంగా ఇవ్వబడినట్లు ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ట్రాన్స్‌పోర్టు అధారిటీకి చెప్పడం జరిగింది ట్రాన్స్‌పోర్టు కమిషనర్‌గారు స్వయంగా వెళ్ళి చూడడం జరిగింది. ఏ విధంగా చర్య తీసుకుని, వీటిని ఆపడానికి అవకాశం వుందో ఆలోచిస్తున్నాం ఈ మధ్య ఆర్. టి. సి అధికారులు అపిలేట్ ట్రిబ్యునల్ ముందు అప్పియర్ అయినారు. వారి వద్ద యీ కేసులు నడుస్తున్నవి; తీర్పు వచ్చిన తరువాత, దానిపై తగిన చర్య తీసుకుంటాము. ఈ పట్టుకున్న 16 బస్సులకు సంబంధించి పెద్ద యెత్తున పీనలైజ్ చెయ్యడం జరిగింది. స్పెషల్ స్క్వాడ్స్ డిప్లాయ్ చేసి, యిటువంటి వాటిని పట్టుకోవడం, కేసెస్ నమోదు చేయడం కూడా జరుగుతున్నదని మనవిజేస్తున్నాను.

ఇంతకు ముందు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ మనవిచేసాను. నేషనలైజేషను విషయంలో మనం పెట్టుకున్న ప్రయారటీల్లో కడప జిల్లా ప్రప్రథమంగా ఉందని మనవిచేసాను 20 పర్మిట్లు ఇవ్వడానికి సంబంధించి అధికారులపై కఠినమైన చర్య తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

re : Arrest of two Press Correspondenli ot Kodagandla District

శ్రీ ఎం ఓంకార్ -అధ్యక్షా, ఇది దారుణమైన సంఘటన. ఆగస్టు 4వ తేదీన న్యూస్ ఇండియా విలేఖరి డి. సత్యనారాయణ, ఆంధ్రప్రభ విలేఖరి పి రామచంద్ర రావు వీరిద్దరిని వరంగల్లులో కడగండ్ల తాలూకాకు సంబంధించిన ప్రాంతంలో పోలీసులు అరెస్టు చేసారు. ఇది పత్రికా స్వతంత్రమునకు పెద్ద దెబ్బ. పోలీసులు

ఈ దుర్మార్గం చేయడానికి కారణం ఏమిటి? 1982 ఏప్రెలు 24వ తారీఖున "ఈనాడు" పత్రికలో ఒక వార్త ప్రచురించారు. కడగండ్ల తాలూకాలో దొంగల బెడద అనే శీర్షిక పడింది. అక్కడి ప్రజలు మా ఇంట్లో దొంగతనం జరిగింది, న్యాయం కావాలని పోస్టు ఆఫీసుకు పోతే డబ్బు ఇస్తే తప్ప మీ గోడు పట్టించుకునే వాడు లేడనే వార్త వచ్చింది. పోలీసు వారికి కక్ష పెరిగింది. వారిపై కక్ష సాధించుకోవాలనే ధోరణి పెరిగింది. సమయానికి కడగండ్లలో బాలవాడీలోని టీచరు పనిముట్టుగా ఉపయోగపడింది ఆమె నెలలో ఐదారు రోజులు మాత్రమే బాలవాడిలో టీచరుగా హాజరై మిగతా రోజులు హనుమకొండలో స్వంత ఇంట్లో ఉంటుంది. రిజిష్టరు పట్టికలో మాత్రం ప్రతి రోజు సంతకం ఉంటుంది పిల్లలకు ఇవ్వవలసినవాటి నోరు కొట్టి తానే కాజేస్తుంటుంది. పత్రికా విలేఖరులకు కొన్ని ప్రివిలేజిలు ఉంటాయి. వారు ఏదైనా సంఘటన జరిగిందని కాని జరుగుతుందని కాని తెలిస్తే తత్సంబంధమైన అధికారుల వద్దకు వెళ్ళి దానికి సంబంధించిన నిజానిజాలు, వివరాలు అడుగుతారు అట్లాగే బాలవాడీ టీచరు వద్దకు వెళ్ళారు. తెలుసుకున్నారు అక్కడి పిల్లలను కూడా అడిగి తెలుసుకున్నారు. దానిపై పత్రికలకు పంపారు వారికి వాస్తవమని తోచిన విషయాలను అందులో ఏమైనా అవాస్తవమైనవి ఉంటే పరువు నష్టమైనవి ఉంటే వారు దావా వేయవచ్చును. ఇతర లీగల్ చర్యలు తీసుకోవచ్చును. విలేఖరులు అడగడమే నేరం. సమాచారం పత్రికలకు ఇవ్వడమే నేరం అనే దృష్టితో వ్యవహరిస్తే మాత్రం ప్రమాదకరం. ఆమె నుంచి కంప్లయింట్ తీసుకుని ఛార్జి షీటు చేసారు కంప్లయింట్‌లో లేని విషయాలను కూడా అందులో కల్పించి చేర్చారు. మొత్తం మీద ఒక విషయం తేలుతున్నది. లంచగొండి అధికారులకు వ్యతిరేకంగా ఏమి వ్రాసినప్పటికి ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. పత్రికా విలేఖరులు తమ ధర్మాన్ని నిర్వర్తిస్తే ప్రమాదం ఏర్పడే పరిస్థితి వచ్చింది బాలవాడి టీచరు పైన అరెస్టు చేసిన సబ్ ఇనస్పెక్టరు మీద ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు కఠినమైన చర్య తీసుకోవాలి పత్రికా స్వతంత్రాన్ని కాపాడడానికి శక్తియుక్తులను ఉపయోగించాలి వారిపై కేసులు ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— ఇది పోలీసు రాజ్యమా, ప్రజా రాజ్యమా అనే ప్రశ్న వస్తున్నది. ప్రజా రాజ్యంలో ప్రెస్సు కరస్పాండెంట్లకు కడగండ్లకు పోయి అక్కడి పరిస్థితులను చూచి పేపరుకు రిపోర్టు చేయడమనేది నేరమైనది. వారికి ఆ విధంగా వార్తలను సేకరించి ప్రచురించే హక్కు లేదా? అలాంటప్పుడు పోలీసు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? దొంగలా జాగ్రత్త, దొంగల బెడద అనే శీర్షిక క్రింద ఉన్న

వాస్తవాలు వ్రాయడం పొరపాటా? అట్లా అయితే మన దేశంలో కాని రాష్ట్రంలో కాని ప్రజా సమస్యలనేవి ఏమి ఉన్నప్పటికి వారు వ్రాయడానికి పూనుకుంటారా? వారు వ్రాయకపోతే ప్రజా సమస్యలు అందరి దృష్టికి రానే రావు. ప్రెస్సు కరస్పాండెంట్ల స్వేచ్ఛకు భంగకరమైన ఈ చర్య నిరశించవలసి ఉంది ఇందుకు కారణమైన ఆ పోలీసు సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరును కఠినంగా దండించవలసి ఉంది ఆ విలేఖరులపై పెట్టిన కేసు ఉపసంహరించుకోవాలి. డిఫమెటరి ఏదైనా ఉంటే దానికి ఇది పద్ధతి కాదు అక్కడ ఉన్న బాలవాడి టీచరు పోలీసులు కుమ్మక్కయి ఈ రకంగా చేయడం దారుణమైన విషయం. దీనిపై తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎస్. చంద్రమౌళి:- అధ్యక్షా, ప్రజా స్వామ్యంలో పత్రికల పాత్ర చాలా ముఖ్యమైనది. నియంతృత్వ పద్ధతులుండే రోజులలో పత్రికలు వారికి స్వతంత్రం కావాలని పోరాడిన విషయం మనకు తెలుసు. ఇతర రాష్ట్రాలలో ఏ విధమైన ఘటనలు జరుగుతూ వస్తున్నాయో వాటిని పత్రికల వారు ఏ విధంగా బయటకు తీసి క్షుణ్ణంగా విచారించి వివరాలు ప్రజలకు అందించడం మనం చూస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న వాస్తవాలు ప్రకటించిన నేరానికి పత్రికా విలేఖరులను ఈ రకంగా అరెస్టు చేయడం, వారిపై దొంగ కేసులు పెట్టడం సహించరాని విషయం. ప్రెస్సువారికి కొన్ని ప్రివిలేజీలు ఉంటాయి. దేశంలో రాజ్యాంగం నడిచే పద్ధతులలో ప్రెస్సు వారు ఒక భాగస్వాములుగా ఉండవలసి ఉంటుంది.

ఆ పరిస్థితులలో ప్రెస్‌వారి నోరు నొక్కే పరిస్థితి చేస్తున్నారంటే ప్రజాస్వామ్య ఏ విధంగా రక్షించబడుతుంది. ఉత్తరోత్తరా అన్యాయాలు ఏవిధంగా బయటకు వస్తాయి అనేది ఆలోచించాలి. ప్రెస్‌కి సరియైన రక్షణ లేకపోతే ప్రజాస్వామ్యము సంరక్షించబడదు. దీనికి బాధ్యులైన ఎస్.ఐ.పైన కఠినమైన చర్య తీసుకోవడమే కాకుండా క్రిమినల్ కేసుపెట్టి ఉద్యోగమునుంచి బర్తరఫ్ చేయాలి. అన్యాయానికి గురైనవారికి సానుభూతి తెలియపరచడమే కాకుండా తగిన సహాయాన్ని వారికి అందించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri C. Jagannadha Rao:- One Smt Ramadevi, teacher, Balwadi school Kodakandla, accompained by some local teachers, preferred a written complaint on 13-5-82 that Sri P. Ramachandramurthy son of Sri Surendra trespassed into the Balwadi on 13-5-82 and obstructed her, Another P. Satyanarayana son of Sri Surendra had similarly trespassed into fhe Balwadi kitchen and obstructed tha ayah in

the absence of Smt. Rama Devi On the complaint, a case in Crime No. 31/82 under Sections 448 and 353 of I.P.C. was registered by the Sub-inspector, Kodakandla. During the course of investigation it was ascertained that Sri P. Ramachandramurthy and Sri satyanarayana are free lancers contributing to Andhra Prabha and Eenadu newspapers respectively and Sri P. Ramachandramurthy had on an earlier occasion visited the house of Smt. Rama Devi on 17-5-82 at 8 P.M where she lives alone and asked irrelevant questions and threatened her. After investigation a charge-sheet was filed on 16-7-82 and a non bailable warrant was issued by Court against the accused. The non-bailable warrants were executed on 4-8-82 and both the accused were produced in the Court of J S C.M. Janagaon where they were released on bail It is not true to say that the above accused were arrested on false charges for exposing the corrupt activities of local people and police. There is no agitation among the public in the village or the area on this issue.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:-గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రిగారు క్లోజ్ మైండ్‌గా కాకుండా ఓపెన్ మైండ్‌తో వున్నారు విలేఖరులు బాంబులు, కత్తులు పట్టుకున్నారని అనలేదు. కత్తులు తీసుకొని పొడవచ్చారని ఆయాదగ్గరనుంచి కంప్లైయింట్ తీసుకొనలేదు. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చాలా అనుభవం వున్నవారు ఎవరైనా గాని వెళ్ళి ఆయాను అడగడం ఆటంకమా? ఉపముఖ్యమంత్రిగారివద్దకు అనేకమంది విలేఖరులు వచ్చి గుచ్చి గుచ్చి అనేక ప్రశ్నలు వేస్తూ వుంటారు. వారు తెలియదని చెప్పినా అడుగుతూ వుంటారు. అటువంటప్పుడు వారు కూడ పోలీసు కేసు పెట్టవచ్చును కదా. ఇదంతా కుక్‌డ్ అప్ స్టోరీ. అడ్‌స్కాండ్ అని వ్రాశారు. ఇది కుక్‌డ్ పోలీసు తన కక్ష సాధించుకొనడానికి చేసిన పని యిది. అక్రమాలు చేసిన బాలవాడీ టీచరు వీరు యిద్దరూ కలిసి చేస్తున్నారు. అక్రమాలు చేసిన బాలవాడి టీచరు మిద ఎంక్వయిరి పెట్టి చర్య తీసుకోండి. విలేఖరులపైన ఈ విధంగా కక్షసాధించడం బాగుండదు.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు:- క్లోజు మైండ్‌గా వుండవలసిన అవసరం నాకసలే లేదు నేను హోమ్ మంత్రిగావున్నప్పుడు అన్ని మాటలు వినవలసిన అవసరంవుంది. ఏది యదార్ధమో సభకు చెప్పవలసిన బాధ్యత నా మీద వుంది, నేను ఓపెన్ మైండ్‌తో వున్నాను. వారు కాని, వారికి సంబంధించినవారు కాని, గౌరవ సభ్యులు ఓంకార్‌గారు గాని అటువంటి బోగట్టా యిస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకొనడానికి సిద్ధముగావున్నాను. వారు అవకాశం రాదా అని వెయిట్ చేస్తూ దీనిని ఉపయోగించుకొని తప్పుడు కేసు పెట్టారని మాట చెప్పారు. ఏదైనా ఒక మాట చెప్పవలసివుంది. ఒక అవకాశం వచ్చిన

తరువాతనే దీనిని నమోదుచేశారు. కోర్టులో వుంది. ఎంతవరకు యదార్ధమనేది విచారణ జరిగిన తరువాత తీర్పు వస్తుంది. మంచి, చెడు తేలుతుంది. ఈ మధ్యలో గౌరవసభ్యుల దగ్గర భోగట్టా వుంటే యిస్తే దానితో లాభపడి, ఉపయోగించుకొని ఏ విధంగా సమస్యను పరిష్కారం చేయగలుగుతామని ఆలోచించటానికి సిద్ధముగా వున్నాను. నేను ఓపెన్ మైండ్‌తోనే వున్నాను అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:- బాలవాడీలో దొంగల బెడద అని బాలివాడీ వ్యవహారాల పైన వారువ్రాసిన వ్రాతల తరువాతనే యీ కఠిన చర్యఅని వారుకూడ అంటున్నారు. అలాంటపుడు వారుపోయి ఏమీ అడిగారు?విషయాలు ఎట్లావున్నాయని తెలుసుకొనడానికి పోతే ట్రెస్‌పాస్‌క్రింద కేసు ఎట్లా నమోదు చేశారో అర్థము కావడంలేదు. అట్లా అయితే కరస్పాండెంట్సు పోయి అడగేదానికే వీలుండదు. రూల్ ఆఫ్ లా విషయం మనకు తెలుసు. వారు ప్రచురించిన తరువాత యిది జరిగిందనే దానిలో ఏకిభావం వున్నపుడు ఇది వాస్తవమా, అవాస్తవమా అని తెలుసుకొనడానికి కలెక్టరుతో ఎంక్వయిరీ చేయించండి. నిజానిజాలు తెలియ చేయండి. ఎంక్వయిరీ చేసి వాస్తవాలు బయట పెట్టకుండా అబ్‌స్కాండ్ అని వ్రాశారు.

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు:-అది ఏమీ వ్రాయలేదు. అబ్‌స్కాండ్ అని వ్రాయలేదు. అది యదార్ధము కాదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:-పేపరులో వచ్చిన వార్తలను బట్టి చెబుతున్నాను. కాజ్ ఆఫ్ యాక్షన్ వుంది తరువాత ఫాలో ఆఫ్ యాక్షన్‌గా అరెస్ట్ జరిగింది. బాలవాడీకి పోయి అడిగితే కరస్పాండెంటు టీజ్ చేసినట్లుగా భావిస్తే ఎట్లా? ఉప ముఖ్యమంత్రి గారిని ఎన్నో ప్రశ్నలు వేస్తారు అది టీజింగ్ క్రింద వస్తుందా? వాస్తవాలను తెలుసుకోనడానికి వరంగల్లు కలెక్టరుచేత ఎంక్వయిరీ చేయించటం అవసరం. నిజానిజాలు తేలుతాయి.

శ్రీ సి. జగన్నాథరావు:-సుమారు రాత్రి 8 గంటల ప్రాంతములో బాలవాడీకి సంబంధించిన టీచరు రమాదేవి దగ్గరకు వెళ్ళినట్లు ఇన్వెస్టిగేషనులో తేలిన మాట. ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిగింది. కేసు నమోదు అయింది. కేసు నడుస్తున్నది. వారి వద్ద భోగట్టా వుంది యిస్తే అవసరం వున్న పక్షములో ఎంక్వయిరీ చేయించవచ్చు

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:-వార్తలు వేశారని కేసును పోలీసులు సృష్టించారు.

Matters under Rule 329

re :- Students abstaining from Class in Cuddapah demanding abolition of donations for admission isto education institutions.

శ్రీ సి. జగన్నాధరావు:-పోలీసువారు ప్రీప్లాన్డుగా ఈ కేసును నమోదు చేశారని ఋజువు చేయగలిగితే వారిపైన చర్య తీసుకొనడానికి సిద్ధముగా వున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:-బాలవాడీ టీచరు గురించి వార్త ప్రచురించారు దొంగల బెడద అని పోలీసులు చెప్పింది వారు చదివిన విషయం వుంది. బాలవాడీ టీచరు. పోలీసులు కుమ్మక్కయి దీనిని సృష్టించారు దీనిని ఎంక్వయిరీ చేయమంటున్నాం. ఇంకా అదనంగా ఏమి రావాలి ? కలెక్టరుతో ఎంక్వయిరీచేయిస్తే అంతా తెలుస్తుంది

శ్రీ సి, జగన్నాధరావు :- కోర్టులో కేసు నడుస్తున్నది. గౌరవ సభ్యులు ఓంకార్‌గారుగాని, సుబ్బయ్యగారు కాని ఎలాంటి సమాచారమిచ్చినా తప్పకుండా దానిమీద చర్య తీసుకోని ఎంక్వయిరీ చేయించటానికి సిద్ధముగా వున్నాను.

re : Students abstaining from classes in Cuddapah from 27-7-1982 demandiag ablition of donations for admission into educational institutions.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:-అధ్యక్షా, గత నెల 27వ తేదీనాడు కడప చరిత్రలోనే 15 వేల మందితో పెద్ద ప్రదర్శన జరిగింది-కడప కళాశాలలో డొనేషన్ను వసూళ్ళు రద్దు చేయాలని. ప్రభుత్వ జూనియరు కళాశాలను నూతనంగా ప్రారంభించారు. హైస్కూల్సుకు చెందిన, కళాశాలలకు చెందిన యితర స్కూల్సుకు చెందిన విద్యార్థులు 15 వేల మందితో పెద్ద ప్రదర్శన జరిగింది. ఈ ప్రదర్శన రాష్ట్రీ విద్యార్థి ఫెడరేషను నాయకత్వాన జరిగింది. ఆ రోజు కలక్టరు ఆఫీసు ముందు నిరాహార దీక్ష చేయడం జరిగింది. ఆ నిరాహార దీక్షలో కుమారి గీత కుమారి సవిత మరి కొందరు పాల్గొనడం జరిగింది ఈ ప్రభుత్వం మంత్రిగారు వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు. డొనేషన్ను రద్దు అని, అందరికి సీట్లు యిస్తామని, విద్యార్థులకు అన్ని వసతులు కలగజేస్తామని వాగ్దానాలు విద్యార్థుల ముందు చేయడం ఆసెంబ్లి ముందు చేయడం జరుగుతున్నది. కాని ఆచరణలో శూన్యం అవుతున్నది కడపతో న్యాయమైనటువంటి డిమాండ్సు గురించి వారు ప్రదర్శన జరిపారు. వాటిని ఎడ్యుకేషను మినిష్టరుగారు నెరవేర్చాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. మీకు అర్జంటు నోటీసు 6.8 క్రింద యిచ్చాను. ఈనాడు మన రాజధాని నగరములో పెద్ద ప్రదర్శన నిర్వహించబడుతున్నది. పది వేల మంది వివిధ జిల్లాల నుండి వచ్చి ఫెడరేషను నాయకత్వాన పెద్ద ఎత్తున ప్రదర్శన చేస్తున్నారు. ఈనాడు విద్యార్థులు ఎదుర్కొం

టున్న వివిధ సమస్యలను తీర్చడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా విఫలం అయిందని చెప్పక తప్పదు. ఎందుకంటే వారి న్యాయమైనటువంటి డిమాండ్సు కేపిటేషను ఫీజు రద్దు చేయాలి. డొనేషన్సు అరికట్టాలి సీట్లు పెంచాలి పాఠ్య పుస్తకాలు సరఫరా చేయాలి. విద్యార్థులకు కనీస అవసరాలు కల్పించాలి, ఉపాధ్యాయులు లేక ఖాళీగా వున్న స్థలాలను భర్తీ చేయాలని, వాటిని నెరవేర్చాలని కోరుతూ మన రాజధాని నగరములో పది వేల మంది పెద్ద ప్రదర్శన చేస్తున్నారు అఖిల భారత విద్యార్థి ఫెడరేషను నాయకత్వాన-వారి న్యాయమైనటువంటి కోరికల గురించి మంత్రిగారు ఆలోచించాలి, వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను ఈనాడు రాజధానిలో విద్యార్థి ఫెడరేషను నాయకత్వాన చరిత్రాత్మకమైనటువంటి ప్రదర్శన జరుగుతున్నది. ఆ ప్రదర్శన సందర్భంలో ఏర్పాటు చేసిన బహిరంగ సభలో మంత్రిగారు పాల్గొని ఎడ్రస్ చేసి వారి సమస్యల పరిష్కారానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. అనే విధంగా ఆ విద్యార్థుల బహిరంగసభలో ప్రతిపక్ష నాయకులు అందరు పాల్గొనాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు వెళ్ళి వారిని ఎడ్రసు చేయాలని వారి సమస్యల పరిష్కారానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(Education Minister) Sri K Keshava Rao :- Sir, I donot know how the Hon Member has brought this issue under rule 329. It is with regard to the All India Students' Federation going on a demonstration It is on various other demands than capitation fee and donation. It is with regard to admissions, seats, text-books and all that. Let me go on record to say that it is just a demonstration with good intentions but it is not supported by any facts or any concrete thing or bonafide intentions at all. It is wrong to think that Cuddapah has any problem of seats. Cuddapah has got to-day. as far as Matriculation students are concerned, there are only 9,000 boys who have passed matriculation in Cuddapah while I am having 8,500 seats in Intermediate. If a single boy comes to me and tells me that he has not got a seat in Cuddappah, I am prepared to submit to you about my failure. About Intermediate, it is only 4,000 students who have passed in Cuddapah while I have 4,250 seats in Degree colleges So to say that they are not getting seats, is absolutely wrong. But, the principles behind that-about donation and capitation fee and I welcome that. The Engineering College in Cuddapah might be charging which I condemn vehemently, and say

that there cannot be greater heinous thing than having a capitation fee in lieu of a seat. At the same time, I tell you that it is a general issue on which I am one with these students in condemning the capitation and also donation thereof. As far as we are concerned, notwithstanding the Act that is now passed, I have also passed a G.O. to state that there will not be donations. Even if donations are to be collected because under the Constitution donation could be given what I have done is, I have made the D.E.O, the collecting authority wherein donation should be paid to the D.E.O. who in turn will give back to the colleges. It is one of the measures, I thought we would like to take. I am not satisfied with that measure at all. What I am now trying to do is that next year I would like to see that there are local committees which will be in charge of admissions so that the very order of merit is followed-once the order of merit is given, I do not think the donations will be that much of evil. As I have submitted to you, Mr. Speaker, it is not the issue of Cuddapah students but in the State it could be. It might be taking some shape particularly in towns like Hyderabad Visakhapatnam or Vijayawada for which also we must take all the measures.

To talk about the other demands of the federation, the boys have been meeting me, and my addressing them, they are always welcome. I am not one of those who would always like to address them. It is not the first time that AISF is coming to me. D S.O. PDSU, RSU people have come to me and I have talked to them. It is all right for the parties to have their own demonstrations and I welcome them because atleast it will be helping me to project the issueof which I am also trying to fight the evil and because I am trying to fight the evil and taking the Corporation of the entire society As far as the Government is concerned I am one with them on all the issues. If they are trying to talk to me, let them come. But let me also clarify through you and through this House that almost all their issues are being solved on a war-footing. As regards donations, the Chief Minister has said yesterday. As far as I am concerned, it is not only cognizable offence under the new Act, Even under the G.O. no one can be a party to it If they give me any information, I am not taking even a moment's time to take

the severest action I have even taken action in suspending Principals on this issue. So I am one with them. I assure the Hon, Members that I totally agree with the principles and the Government is alive to their problems and we are taking all measures to solve them

డాక్టరు ఎస్. చంద్రమౌళి :- అధ్యక్షా, నిన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చారు 19-7-82 నుండి ఎవరైతే కేపిటేషను ఫీజు వసూలు చేస్తారో వారిని కాగ్నిజిబుల్ అఫేన్సు చేసినవారిగా పరిగణిస్తామని శిక్షార్హులు చేస్తామని కఠినమైనటువంటి చర్య తీసుకుంటామని పది వేల మంది విద్యార్థులు ఫలానా ఫలానా డిస్ట్రిక్టుల్లో కేపిటేషను ఫీజు వసూలు చేస్తున్నారని డిమాన్‌స్ట్రేషను చేస్తూ వుంటే అంతకంటే ఎవిడెన్సు తీసుకొని తగిన విధంగా శిక్షిస్తారా ?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కొంచెము ఉద్రేకంగానే సమాధానం ఇచ్చారు. ఆ ఉత్సాహం ఉండాలి. మేము కోరింది ఏమిటంటె abolition of donations for admission into educational institutions

అది ప్రధానమైంది. కడపలో. విద్యా సంస్థలలో ప్రవేశానికి డొనేషన్సు కోరుతున్నారు. డొనేషన్సు కట్టకపోతే సీట్సు లేవని చెబుతున్నారు విద్య అనేది ఒక వ్యాపార వస్తువుగా మారిపోయింది. దీనిని రద్దు చేయాలని ఏకకంఠంతో విద్యార్థిలోకమంతా కోరుతున్నది. దానిని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొనిరావడానికి ఈ వేళ 10 వేల మంది రాష్ట్రి నలుమూలలనుంచి వచ్చి డిమాండు చేస్తున్నారు. కాపిటెషను ఫీజు రద్దు చేయాలి పాఠ్యపుస్తకాలు ఇవ్వాలి సరిగా అధ్యాపకులను వేయాలి వసతులు కలుగజేయాలి, సక్రమంగా స్కాలర్‌షిప్స్ అందజేయండి అని విద్యార్థులు అడుగుతున్నారు. వీటిని మంత్రిగారు యుద్ధప్రాతిపదికమీద తీసుకుంటామని అన్నారు. సంతోషమే కాని యుద్ధప్రాతిపదిక మీద పరిష్కారం చేయడానికి న్యాయమేమిటో ఇప్పటికే డొనేషన్సు తీసుకొంటున్నారని రాష్ట్రి మొత్తంమీద విద్యార్థులంతా చెబుతున్నారు శాసన సభలో శాసనసభ్యులు చెబుతున్నారు. పేపర్సులో వస్తున్నవి ఇంతకన్నా పెద్ద సాక్ష్యాధారాలు ఏమి కావాలి ? దీనినిమీద యాక్షనువేసి వారిపైన చర్య తీసుకోలేరా, డొనేషన్సు ఆపలేరా ? మీరు పుస్తకాలు సప్లయి చేయుటకు ఒక తేదీని డెడ్‌లైనుగా పెట్టి ఆ తేదీలోపల ఇస్తామని చెప్పడానికేమిటి ? ఉపాధ్యాయులు లేకుండా విద్యాబోధన ఎలాగ జరుగుతుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అందువల్ల వారు ఉపన్యాసం ఎంత

ఉత్సాహంగా ఇచ్చారో, ఎంత ఉద్రేకంగా ఇచ్చారో అంతకన్నా ఉత్సాహంగా, ఉద్రేకంగా పనులు చేసి విద్యార్థి లోకాన్ని మెప్పింపజేయాలి. అప్పుడే విద్య ముందుకుపోతుంది. వారి డిమాండ్సును తిరస్కారం చేయమని చెప్పడమే కాదు. వారితో మాట్లాడాలి. ఈనాడు 10 వేలమంది విద్యార్థులు ఈ సమస్యంపైన వచ్చారు. మంత్రిగారు తీసుకునే నిర్దిష్టమైన చర్యలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవి వారికి తెలియజేయాలి. లేకపోతే ఇది చిలికి చిలికి గాలి వానగా మారే అవకాశం ఉందని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— మంత్రిగారు ఉద్రేకంతో మాట్లాడారు. ఆ ఉద్రేకం చట్ట వ్యతిరేక కార్యక్రమాలమీద ఉపయోగిస్తే బాగా ఉండేది. రాజకీయ దురుద్దేశంతో ఇట్లాగ చేస్తున్నారని అన్నారు. ఇది చాలా సీరియస్‌గా తీసుకోవలసిన విషయం. ఈ ప్రభుత్వం అన్ని రంగాలలో న్యాయమైన డిమాండ్సును నెరవేర్చడంలో విఫలమవు తున్నదని ప్రతిపక్ష నాయకులు, స్వపక్ష నాయకులు పదేపదే చెబుతున్నారు. దీనిలో రాజకీయ దురుద్దేశం ఏమి ఉందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. మంత్రిగారు అంత ఉద్రేకంతో చెప్పవలసిన అవసరం ఏమి ఏర్పడిందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఈనాడు మన రాష్ట్ర రాజధాని అయిన హైదరాబాద్‌లో 10 వేలమంది విద్యార్థులు పెద్ద ప్రదర్శన చేస్తున్నారు విద్యార్థులలో ఎంత అసంతృప్తి ఉందో చూడండి. దానిని గమనించి పరిష్కారం చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద లేదా? సంపూర్ణమైన బాధ్యత ఉంది. అదేవిధంగా విద్యార్థులకు నచ్చచెప్పే బాధ్యత కూడా ఉంది. మేము ఈ కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నాము, డొనేషన్సు తీసుకునేవారి మీద కఠినమైన చర్య తీసుకుంటున్నాము. అవసరమైతే జాతీయ భద్రతా చట్టం కూడా ఉపయోగిస్తామని చెప్పేదానికి బదులు ఉద్రేకపూరితమైన ఉపన్యాసం దేనికి? విద్యార్థులకు నచ్చచెప్పాలే కాని భయపెట్టడంవల్ల ఈ మంత్రిగారికి ఏమీ సాధ్యం కాదు. అది పునరాలోచించాలి శాంతియుతంగా పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకోవాలి. విద్యార్థుల దగ్గరకు మంత్రిగారు వచ్చి వారిని ఎడ్రస్‌చేసి అందులో వాగ్దానం చేయాలని మీద్వారా డిమాండు చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- మంత్రిగారు ఉద్రేకంగా మాట్లాడారనే దానితో నేను అంగీకరించడం లేదు. మంత్రిగారు సవ్యంగా, సక్రమంగా మాట్లాడినందుకు నేను సంతోషాన్ని తెలియజేస్తూ వారిని అభినందిస్తున్నాను రాజకీయ దురుద్దేశంతోనని వారు అనలేదనుకుంటున్నాను, రాజకీయ ఉద్దేశాలు అని అన్నారు. మంత్రిగారు అంగీకరించారు. ఇటువంటి పోరాటాలు విద్యార్థులు చేయడంవల్ల నా చేతులు బలపడతాయని, నేను ఏ పోరాటం చేస్తున్నానో దానికి అది దోహదం అవుతుందని మనిషిగా స్వీకరిం

చారు. రాజకీయ దురుద్దేశంతో మంత్రిగారు తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు, విద్యార్థులు తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు ఒకే విధంగా ఉండడంవల్ల ఇది పరస్పర అంగీకారంగా ఉంది కనుక నేను దానిమీద ఆక్షేపణ తెలుపడం లేదు మంత్రిగారు చెప్పిన పద్ధతులలో విద్యార్థుల కోరికలు నెరవేర్చాలి. ఆచరణలో ఆటంకాలు వస్తే వాటిని అధిగమించడానికి కఠినమైన చర్యలు తీసుకోకపోతే అవి పరిష్కారం కావు. వెంటనే వారి డిమాండ్సును పరిష్కరించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. కేశవరావు :- నేను రాజకీయ దురుద్దేశం అనలేదు, రాజకీయ ఉద్దేశం అన్నాను. కడపలో ఆ ఇస్యూ ఉన్నా లేకపోయినా నా వ్యూలో అటువంటిది లేదు

Ideology, but at the same time the principle...

మీరు దానిని గురించి ఒక విషయం చెప్పారు. దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. నేను తీసుకున్న చర్యలు గురించి శ్రీ విఠల్‌రెడ్డిగారు కాపిటేషను ఫీజు గురించి చెప్పారు యాక్టు నోటిఫై చేసిన తరువాత any capitation fee is cognizable offence. కాని కాపిటేషను ఫీజు తీసుకుంటామని అన్నారు. దానికి నేను లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించి ఏమి చేయాలో సూచ్ చేస్తున్నాము. డొనేషను అన్నారు.

Donation is an oflence

దానిని గురించి జి.ఓ పాస్ చేయించి అందులో సరిగా లేకపోతే మరల జి.ఓ. తో స్ట్రెంగ్థెన్ చేయడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు టెక్స్టు బుక్సు గురించి చెప్పారు. దీనిని గురించి చాలాసార్లు డిస్కస్ చేయడం జరిగింది కనుక కొంచెము వివరంగా చెప్పాను. ఒకసారి ఆర్.ఎస్.యు వారు స్ట్రయికు చేస్తూ ఉంటే నేను పోవడం జరిగింది 500, 600 మంది ఉన్నారు. వారిని అడ్రెస్ చేసాను. అప్పుడు ప్రతివారి దగ్గర చూస్తే టెక్స్టు బుక్సు ఉన్నాయి. ప్రెస్‌వారు చెప్పిన స్కూలుకు వెళ్ళడం జరిగింది. ఏ తరగతికి ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు రాలేదని అంటే వారందరి దగ్గర చూస్తే 75% దగ్గర అవి ఉన్నాయి దానితో సంతృప్తిపడకుండా మిగిలిన 25%కు కూడా వెంటనే అందజేయాలని అన్నాము. 10 సంవత్సరాల నుంచి చూస్తే ఈ సంవత్సరం టెక్స్టు బుక్సు కార్యక్రమం జరిగినట్లు ఎప్పుడూ జరుగలేదు. దానిలో ఫెయిల్యూర్సు ఉన్నాయి కనుక ఈ సంవత్సరం టెక్స్టు బుక్ ఇయర్ అని ఈ మొత్తం సంవత్సరమంతా టెక్స్టు బుక్సు ప్రింటు చేస్తూ ఉండాలని చెప్పాము. డిస్ట్రిబ్యూషనులో తప్పు ఉందని లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో చెప్పడం జరిగింది. ఓపెన్ షాప్సుకు వేము ఇస్తూ ఉంటే వారు బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో

అమ్ముతున్నారని, గైడ్సు కొనుక్కున్నవారికే టెక్స్టు బుక్సు ఇస్తున్నారని చెప్పడం వల్ల డిస్ట్రిబ్యూషను తీసుకొనడం జరిగింది. హైస్కూల్సులో హెడ్‌మాస్టర్సు తీసుకోవాలని అన్నాము. వారు క్రెడిట్‌లో కావాలని అంటే 30 రోజులు అప్పు ఇవ్వడం జరిగింది. కృష్ణా జిల్లా మచిలీపట్టణం నేను వెళితే ఎవరూ పుస్తకాలు తీసుకోవడం లేదని అన్నారు. హైదరాబాద్‌లోని డిపోకు వెళితే ఇక్కడ ఎవరూ తీసుకోవటం లేదని అన్నారు. ఇక్కడ రాజకీయ దురుద్దేశం అనేది లేదు. ఇది రాజకీయ సదుద్దేశంతోనే చేసినది. ఏ విద్యార్థులు వచ్చినా మీరు చేస్తే నాకు లాభమని అన్నాను దానిలో వారికి కావలసింది జి.ఓ లు కాదు. దీనిలో సొసైటీని మొబలైజు చేస్తే మీరు, నేను చేసే యుద్ధంలో లాభం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. వారిదగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడమంటే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

I will be the happiest person to talk to them. There is no problem at all I will go and talk to them. But this issue is not restricted to Cuddapah As a mattor of fact, it does not exist in Cuddapah. But let me hold brief on their behalf, which you are not doing. The Cuddapah boys are doing this for the entire State because this is a problem which is discussed everywhere but are not able really to solve totally

PERSONAL EXPLANATION DY SRI T, ANJAIAH
re: Distribution of Cement.

శ్రీ టి. అంజయ్య:-అధ్యక్షా, కొద్ది దినాల నుంచి కొన్ని పత్రికలలో చూసినప్పుడు పెర్సనల్‌గా కొంత మంది ఎక్యూజేషన్ చేసి మాజీ ముఖ్యమంత్రిమీద లేనిపోని నిందలు పెట్టి కేరెక్టర్ ఎసాసినేషన్ చేయాలని ప్రజల లోపల ఉన్న మంచి అభిమానం దెబ్బ తీయాలి అని ఎంతో ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పంచాయతీ ఎలక్షన్సు తరువాత ఆ ప్రజలలో ఉన్న ఉత్సాహాన్ని దెబ్బ తీస్తున్నారు. ఈ దినం నేను పత్రికలలో చూశాను. పత్రికలలో ఏమి వ్రాశారు అంటే అంజయ్యగారు ప్రభాకర రెడ్డిగారు కుంభకోణము అని సిమెంటు స్కాండల్ వ్రాశారు. ఏదో మెమోరాండం నాకు ఇస్తే నేను వారికి ఇచ్చానని. నేను ఎన్నడూ ఏ మెమోరాండం ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడే నేను బాగారెడ్డిగారితో మాట్లాడితే వారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. నేను ఏమీ ఎండార్సు చేయలేదు నేను వారికి మెమోరాండం కూడా ఇవ్వలేదు వారు కూడా ఒప్పుకుంటారు. ఎందుకంటే వారు హోం మినిష్టరుగా ఉన్నప్పుడు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు ఈ సిమెంటు ఏలాట్‌మెంటులో కొంత గందరగోళము నడుస్తున్నది విచారించాలి అని. అట్లానే కేశవరావుగారు కూడా వచ్చినాతో చెప్పారు. మరల ఒక ఫైలు నాకు వచ్చింది. చీఫ్ సెక్రటరి కూడా వ్రాశారు. ఎ. సి. బి. కి

రిఫర్ చేయమన్నారు దాని మేము రిఫర్ చేశాము అయితే ఇది చూసినట్లయితే నాకు విచిత్రముగా ఉన్నది. నేను లోండు గ్రూప్ మీద ఆ దినము మీటింగు పెట్టించి ఎవరెవరి మీద నేను ఏమి ఎక్షను తీసుకున్నానో వారితో మరల వీరందరు కలిసి ఎవరో ఆయన పార్టనర్ అని అన్నారు ఇది అన్ని ఏ విధంగా అయినా పొలిటికల్‌గా ఒక విధమైనది చేయాలని నేను ఆరణాల మనిషిని. ఒక పెద్ద విద్యాంసుడను కాకుండా చిన్న కార్మికుడుగా వచ్చాను నామీద ఈ దినము ఏదో చేయాలని అంతా చూస్తూ ఉన్నారు ఎలక్షన్లు గెలిచిన తరువాత కూడా ఒక సంవత్సరము తరువాత పిటిషనులు పెడుతూ ఉన్నారు అయితే ఏ విధంగా అయినా ఒక మిస్చివస్‌గా పొలిటికల్‌గా ఏదో నేను సరెండరు కావాలని. అధ్యక్షా, నేను ట్రేడు యూనియన్ లోపల పుట్టాను. ఇటువంటి నిందలు వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా ప్రజలతో చెప్పే అధికారం అందరికి ఉంది. ఏ ఏమైనా గాని చాలమంది మెమోరాండం ఇస్తారు మెమోరాండం తీసుకుంటాను కొంతమంది డెకాయిటీస్ వచ్చి, రేపపోలే మర్డరు చేసిన వారు కూడా వస్తారు. రిలీజు చేయమని. రిలీజు చేయమని నేను వ్రాయను. ఫైల్సు గాని ఇచ్చిన మెమోరాండంగాని పేపర్సు గాని మా సెక్రటరీలు చూస్తారు. అవి క్విక్ డిస్పోజ్ చేస్తాను. ఏమైనాగాని ఏమైనా పేపర్లయిస్తే బుట్ట దాఖలా చేసే, చింపే అలవాటులేదు. నాదగ్గర పెండింగు ఇన్విటేషనులుగాని ఉంటే అవి నా దగ్గర ఉంటాయి గాని ఏ పేపరు నా దగ్గర పెట్టుకోను ఏ ఫైలు నా దగ్గర ఉండదు. ఇది నేను విచిత్రంగా విన్నాను. ఎందుకు వచ్చిందో తెలియదు. కలెక్టరుగారు చెప్పారట. చీఫ్ మినిస్టరుగారు అతనిని పిలిపించి ఇచ్చారని అది మీకు ఇస్తున్నానని ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారికి కలెక్టరుగారు చెప్పారట. ప్రభాకర రెడ్డిగారికి వారువారి గురించి వారు ఏదో ఎలాట్‌మెంటు చేసుకున్నారు అన్నదానికి ఆసంగతి వారుఇప్పుడే చెబుతారు ఏ విధంగా అయినాగాని ఆ మెమోరాండం గాని నాకు జ్ఞాపకంలేదు మీకు మెమోరాండం ఇస్తున్నాను చూడమని నేను ఎన్నడూ పిలిపించి చెప్పలేదు నాఎమ్మెల్యేపదవి లోపల నేను లోపల ఒకటి బయట ఒకటిచేసేది నేను ఎన్నడూచేయలేదు. కరప్షన్‌గురించి నేను లోకాయుక్త ఉపలోకాయుక్త బిల్లులు కూడా తీసుకువచ్చాను. పార్టీ ప్రతిష్ట కాపాడాలని ప్రయత్నించాను. ప్రీమియస్ గవర్నమెంటు ఏమి చట్టమ్ము తెచ్చింది అని అవసరం వచ్చినప్పుడు ప్రజలముందుకు వస్తుంది. కొంతమంది మా పార్టీలోపల ఉన్నవారే ఈ విధంగా మాట్లాడినందుకు నేను విచారిస్తున్నాను ఏమి శక్తులో తెలియదు పార్టీలోపల డిసిప్లిన్ ఉంది. ఇక్కడ ఫ్లోర్‌మీద చెబితే మంచిది కాదు. పార్టీ లోపల డిసిప్లిన్ ఉండాలి. ఏదో పేపరు వ్రాస్తే అది చదివి నేను బాధ పడుతున్నాను. 24 గంటలూ అదే గొడవ, నేను ఏ ఎండార్సు చేయలేదు నేను ఎప్పుడూ ప్రభాకర రెడ్డిగారికి రిఫరు చేయలేదు. కన్‌సరన్డు మినిష్టరుతో కూడ మాట్లాడుతాను. ఎన్నో పిటిషనులు నేను తీసుకున్నాను. వారితో మాట్లాడే ధైర్యం ఉంది, ఎవ

రైనా లంచాలు తీసుకున్నప్పుడు దానిమీద విచారణ చేయడం చేశాను దాచిపెట్టుకుని చేయాలని నాకు ఉద్దేశం లేదు.

శ్రీ కె. ప్రభాకర రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇపుడే గౌరవ సభ్యులు, పూజ్యులు అంజయ్య గారు వారి విషయం చెప్పినారు ఆ సందర్భంలోనే వారు చెప్పినట్లుగా వారు అసలు ఏ మెమోరాండం కూడ నాకు ఇవ్వడంగాని లేక నేను కలెక్టరుకి గాని సెక్రటరీకి గాని కమీషనరుకి గాని పంపడం జరగలేదు ఇప్పుడే ఆ విషయం నేను బాగారెడ్డిగారితో విచారించితే వారు కూడ ఒప్పుకున్నారు. అటువంటిది మీరు ఏమీ పంపడం జరగలేదని కాని పైలులో ఎవరో వ్రాసుకున్నారని చెప్పి వారు చెబుతున్నారు. అది ఎంతవరకు యదార్థము ఎంతవరకు సమంజసము అనేది ఇక్కడ ఉన్న సభకు సభ్యులకు మీకందరికి వదిలిపెట్టుతున్నాను. ఎవరు దీనికి బాధ్యులు దీని వెనుక ఏమి ఉంది? రాజకీయ దురుద్దేశమా, సదుద్దేశమా ? ఏ విధంగా చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు అనే సంగతి ఇప్పుడే పెద్దలు చెప్పినారు ఇంతకు పూర్వమే హోం మినిష్టరుగా ఉండే సందర్భంలో నాకు కొన్ని రిపోర్టుల సిమెంటులో ఈ విధంగా ఇతరులు గాని ఏ విధంగా వచ్చాయో, బయట మన ప్రభుత్వానికి మన రాష్ట్రానికి ఎంత చెడ్డపేరు తీసుకువచ్చే ప్రయత్నాలు, డబ్బుకూడా వసూలు చేస్తున్నారు అని విషయం తెలిసినప్పుడు అప్పుడే నేను ముఖ్యమంత్రిగారు అంజయ్యగారి దగ్గరకు వెళ్ళి చెప్పడం జరిగింది. ఆయన నాకు చెప్పారు. దీనిని గురించి అవసరమైతే ఇంకా దీనిని పరిశీలించి ఏమైనా ఉన్నట్లయితే నాకు చెప్పవలసిందిగా కూడా నాకు చెప్పారు. అంతకు ముందు కూడా 3 వ క్వార్టరులో గాని 2 వ క్వార్టరులో గాని ఈ విధంగా సిమెంటు అసో కాల్డ్ బిల్డర్స్ అసోసియేషన్ వారికి ఇప్పించడం ఇవ్వడం ఏవేవో లావాదేవీలు జరిగాయని చెప్పడానికి నేను సిద్ధముగా లేను. అయినప్పటికి కూడా అది అయిన తరవాత మళ్లీ 2 డిసెంబరు 81లో వచ్చిన దాని విషయం తిరిగి కూడా ఈనాడు తరువాత శివరాజకుమార్ కమిటి వేయడం గాని ఆ తరువాత ఎన్నో పర్యాయాలు ఈ సభలో కూడా చర్చించి మరొకసారి ప్రతిపక్ష నాయకులతో పాటు కూర్చుని చర్చించే అవకాశం కలిగించింది. ఇవి అన్నీ అయిన తరువాత కూడా ఆరు మాసాలు, ఎనిమిది మాసాలు అయిన తరువాత ఇప్పుడు మరో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చినారు. ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారు ఉన్నారు ఇచ్చారు అని చెప్పిచెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసమో అది వాస్తవము కాదు. నిజము కాదు. యదార్థము కాదు అని చెప్పి చెబుతున్నాను. దీనితోబాటు రెండు ఇష్యూలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. ఒకటి బిల్డింగ్సుకు సంబంధించినంతవరకు ఏ విధంగా ఇచ్చారు అనేది రెండవది వ్యక్తిగతముగా ఎవరికైనా

అవసరమంటే ఏ కారునికైనాఅ వసరముంటే అతను కలెక్టరుకి పర్మిట్ కోసం అప్లయి చేసుకోవడం వారు దానికి పర్మిట్ ఇవ్వడం మున్సిపల్ శాంక్షను పర్మిషనుతో అన్ని ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది ఆ విధంగా నా వైఫ్‌కి సంబంధించినంతవరకు కన్‌స్ట్రక్షన్సు కొరకు వ్యక్తిగతముగా ఇండివిడ్యుయల్ హోదాలో అప్లయి చెయడం దానికి తగిన సిమెంటు తీసుకుని ఇల్లు కట్టిన పరిస్థితి ఏర్పడ్డది. దానిని తీసుకువచ్చి ఈ బిల్డిండ్సు చెప్పి బిల్డర్సు లిస్టులో పేరు ఉందని చెప్పి ఎవరో సభ్యులతో పాలకపక్ష సభ్యులతో అడిగించి మంత్రులు ఉన్నారా అని చెప్పి అడిగించి చెప్పవలసిన అవసరం ఏమిటి? దీనితో భయపడి పారిపోయే వారము కాము. ఇదివరకు లాండు గ్రాబులో పెద్దలు కూడా ప్రయత్నం చేసి ఇన్‌వాల్వు చేయాలని అనుకున్నప్పుడు అంజయ్యగారు అయితే నేమి నేను అయితే నేమి ఓపెన్ ఎంక్వయిరీ పెట్టించండి అని చెప్పి ఉన్నాము. దే విధంగా ఈనాడు కూడా ఏ ఎంక్వయిరీ అయినా సిద్ధముగా ఉన్నాము. దీనిలో అంజయ్యగారు గాని నేను గాని ఏ విధంగా అయినా బాధ్యులైన దాని రిపోర్టుకి ఒప్పుకోడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. మంచి సాంప్రదాయాలకు విరుద్ధముగా పార్టీవారు పార్టీ సభ్యులే ఈ విధంగా అదంతా ఫైలుగా ఉన్న విషయాలు చెప్పకూడదని కోర్టులో అధికారులు చెప్పినా కూడా ఆ విషయాలు చెప్పడం ఎంతవరకు న్యాయమో మీరే ఊహించాలి. మీరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

ఇంటరప్షన్సు

11-00a.m.

Mr Deputy Speaker :- The Rule says :

"A member may with the permission of the Speaker, make a personal explanation although there is no question before the Ho' se but in this case no debate shall arise.'

(Many members rose up)

Mr. Deputy Speaker :- No debate is allowed Nothing should go on record See rule 309.

"A member may with the permission of the Speaker, make a personal explanation although there is no question before the House but in this case no debatable matter may be brought forward and no debate shall arise,"

(Interruptions)

Sri Divi Kondaiah . Point of order

Mr. Deputy Speaker - In the Question Hour there is no point of order.

Sri Divi Kondaiah Chowdary :- Question Hour is over. 329 is not a question hour. Question Hour is already over. నేను వారు యిచ్చిన స్టేట్‌మెంట్ మీద కాని ఈయన స్టేట్‌మెంట్ మీద కాని పోవడం లేదు. సభ సాంప్రదాయం గురించి మాట్లాడుతున్నాను. నిన్న బాగారెడ్డిగారు, ఒక మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చారు. ఈ సిమెంటు స్కాండిల్‌తో ఒక యిన్‌డైరుక్టుగా ఉండేడట్లుగా మాజీ ముఖ్యమంత్రికి యిచ్చారు; ఆర్థికశాఖా మంత్రికి కూడా యిచ్చారు. వారిప్పుడు పర్సనల్‌గా స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చారు "మాకు సంబంధం లేదు" అని సాధారణంగా వారు చెప్పిందేమిటంటే ఏ మంత్రి ఒక మెమోరాండం యిస్తే ఫర్‌వార్డెడ్ టు కన్సరెన్డు మినిస్టర్, ఫర్‌వార్డెడ్ టు ది కన్సరెన్డు ఆఫీసరు అని పంపించే స్వాభావికం ఉంది అంతమాత్రాం చేత ఆయని అభిప్రాయం ఉందని కాదు. కన్సిడర్ చేసి రూల్స్ ప్రకారం డిస్‌పోజ్ చేయమని ప్రతి మంత్రి యిచ్చే వ్యవహారం. వారు ఆ మాట చెప్పినారు.

Now there are two statements before the House-One by the Hon. Minister for Industries and the other by the Ex-Chief Minister.

కాబట్టి యివి రెండు పరస్పర విరుద్ధంగా వున్నాయి. అందువల్లనే చెబుతున్నాను.

Either the concerned Minister for Industries must clarify the statement or if he does not agree with it he should deny.

అవి యేమీ చేయకుండా అయితే సభకు న్యాయం చేసినట్లు కాదు.

Mr Deputy Speaker :- In the morning in my Chambers Sri Anjaiah and Sri Prabhakara Reddy said that they would give personal explanations and that is why I allowed them. But you know the rule position and it is quite clear. Now I cannot allow any debate on this,

Sri Divi Kondaiah Chowdary :- Sri Anjaiah is here, It is not a debate There are two Statements. Industries Minister gave a statement before the House The Ex-finance Minister and the Ex-Chief Minister have denied. Then the House has got a right to know from the concerned Industries Minister. Let him say. When there are two contradictory statements, it is upto the Chair to direct the concerned Minister to clarify the position.

Mr. Deputy Speaker :- No more discussion.

Sri Ch. Rajeswara Rao :- Point of Order. I agree with you. That there should be no debate, But there is a suggestion.

Mr. Deputy Speaker :- It is a clarification on this issue?

Sri Ch. Rajeswara Rao :- No, Sir గౌరవ సభ్యులు అంజయ్యగారు, ప్రభాకరరెడ్డిగారు స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చినారు. నిన్న ఈ సందర్భంలో వారి పేర్లు వచ్చినాయి కనుక వారు పర్సనల్‌గా ఎక్స్‌ప్లనేషన్ యిస్తామని అన్నారు, యిచ్చారు. మేము అది అంతటితో అంతం అనుకున్నాము. కాని యీ సభ, ప్రజాస్వామ్య వ్యవహారాలను ప్రతిబింబం అనే విషయాన్ని మరొకసారి సభకు, తమకు మనవిచేయదలచుకున్నాను. ప్రజాస్వామ్యంలో పార్టీలు కూడా వుంటాయి, పార్టీల అంతర్ యుద్ధాలకు ఈ సభ వేదిక కాకూడదు.'

శ్రీ టి. అంజయ్య :- ఇందాక డిబేట్ పెట్టి, లేండ్‌గ్రాబ్ అని అదిఅని ఇదిఅని వారి రిసెప్షన్‌లోకి వెళ్ళి బాగా రిసెప్షన్ తీసుకొని వారితో బాగా డబ్బు తీసుకుంటూ నా మీద ఈ విధంగా ఎలిగేషన్ పెడితే

I cannot tolerate

మంత్రి గారు వచ్చి ఏది కరక్టో స్టేట్‌మెంట్ చేయాలి ఈ గవర్నమెంటు యేవిధంగా నడిపిస్తున్నారో, ప్రీవియస్ గవర్నమెంటు యే విధంగా నడిచిందీ మనకు తెలుసు.

నేను 40 సంవత్సరముల నుంచి వస్తున్నాను. ప్రొద్దున్న లేస్తూనే నామీద మట్టి పోస్తూనే ఉన్నారు. మంత్రులు లాండ్‌గ్రాబింగ్‌తో యిన్‌వాల్వ్‌మెంట్ లేదంట అంటే మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఉన్నాడా? ఏ సర్వే నెంబరు యెక్కడ? రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో యెక్కడ రిజిస్ట్రేషన్ అయింది? ఆ కాపీలు యేవి? ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడుతూ ఉంటే యిట్లా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు ఆవేశపడుతున్నారు. మీరు పర్సనల్ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ యిచ్చినారు.

If the Minister comes, I will direct him to give statement.

Sri T. Anjaiah :- I am prepared to retire from politics and I challenge. With my endorsement I have referred to Prabhakara Reddy, Finance Minister అని

మాజీ ముఖ్యమంత్రి యిచ్చారు. అవి యిచ్చారు. ఇవి ఇచ్చారు అని ఈ విధంగా ప్రొద్దునే లేవగానే 'వీక్‌లిస్‌లోపల, సండేస్‌లోపల, ఇల్లస్ట్రేటెడ్ వీక్లీస్‌లోపల ఏమోమో వ్రాస్తారు' అధ్యక్షా

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- అంజయ్యగారు మీరు ఆవేశపడుతున్నారు నేను చెప్పేది ......

Sri T. Anjaiah :- I was former Chief Minister. I have a right to ask. You cannot allow this Party to go to dogs.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker : I am making the position clear. If you tell me at 8-25 a m. can I bring it to the notice of the concerned Minister.

(interruptrons)

Sri Divi Kondaiah Chowdary :- False statement is given in the House

(interruptions)

Mr. Deputy Speaker :- Over a personal explanation tnere should not be a debate. I will get it clarified by Bagareddy. You should understand the predicament of the Chair also.

మీరు కూడా స్పీకర్‌గా చేశారు.

Sri R M. Manohar :- Tne statment is the property of the House.

(interruptions)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :- అధ్యక్షా, నిన్న క్వశ్చన్ వచ్చినప్పుడు నేను ఏమి చెప్పానో అది అంతా రికార్డులో వుంది. ప్రెస్ ఏమి ఇచ్చిందో నేను దానికి బాధ్యుడను కాను. క్వశ్చన్ అయిన తరువాత సప్లిమెంటరీస్ వచ్చాయి, నేను వాటికి సమాధానము చెబుతూ 'నేను కలెక్టర్ లెటరు చూచానని అన్నాను. దానిలో కలెక్టర్ కమీషనర్‌కు వ్రాశారు. దానిలో కలెక్టర్ ''ముఖ్యమంత్రి గారికి ఈ లెటరు యిస్తే, ఆ లెటరు ఫయినాన్స్ మినిష్టరుకు ఇచ్చారు. ఫయినాన్స్ మినిష్టరు ఈ లెటరు నాకు యిచ్చారు. ఆ లెటరు ప్రకారం ఇది నేను వ్రాస్తున్నాను." అని కలెక్టరు ఆ లెటరులో కమీషనర్‌కు వ్రాశారు కావాలంటే ఆ లెటరు తెచ్చిపెట్టమంటే....

శ్రీ కె. ప్రభాకర రెడ్డి :- నిన్న హౌస్‌కు ఆ విధంగా చెప్పలేదు నిన్న వారు. హౌస్‌కు ఏమి చెప్పారంటే 'అప్పటి ముఖ్య మంత్రి గారు, అప్పటి ఫయినాన్స్ మినిష్టరు గారికి యిచ్చారు. ఆ ఫయినాన్స్ మినిష్టరు కలెక్టరు కమీషనర్‌కు పంపారని మంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా పత్రికలలో వచ్చింది? వాటి ఏర్పాటం ప్రొసీడింగ్స్ నేను అడిగాను. యింకా రాలేదు.

Mr Deputy Speaker :- We have to examine the proceedings.

Sri K Prabhakara Reddy : I would like to know whether it is a fact that Anjaiah has forwarded it to me and I had forwarded the same to the Collector. It is reported in the Press very catego-

rically that the Chief Minister had given and in turn I have sent it t the Collector. That is not correct. I have not sent any such peti tion to the Collector for taking action.

(interruptions)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :- నిన్నటి రోజు నేను చెప్పిన క్వశ్చన్ వెరిఫయిచేసి చూడండి. నేను అపోజీషన్ వాళ్ళకు ఫయిల్ చూపించినపుడు ఆ ఫయిల్‌లో కలెక్టర లెటర్ కూడా వుండినది. లెటరు ప్రకారంగా ముఖ్య మంత్రి గారికి ఇది ఇవ్వడం జరిగింది. ఆయన ఫయినాన్స్ మినిష్టరుకు పంపారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri K. Prabhakara Reddy : Even now let him make it clear It is politically motivated.

(interruptions)

కావాలంటే మనము తరువాత డిస్కస్ చేసుకోవచు.

Sri K. Prabhakara Reddy: Why should he mislead the House

Sri M. Baga Reddy : I am not at all misleading the House.

(interruptions)

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- కలెక్టరుకు వ్రాసిన లెటర్ టేబుల్‌మీద పెట్టించండి.

శ్రీ ఎన్. నరశింహా రెడ్డి (ముషీరాబాద్) :- ఇదేమీ బాగాలేదు. చాలా అనా యం. కలెక్టరుకు వ్రాసిన.... తమరు హౌస్‌కు అన్యాయము చేస్తున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker : I am not allowing anybody. The rul is very clear. I want everybody to resume and restore peace in th House.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker :

హౌస్‌కు అన్యాయము చేయలేదు. (బెల్)

వారు పర్సనల్ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ యిచ్చారు. తరువాత క్లారిఫయి చేస్తున్నారు. ఇ ఇంకొక రూపములో రావలెను.

This will not go into the record This will not form part of the proceedings.

CALLING ATTENTION MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: State of affairs leading to the closure of Palakole Sugar Factory in West Godavari District.

పాలకొల్లు సహకార చక్కెర లిమిటెడు 1000 టిసిడి స్థాపితశక్తితో 1968 సంవత్సరంలో ప్రారంభించబడింది. 1978 డిశంబరులో ఫ్యాక్టరీ ఉత్పాదకశక్తిని 1600 టిసిడి కి పెంచారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమ వాటా మూలధనంగా రూ. 25.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఫ్యాక్టరీకి ఇచ్చింది.

2. ఫ్యాక్టరీ స్థాపితశక్తిని పూర్తిగా ఉపయోగించుకోలేకపోవడం వలన దానికి వరుసగా నష్టం వస్తున్నది. చెరకు పెంపకానికి అనువుకాని నీరు నిలువవుండే ప్రాంతంలో ఫ్యాక్టరీ మండలం ఉంది. అందుచేత ఫ్యాక్టరీకి కావలసిన చెరకు తగినంతగా లభ్యం కావడంలేదు. రవాణా చార్జీలు చెల్లించి ఫ్యాక్టరీ మండలం బయట ప్రాంతాల నుండి చెరకు తెప్పించుకోవలసివుంది. దీనికితోడు, చక్కెర లెవీ ధర తక్కువగా ఉండటం పెంపకందార్లకు చెరకు ధర ఎక్కువగా చెల్లించవలసిరావడం ఫ్యాక్టరీకి నష్టాలు ఎక్కువగా రావడానికి కారణం. స్థాపితశక్తి 2.10 లక్షల మె.టన్నులు కాగా 1981-82 సంవత్సరంలో ఫ్యాక్టరీ 1.27 లక్షల మె.ట.ల చెరకును గానుగాడింది. ఫ్యాక్టరీ రూ. 25.00 లక్షల చెరకు ధర బకాయిలను పెంపకందార్లకు చెల్లించవలసివుంది.

3. 1981 చివరినాటికి ఫ్యాక్టరీకి వచ్చిన మొత్తం నష్టం రూ. 311.38 లక్షలు ఋణ సహాయ సంస్థలకు ఫ్యాక్టరీ చెల్లించవలసిన ఋణాలు, వడ్డీ మొత్తం రూ. 7.50 లక్షలు బకాయిపడింది. చెరకు అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టటానికిగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, లోగడ రూ. 7.50 లక్షలు మంజూరు చేసింది. చెరకు అభివృద్ధి కార్యక్రమం కొరకు మరల రూ. 14.50 ల ఋణం మంజూరు చేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలోవుంది. ఋణ వాయిదాలను అనుకూలంగా ఉండేటట్లు తిరిగి నిర్ణయించిన ఆర్థిక సహాయం కూడా మంజూరు చేయడం ద్వారా ఫ్యాక్టరీ పరిస్థితిని మెరుగుపరచే ప్రతిపాదనలు కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

4. ఫ్యాక్టరీ నిర్వహణ ఇప్పుడు ఎన్నికయిన బోర్డు ఆధ్వర్యంలో ఉంది. ఫ్యాక్టరీ పనిని మెరుగుపరచటానికి యాజమాన్యం తగిన చర్యలు తీసుకుంటుందని భావించబడుతున్నది. పెంపకందార్ల, పనివారల హక్కుల పరిరక్షణను ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఇది సిక్ ఇండస్ట్రీ మంచము మీద పడివున్న పేపె
మేము మందు ఇవ్వబోతున్నాము, ఈవాల ఆలోచన చేస్తున్నాము. మేము
యిచ్చిన తరువాత బ్రతుకవచ్చుననే మాటలుగా వున్నాయి. రెండు ముఖ్యమైన
యాలు మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. దాన్ని నడిపించేదానికి వీలుగా ఇదివరకు ఒక క
ఏర్పాటు చేశారు. దీనిమీద మొత్తము వర్కింగ్ కండిషన్స్ ఆలోచించి వాళ్ల
పెన్షన్‌కు సంబంధించిన ఇన్‌స్ట్రుమెంట్స్‌ను అమ్మడానికి పూనుకుంటే అమ్మవద్దని
వుంచవలెననిచెప్పి, దాన్ని నడిపించడానికి కొన్ని రెకమండేషన్స్ చేశారు.

రికమెండేషన్ చేసిన ప్రకారంగా షుగర్ ఫ్యాక్టరీ నడవడానికి, అవస
పెట్టుబడి గవర్నమెంటువారు పెట్టారు షుగర్ కేన్ సప్లయి అయ్యే ఏరియాలో కా
వేరే చోట ఆ ఫ్యాక్టరీ పెట్టారు కాబట్టి ఆ ఫ్యాక్టరీ ఆదాయం పడిపోయింది కాబట్టి
కేన్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కు గాను సబ్సిడీ ప్రభుత్వం యివ్వాలి. వెనువెంటనే
నడవాలంటే యీ పనులు చేయాలి అలాకాకుండా యింకా ఆలోచన చేస్తున్నా
ఏమీ లాభంలేదు. ఇప్పటికే ఫ్యాక్టరీకి చాలా నష్టం జరిగిపోయింది. ప్రభుత్వం డి
చేసే విషయం ఉంటే తరువాత ఆలోచన చేస్తున్నామంటే ఏమీ లాభంలేదు. ఆ
ఫ్యాక్టరీకి చాలా నష్టం జరిగిపోయింది. ప్రభుత్వం టేకోవర్ చేసే విషయం
తరువాత ఆలోచన చేయవచ్చును కాని యీ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వెనువెంటనే నడవ
బ్రతగడానికి వీలుగా అవసరమైన చర్యలు నెలలోపల తీసుకోనేట్లు మంత్రిగారు
యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. బాలగౌడ్ :-పాలకొల్లు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి గౌరవ సభ
తెలుసు. మేము ఫ్యాక్టరీ నడవడానికే ఒక రిహాబిలిటేషన్ ప్రోగ్రాము
లని నిర్ణయించాము. ఆ షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించినంత వరకూ
ఫ్యాక్టరీకి ఉన్న కెపాసిటీకి చెరకు రావడము కొరకు కొంతదూరం వరకూ ట్రాన్స
చార్జీలు యివ్వాలని గౌరవసభ్యులు శలవిస్తున్నారు. 3, 4 సంవత్సరాలనుంచి అ
ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జీలు, యివ్వడం జరిగింది. ఇపుడు ఆఫ్యాక్టరీ నష్టాలకు గురికావడ
ట్రాన్స్‌పోర్టుచార్జీలు యివ్వడంలేదు. అయినా ప్రభుత్వం తరపునుంచి ఒక రిహాబి
స్కీము తీసుకుని ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జీలు, కేన్ డెవలప్‌మెంటు స్కీముల విషయ
డిపెక్ట్సు ఏమైనా ఉంటే దానికి ఒక స్కీము వేశారు. అందువల్ల తొందరగానే
ఫ్యాక్టరీ నడవటానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తామని హామీ యిస్తున్నాను.

re :- Wastage of Uria Fertilizers stored in FCI Godowns in Guntur Dist.

శ్రీ ఎం ఓంకార్: ఈ హామీలు ప్రతిసారి యిస్తున్నారు. మిగతామంత్రులు లాగే మీరు కూడా హామీలు నిలబెట్టలేరు. ఇపుడు సమస్య ఏమిటంటే 3 సంవత్సరాల నుంచి యిస్తున్న ట్రాన్సుపోర్టు సబ్సిడీ బంద్ చేయడంవల్ల ఆ ఫ్యాక్టరీ నష్టపడింది. వారు మోయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నపుడు వారి ప్రాణం కాపాడడానికి, బ్రతగడానికి ఆ ఫ్యాక్టరి నడిచే విధానం వెంటనే చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. బాలగౌడు :- ఏ మంత్రులు హామీ యిచ్చినా ఆ హామీని తప్పకుండా అమలుపరచడానికి సంసిద్ధంగా ఉంటారు. ఇపుడు పాలకొల్లు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ నష్టపో కుండా ఒక స్కీము వేసుకున్నాము. అది యిదివరకే మనవి చేసాను. ఆ ఫ్యాక్టరీ కెపాసిటీ 2,10,000 టన్నులు క్రష్ చేయగలిగినపుడు రైతులు అగ్రిమెంటు 1,50,000 టన్నులవరకే చేసారు అందువల్లనే అక్కడ చెరకు ఉంచి కూడా ఫ్యాక్ట రీకి రాలేదు. రైతులు ఎంత అడిగినా అగ్రిమెంటు చేయడంలేదు. అయినా ట్రాన్సుపోర్టు చార్జెస్ యిచ్చి రైతులనుంచి చెరకు రాబట్టాలని చూస్తున్నాము. ట్రాన్సుపోర్టు చార్జస్ దీనికి ఇన్‌సెంటివ్‌గా యిచ్చి ఏమైనా సోర్సు ఉంటే తప్పకుండా రైతులనుంచి ఆ ఫ్యాక్ట రీకి సరిపడా చెరకు అందేలా తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

re : Waste of Urea Fertilizers stored in FCI Godowns in Guntur District.

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రావు :- భారతీయ ఆహార సంస్థ దిగుమతి చేయబడిన ఎరువులను శాస్త్రీయంగా నిర్మించబడిన గోదాములలో నిల్వ చేస్తున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా ఇచ్చిన కేటాయింపులు ఆధారంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు, వారిచే నియమింపబడిన వారికి ఎరువుల స్టాకులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కాలికంగా ఇచ్చిన కేటాయింపులకంటె భారతీయ ఆహార సంస్థ డిపోలనుండి తీసుకున్న పరిమాణం చాలా తక్కువ. కనుక, ఎరువుల స్టాకులను నిల్వలో వుంచడం కొనసాగించవలసి వచ్చింది.

భారతీయ ఆహార సంస్థ అధికారుల నిర్లక్ష్య వైఖరివల్ల, గుంటూరు జిల్లా, నంబూరు గోదాములలో వుండిపోయిన 1500 టన్నుల ఎరువు పనికిరాకుండా పోయిం దను విషయం నిజం కాదని ఆ సంస్థ తెలియజేసింది. స్టాకులను చెడిపోని పరిస్థితిలో భద్రపరచడానికి ఆ సంస్థ అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నది. స్టాకులను నియతకాలికంగా తనిఖీ చేసే పద్ధతిని అనుసరిస్తుంది. ఎరువులు సక్రమంగా లేవని అనుమానం కలిగితే తీసుకున్న కొన్ని మచ్చులు విశ్లేషించబడి, ఎరువులు చెడిపోకుండా ఉన్నట్లు నిరూపించ బడేంతవరకు ఆ స్టాకులను ఇవ్వకుండా నిలిపివేయడం జరుగుతుంది. ఎరువు తక్కువ

పరిమాణం విలువలు కలదని విశ్లేషణ ఫలితాలవల్ల తెలిసినట్లయితే, అట్టి స్టాకులను లైసెన్సు పొందిన గ్రాన్యులేటింగు మెన్యూర్ మిక్సింగ్ ఫర్మ్‌లకు మాత్రమే ఇవ్వడం జరుగుతుంది

గుంటూరు జిల్లా స్టాకు 1978 లో అందినది. అది సంవత్సరమంతా సక్రమంగా భద్రపరచబడింది. మామూలు కార్యవిధానం ప్రకారం శాఖాప్రతినిధులు భారతీయ ఆహార సంస్థ కలిసి 1981 లో ఉమ్మడి తనిఖీని కూడా చేపట్టటం జరిగింది. స్టాకు భద్రతను గురించి భయంలేదు. కర్నూలు జిల్లా అవసరాలను పరిశీలనలోనికి తీసుకొని, తిరిగి కేటాయింపు పొందినవారికి భారతీయ ఆహార సంస్థ నియమించిన చిల్లర వర్తకులకు ఇవ్వడం కోసం సంబూర్ గోదాముల నుండి బండ్లనిండా ఎరువు తరలించడం జరిగింది. స్టాకు ప్యాకింగు పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికిగాను వాస్తవంగా స్టాకులను ఇచ్చేముందు గోనెసంచులను మార్చమని తమ యునిటు కార్యాలయాలకు భారతీయ ఆహార సంస్థ సలహా ఇచ్చింది.

భారతీయ ఆహార సంస్థ రైతులకు మంచి ఎరువులనే సరఫరా చేసింది. వర్తకులకు, రైతులకు మంచి నాణ్యతగల ఎరువులను మాత్రమే సరఫరా చేయడం జరుగుతుందని వారు హామీ ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్: ఇంతవరకూ ఉన్న ప్రధానమైన ఆరోపణ ఏమిటంటే 1500 టన్నుల యురియా కలర్ మారిపోయింది. దానియొక్క శక్తి తగ్గిపోయింది. అనుభవం ఉన్న రైతులే ఆ విషయం చెబుతున్నారు ఎక్స్‌పైర్ అయిన మెడిసిన్స్ ఎట్లాగు వాడకూడదో అట్లాగే యీ కలర్ మారిన ఎరువు వేయకూడదని అంటున్నారు. ఆ యురియా యొక్క శక్తి తగ్గిపోవటానికి, కలర్ మారిపోవడానికి కారణం ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా అధికారులు నిర్లక్ష్యం మూలంగా అది జరిగింది. అటువంటి ఎరువులు సప్లయి చేస్తే రైతులు ఎవరు తీసుకుంటారు? తీసుకుంటే డబ్బు దండగ, ఫలితం తక్కువ అని వారి అభిప్రాయం. అందువల్ల రైతులు నష్టపడకుండా తీసుకునే చర్యలు వేరు. ఇపుడు యిట్లా ఎరువు నష్టపడకుండా ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు, రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నపుడు రైతులు ఏమో నష్టపడడంలేదని అని మంత్రిగారుస్టేటుమెంటు చేస్తే అది న్యాయమా? దీనిమీద ఎంక్వయిరీ ఏమైనా చేయించారా? అట్లా చేయిస్తే మంత్రిగారు దానిమీద తృప్తిపడ్డారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :- ఎరువుల క్వాలిటి డిటీరియేట్ అయితే ఆ క్వాలిటీని టెస్టు చేసిన తరువాతనే రైతులకు సప్లయి చేసారు. అట్టి స్టాకులను లైసెన్సు పొందిన గ్రాన్యులేటింగు మేన్యూర్ మిక్సింగ్ ఫర్ములకు మాత్రమే యివ్వడం జరుగుతుంది. ఆ ఎరువులను ఫార్మర్సుకు సప్లయి చేయడంలేదు. కలర్ మారినా, స్టాండర్డు తగ్గకపోవచ్చు. ఆ స్టాండర్డు తగ్గిందా లేదా అనేది టెస్టు చేస్తారు. ఇకపోతే సరుకు సప్లయి చేసేటపుడు సంచులు కూడా కొత్త సంచులు యివ్వాలని చెప్పడం జరుగుతుంది. సరుకు డిటీరియేటెట్ అయితే డిపార్టుమెంటువారు కూడా చెకింగు చేయడం జరుగుతుంది. డిపార్టుమెంటువారు సబ్ స్టాండర్డు ఉన్న ఎరువులు రిలీజ్ చేయడంలేదు. అట్లా రిలీజ్ చేయవద్దని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- సరుకు ఒరిజినల్‌గా సబ్‌స్టాండర్డు కాదు. ఆ సరుకు గోదాములో 4 సంవత్సరాలు నిల్వ ఉంచిడంవల్ల అట్లాగు జరిగింది. అది తీవ్రమైన విషయం. అట్లా గోదాములో సరుకు నిల్వ ఉంచకూడదు కదా?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :- స్టాకు తక్కువగా ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు యిస్తున్నందువల్ల ఆ సరుకును ముందు జాగ్రత్తకోసం నిల్వ ఉంచవలసి వస్తున్నది. అందుకొరకే గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియానుంచి వచ్చినస్టాకును రైతులు తీసుకునేటపుడు ఆ సంచులు చిరిగిపోవడం మొదలైనవి లేకుండా ఉంచమని చెప్పడం జరిగింది. అంతేకాకుండా ఎంటైర్ స్టాకు టెస్టుచేసి మంచిసరుకు మాత్రం రైతులకు ఇస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఏదైనా యాక్షన్ తీసుకోవాలంటే ముందు అవగాహన కావాలి. దానిని బట్టే ఆ యాక్షన్ కూడా ఉంటుంది. 4 సంవత్సరాలనుండి గోదాములో ఎరువులు ఉంచడం క్షమించరాని విషయం ఎరువులు కోసము రైతులు తహ తహ లాడుతూ ఉండే ఆ ఎరువుల విషయంలో నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల రంగు మారడం, నాణ్యత క్షీణించడం జరిగింది. మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఈ నాణ్యత తగ్గిన ఎరువులకు రైతులకు సప్లయిచేయడంలేదన్నారు. అంతవరకూ సంతోషమే. లక్షల రూపాయల విలువైన ఎరువులు పాడైనవుడు ఆ విషయాన్ని సీరియస్‌గా తీసుకోవాలి ఈ కాల్ ఎటెంక్షన్ వేసిన తరువాత అయినా 10 రోజులు అయింది కాబట్టి ఈ లోపల యాక్షన్ తీసుకోవచ్చును కదా?

శ్రీమతి ఇ ధనసూర్యావతి (నిడుమోలు) :- రైతులకు ఇచ్చే ఎరువుల విషయంలో వారు నష్టపోయేలా చేసి ఎక్కువ ధరలకు కూడా వాటిని సప్లయి చేస్తున్నారు. 1500 టన్నుల ఎరువులు యిలా పాడయిపోతే మంత్రిగారు ఏమి యాక్షన్ తీసు

కున్నారు? రైతులకు యిచ్చే ఎరువులు కూడా తక్కువ ధరకు వారికి యిచ్చేట్లు చూసారా?

11-30a.m. శ్రీమతి ఎం. స్వరాజ్యం (తుంగతుర్తి) :- మంత్రిగారు అది చెడిపోలేదంటున్నారు. దానిని ఎట్లా నమ్మమంటారు? మేం మళ్ళీ అడిగితే, మళ్ళీ అడుగుతున్నారంటారు మీరు. అది చెడిపోయినమాట వాస్తవమైతే, చెడిపోలేదంటున్నారు మంత్రిగారు. రంగుమారినంతమాత్రం చేత చెడిపోయినట్లు కాదు అంటున్నారు. పరీక్ష చేసి ఆవిధంగా నిర్ణయించారా? అది రైతులకు అమ్మాలా? రైతులు దానిని వుపయోగించడానికి పనికొచ్చేట్లుగా వుందా?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకట్రామ్ :- ఇంక వారెట్ల నమ్మాలి? వారు ఎక్కడయినా చూస్తే. ఫలానాచోట మాశామని చెప్పాలి, నేను కూడా వ్యవసాయదారునే. రైతులకు వుపయోగపడకుండా చెయ్యాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు. నోటీసు వచ్చినప్పుడు ఎఫ్ సి.ఐ. వారికి రిపోర్టు చేయడం జరిగింది. ఎరువులు పుష్కలంగా వున్నాయి. లోటు ఎక్కడా లేదు. ఎఫ్ సి.ఐ. గోడౌన్‌లో ఉండడంవల్ల, బస్తాలు కొద్దిగా చిరగడంవలన యీ పరిస్థితి ఏర్పడింది తప్ప, వేరే ఏమీ కాదు. సేఫ్టీకొరకు, టెస్టు చేసి, టెస్టుప్రూఫ్ అయ్యేంతవరకు రిపోర్టు చెయ్యవద్దని మనవి చేయడం జరిగింది ఇంతకంటే నేనేమి చెప్పాలి? చెడిపోయినట్లుగా వారు ఆధారాలు చూపగలరా? అటువంటిదేమీ లేదని నేను మనవిజేస్తున్నాను

ANNUAL FINANCIAL STATEMNT (BUDGET) FOR 1982-83 VOTING OF DEMANDS

Women and Child Welfare, Social Welfare and Tribal Welfare

శ్రీ డి చిన్న మల్లయ్య :- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన ముందు నాలుగు డిమాండ్సును మన సాంఘిక సంక్షేమశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టారు అంటే ఒక డిమాండుగా వుండవలసిన దానిని, నాలుగు విభాలుగా విభజించి, నలుగురు మినిష్టర్సు దీనికి ఆధిపత్యం వహిస్తున్నారు ఈ నాలుగు డిమాండ్సు, వానికి కేటాయించిన బడ్జెటు ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే - యీ నాలుగు డిమాండ్సుకు సంబంధించిన జనాభా నూటికి 80 మంది వున్న జనాభా, అన్ని డిమాండ్సుకు కలిపి యిచ్చిన బడ్జెటు చూస్తే- నూటికి 80 మందిగా వున్న జనాభాకు యిచ్చిన బడ్జెటు 140 కోట్లు మాత్రమే. పరిపాలన అంతా కూడా వీరిని బాగుచెయ్యడం కోసమేనని ఇందిరా కాంగ్రెసుపార్టీ వారు ఉపన్యాసాలు చెబుతున్నారు ఆచరణలో బడ్జెట్ కేటాయింపులు యీ విధంగా వున్నాయి. తెల్లవారి వెనుకబడిన తరగతులు, ఆదివాసులు యీ పేర్లె చెబుతూ వుంటారు. 140 కోట్లు

కేటాయించి వీరిని బాగు చేస్తామని చెప్పడం ఎంత అతిశయోక్తో మీరే ఆలోచించండి. ఈ 35 సంవత్సరాలుగా చూస్తే, ఇప్పటివరకూ వీరి బాగు కొరకు కేటాయించినది నామమాత్రమేనని, నూటికి పది పర్సెంటు తప్ప ఎక్కువ వీరు బాగు కాలేదని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రం లేదు. నిన్న మా మిత్రులు చెప్పారు-వెట్టి చాకిరి గురించి, వెట్టి చాకిరికి సంబంధించి నాలుగు లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. అంటే-దీని వెనుక వారి ఉద్దేశం గురించి ఒక మాట చెప్పాలి. ఈ వెట్టి చాకిరిలో మగ్గుతున్న బడుగు ప్రజలు గనుక ఒకసారి బాగుపడితే యింక వారు తమ వెనుక వుండరు. కాబట్టి, నామ మాత్రంగా కేటాయించి, వారు ఎల్లప్పుడూ తమ చుట్టూ తిరుగుతూ వుండాలనే వుద్దేశంతో యీ విధంగా కేటాయిస్తున్నారు. యీ రకంగా చేస్తున్నారు. తప్ప మరొకటి కాదని మనవి జేస్తున్నాను. ఎంతకాలం వీరివిధంగా వెట్టిచాకిరిలో మగ్గాలి ? ఈ బానిసత్వాన్ని నిజంగా రూపు మాపాలంటే మాత్రం యీ బడ్జెట్ కేటాయింపు సరిపోదని మనవిజేస్తున్నాను. ఇదంతా కూడా ఎక్కడికి పోతున్నది ? ఎందుకని వారు బాగుపడడం లేదు? ఈ మొత్తం డబ్బు అవినీతి, బంధుప్రీతి, ఆశ్రితపక్షపాతం మొదలయిన అంశాలలో చిక్కుకునిపోయి పేద ప్రజలకు అందుబాటులో లేకుండాపోతున్నది. పెద్దచేప చిన్న చేపను తిన్నట్లు యీ కాస్త మొత్తం కూడా వారికి అందకుండా మింగి వేయడం జరుగుతున్నది. అవినీతి, బంధుప్రీతి, ఆశ్రితపక్షపాతం, దోపిడీ విధానం, పెట్టుబడిదారీ విధానం వీటిని అరికట్టి చిత్తశుద్ధితో పరిపాలన సాగించినప్పుడే పేద ప్రజలకు కేటాయించిన డబ్బు వారికి ముడుతుంది.

ఇంక, బి.సి ల గురించి చెప్పారు. బి సి. లెజిస్లేచర్ కమిటీ సభ్యుడిగా నేను బి.సి ల పరిస్థితి గమనించాను, ఈ సందర్భంగా మన రాష్ట్రంలోను, ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా పర్యటించడం జరిగింది. ఇంతవరకు, ఈ రాష్ట్రంలోని బి.సి ల జనాభా ఎంతో ఇంతవరకు చెప్పలేదు, లెక్కలుతీసి, వారి పరిస్థితి చూసి, వారికి ఎటువంటి ప్లానింగ్ ద్వారా అమలుచెయ్యాలని ఆలోచించినప్పుడు మాత్రమే అది ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము, పేదలను ఉద్ధరించే ప్రభుత్వము అవుతుంది. అది లేకుండా, 93 కులాలు పెట్టారు. నేను కులాలకు వ్యతిరేకం కాదు కులాలకు సంబంధించి నాకు ఒక అభిప్రాయం వున్నప్పటికి, వీరిని బాగుచెయ్యడానికి యింకాకొంతకాలం యిట్లావుండాలనే వుద్దేశం నాకు కూడా వుంది. కాని, ఈ కుల, మత వ్యవస్థలో కూరుకుపోయే విధంగా చెయ్యడంమాత్రం సరికాదు. వీరప్ప గారు చేర్మెన్‌గా ఉండగా ఇచ్చిన రిపోర్టులున్నాయి. ఇంకా అనేక రిపోర్టులున్నాయి. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ కమిటీ వారిచ్చిన రిపోర్టులను ప్రభుత్వం పరిశీలించారా అని అడుగుతున్నాను. ఇంత కాలంగా ఆ రిపోర్టులను పరిశీలింపని ప్రభుత్వం వల్ల ఏమి ప్రయోజనం కలుగుతుంది వెనుకబడిన

తరగతులకు అని నేను అడుగుతున్నాను రిజర్వేషను అమలుచేయడానికి సంబంధించి పది సంవత్సరాలు గడచినప్పటికి, ఇంకా పది సంవత్సరాలు పొడిగించినప్పటికి, చాలా చోట్ల రోస్టర్లను సరిగా మెయింటేన్ చేయడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. వెనుకబడిన తరగతుల వారు 40 శాతం పైగా ఉన్నప్పటికి వారికి ఏర్పాటు చేసిన 25 శాతం రిజర్వేషను కూడా సరిగా అమలు జరగడం లేదు. వెనుకబడిన తరగతుల వారికి జరిగే అన్యాయాలు గురించి వేరే చెప్పనక్కరలేదు వారి గురించి వచ్చిన రిపోర్టులు పరిశీలించితే సరిపోతుందని మనవిచేస్తున్నాను. వాటిని పరిశీలించి వెనుకబడిన తరగతుల వారికి న్యాయం చేకూర్చకపోతే ఈ కమిటీల వల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. ఇదంతా ఎన్నికలలో వెనుకబడిన తరగతుల వారి ప్రయోజనం చేకూరుస్తున్నామని చెప్పి వారి వోట్లు పొందడానికి చేసే ప్రయత్నం మాత్రమే అనుకోవలసి ఉంటుంది. వెనుకబడిన తరగతుల వారిలో గీత కార్మికులు చాలా వెనుకబడిన వారు. తెల్లవారి లేచి మూడు నాలుగు సార్లు చెట్లపైకి ఎక్కి చెట్లతోనే బ్రతికే ఆ కులం వారికి చేస్తున్న ప్రయోజనం ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను వారికి ప్రభుత్వం చేసే సహాయం ఏమీ లేకపోయినప్పటికి 210 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వ బొక్కసానికి రావడానికి వారు సహాయపడుతున్నారు. 40 కోట్లకు తక్కువ కాకుండా వారు ఇస్తున్నారు వారికి చేసిన మేలు మాత్రం ఏమీ లేదు ఆ పక్షం ఈ పక్షం వారు కూడా ఈ విషయంలో ఒకే మాట చెబుతున్నాను. నామకహా రెండు వేలు ఇప్పిస్తున్నారు. చెట్టును రక్షించే పద్ధతి లేదు. మూడు విధాలైన పన్నులను వారి నుంచి ప్రభుత్వం వసూలు చేస్తున్నది వారిపై దాడులు చేసి ఇరకాటంలో పెట్టి పన్నులు వసూలు చేసే కార్యక్రమం తీసుకున్నారు. తాలూకాలు గ్రూపులుగా చేసి, సొసైటీలకు చెట్టు ఇచ్చినవి ఎక్కువైతే జరిమానా తక్కువైతే జరిమానా వేసి, కల్తీ పేరుతో కేసులు పెట్టి, రకరకాలుగా వారిని ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వల్ల వారికి ఏ రకమైన మేలు జరుగదని మేము ప్రజలను హెచ్చరించవలసి ఉంది.

(ఛేర్మన్ తరువాత మాట్లాడవలసిన గౌరవ సభ్యుని పిలిచిరి)

శ్రీ ఎన్. విజయరామరాజు :- అధ్యక్షా, నిన్న ఈ రోజున చాలామంది సభ్యులు సాంఘిక సంక్షేమానికి సంబంధించిన పద్దులపై తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. గిరిజన శాసన సభ్యునిగా నేను గిరిజన శాఖకు సంబంధించి కొన్ని సూచనలు చేయదలచాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తంలో ఉన్న గిరిజనులు సుమారు 35 లక్షలుంటారు. వారికి సంబంధించి గౌరవనీయులైన మంత్రివర్యులు 24 కోట్ల 84 లక్షల డిమాండును ప్రవేశపెట్టారు. తలకు రు. 100 లు కూడా లేదు. దీనితో గిరిజనాభివృద్ధి అనేది ఎట్లా చేస్తారనేది అంతు పట్టడం లేదు. ఇందులో దాదాపు 14

కోట్లు విద్యా సంస్థలు, హాస్టల్సు. విద్యార్థుల బోర్డింగ్ ఖర్చులకు అయిపోతుంది. ఈ ఖర్చు పూర్తిగా సద్వినియోగం అవుతుందా లేదా అనేది ప్రశ్న. లంచగొండి, అవినీతి పరులైన ఉద్యోగులు ఉన్నంతవరకు సద్వినియోగం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. విజయనగరం జిల్లా పార్వతీపురం తాలూకా రామభద్రపురంతో ఒక ఆశ్రమ పాఠశాల ఉంది. అందులో 200 మందిని బోగస్ పేర్లతో ఎడ్మిట్ చేసుకుని 200 మందికి అక్కడ ఫీడ్ చేస్తున్నట్లు చూపించారు. డి.ఇ.వో ఉత్తరువు కూడా ఖాతరు చేకుండా అక్కడి వార్డెన్లు వ్యవహరిస్తున్నారు. జిల్లా అధికారులు కూడా వారికి వత్తాసు ఇస్తున్నారు. వారికి చెందవలసిన పర్సంటేజీ బోర్డరుకు ఐదు రూపాయలు చొప్పున తీసుకుంటున్నారు. ఇటువంటివి చెక్ చేయకుండా గిరిజన విద్యార్థులను బాగుచేయలేమని అభివృద్ధి చేయలేమని మనవిచేస్తున్నాను భద్రగిరి పంచాయతీ సమితి రిజర్వ్ సమితి. విశాఖపట్నం, ఖమ్మం. వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు జిల్లాలలో గిరిజనులకు సంబంధించి ప్రత్యేకించి తాలూకా కేంద్రాలున్నాయి. మాకు తాలూకా కేంద్రం కురుపాంలో ఉంది. అది పల్లపు ప్రాంతం. అక్కడ షావుకార్లు గిరిజనులను ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తుండడం వల్లనే నక్సలైటు ఉద్యమాలు అక్కడ వచ్చాయి. మరల నాన్-ట్రైబల్ షావుకార్లను బలపరచడానికి తాలూకా కేంద్రం అక్కడ పెట్టారు. గిరిజనులు అక్కడకు పోవడం లేదు. ఉత్తరాంధ్రకు సంబంధించి ఏ చిన్న విషయం కావాలన్నా ఉద్యమాలు కావలసి వస్తున్నది. ఉద్యమాలు లేకుండా మామూలు మాటలతో ఏమీ జరగడం లేదు. స్టీలు ప్లాంటు కాని వంశధార కాని మరొకటి కాని ప్రతి దానికి ఉద్యమం అవసరం అవుతుంది గిరిజనులకు చెందిన తాలూకా కేంద్రాన్ని చాలా సత్వరంగా కురుపాం నుంచి భద్రగిరికి మార్చవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది మంత్రి శ్యామలరావు గారు మా ప్రాంతానికి చెందిన యువకులు, వారికి తెలుసు. వారు సత్వరంగా ఆదర్శప్రాయమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. మంచి పని ఐనప్పటికి ఎక్కువ ఆలస్యమైతే ఫలితం పోతుంది. అందువల్ల తొందరగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. జూనియర్ కాలేజీలకు సంబంధించి ఈ సంవత్సరం కొత్త పద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. చాల అగమ్యగోచరంగా వుంది. రికరింగ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ క్రింద 2 లక్షలు యివ్వాలంటున్నారు. ట్రైబల్ ఏరియాస్‌లో మేము ఎక్కడ నుంచి తెచ్చి యివ్వాలి? మాకు భోజనానికే సరిపోని పరిస్థితి వుంది. 2,3 లక్షలు ఎక్కడ నుంచి తేచ్చి యిస్తాము? విద్యా మంత్రిగారు ప్రెస్ చేస్తే ఆర్థికశాఖ నుంచి డబ్బు యివ్వలేకపోతే ట్రైబల్ వెల్‌ఫేర్ ఫండ్స్ నుంచి ఆ మొత్తాన్ని అడ్జస్టు చేసి అక్కడ కాలేజీలు వెంటనే స్థాపించే విధంగా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం రెండు కాలేజీలను ట్రైబల్ కాలేజెస్‌గా అనౌన్సు చేశారు. ఆ జూనియర్ కాలేజీలకు ఫండ్సు డైవర్టు చేయాలని కోరుతున్నాను.

పల్లపు ప్రాంతాలలో వున్న గిరిజనులకు ఐటిడిఏ నుంచి అయితే 50 శాతము, ఎస్ ఎఫ్ డి ఎ నుంచి అయితే 33 1/3 శాతము యిస్తున్నారు. ఈ తేడా ఎందుకు? పల్లపు ప్రాంతాలలో వున్న గిరిజనులకు కొండప్రాంతము, ప్లెయిన్ ఏరియాస్‌లో ఉన్న గిరిజనులకు తేడా పెట్టకుండా అందరికి ఒకేవిధమైన సదుపాయమును కలుగచేస్తారని అనుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి మచ్చేంద్రరావు (సికింద్రబాద్) :- సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన బడ్జటును బలపరుస్తున్నాను. అన్ని డిపార్టుమెంట్స్‌లో హరిజనాభివృద్ధి కొరకు 15 శాతం వినియోగించాలని వుంది. 47 డిపార్టుమెంట్సు వున్నాయి. అన్ని డిపార్టుమెంట్సు అమలు చేయడంలేదు. అన్ని డిపార్టుమెంట్సు 15 శాతం హరిజన సంక్షేమంకోసము ఖర్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. సకాలములో కొంతమంది పిల్లలకు పాఠ్యపుస్తకాలు అందడం లేదని తెలుసు. ఎస్.సి. పిల్లలు ప్రభుత్వంపైన ఆధారపడి వుంటారు. స్కూల్స్ తెరవగానే పాఠ్యపుస్తకాలను అందజేయాలని మనవిజేస్తున్నాను. రిజర్వేషన్స్ సర్పంచ్‌లకు, సమితి ప్రెసిడెంట్స్‌కి, జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్‌లకు రిజర్వేషన్ అమలుచేసినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి. ఎస్.సి. వారికి మొదటిసారిగా ఈ అవకాశం లభించినది. మాకు సరియైన ప్రాతినిధ్యము లేని గ్రామాలలో సరియైన ప్రాతినిధ్యము కలుగచేస్తే సరిగా పనులు జరుగుతాయి. ఎస్ సి వారికి రిజర్వేషన్ ఇచ్చినందువల్ల అస్పృశ్యతా నివారణ జరుగుతుందని చెప్పలేము. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన 35 సంవత్సరాల తరువాత కూడ హరిజనులపైన అత్యాచారాలు, అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. హరిజన స్త్రీలపైన మానభంగాలు జరుగుతున్నాయి. మనము కూడ ప్రభుత్వానికి సహకారాన్ని అందజేయాలి. గ్రామంవారీగా భద్రతామండలి అను దానిని ఏర్పాటుచేస్తే ఇలాంటిదురాక్రమణలను అరికట్టడానికి ఉపయోగపడుతుంది. గుజరాత్‌లో రిజర్వేషన్స్ లేవని మొన్న జంగారెడ్డి గారు చెప్పారు. కాని అక్కడకూడ అసెంబ్లీలో వాక్ ఔట్ చేసి ప్రొసెషన్స్ తీసిన సంగతి వారికి తెలియదేమో ఏ పార్టీలో నున్న వారు అయినాగాని ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేయడానికి పూనుకొంటారు. నాయకులు హరిజనోద్ధరణకు సక్రమ పద్ధతిలో కృషి చేస్తే ఈనాడు అస్పృశ్యత వుండేదికాదు జర్మనీలో 14 సంవత్సరాలలో రిజల్ట్ అయింది. అమెరికాలో నీగ్రోల సమస్య పరిష్కారం అయినది. ఇక్కడ అస్పృశ్యతా నివారణకు తగిన సహకారం ప్రజలనుంచి లేదు. ఇళ్ళు కడుతున్నారు ఏవిధమైన యిళ్ళు కట్టిస్తున్నారు? పట్టాలు యిచ్చినవారికి స్థలాలు లేవు. వారికి ఏవిధంగా యిళ్ళు కట్టిస్తారు? హడ్కోనుంచి ఫండ్స్ తీసుకొని యిస్తారా? హుడా నుంచి యిస్తారా? సక్రమ పద్ధతిలో పరిశీలించి హరిజనులు వుండేవిధంగా యిళ్ళు నిర్మించాలి. ఎస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్‌నుంచి డబ్బు ఇస్తున్నారు. తీసుకొన్నవారు తిరిగి

చెల్లిస్తున్నారా సక్రమముగా. మార్జిన్ మనీ కేటాయించారు? ఎస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ఫండ్స్ ఎంతమేరకు పెరిగాయి? ఋణాలు తీసుకొన్నవారు సక్రమముగా తిరిగి చెల్లిస్తే వేరేవారికి యివ్వడానికి అవకాశం వుంటుంది. స్కావెంజర్స్, స్వీపర్స్‌కి తగిన సదుపాయాలు కల్గడంలేదు. వారికి కావలసిన పనిముట్లు యివ్వాలి. బొంబాయిలో, తమిళనాడులో బ్లౌజెస్, చీపుళ్ళు, పాకీవారికి వారి సామాను యిస్తారు. అట్లాగే మన రాష్ట్రములో కూడ ఇవ్వాలి. స్లమ్ ఏరియాస్. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటు అధికారులు అక్కడకు పోయి అక్కడివారు ఏవిధంగా నాగరికతతో వుండాలి అనేది చెప్పి తగిన ఆర్థిక సహాయాన్ని అందచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎస్ సి. వారిలో సబ్ సెక్షన్స్ వున్నాయన్నారు సబ్ సెక్షన్స్ ఏమీ లేవు. అంబేద్కర్‌గారి కృషివల్ల మాకు రిజర్వేషన్స్ దొరికాయి. చెన్నారెడ్డిగారి టైములో కాబినెట్ రాంక్ హరిజన మంత్రి లేదని రిప్రజెంట్ చేస్తే వారు కాబినెట్ ర్యాంక్ మంత్రిపదవి ఇచ్చారు. ఈనాడు ఇద్దరు మంత్రులున్నారు. మాలో సబ్‌సెక్షన్స్ వున్నాయనే భావము తీసుకురావద్దు. మాకు ఎవ్వరూ భిక్షం యివ్వలేదు. హరిజనులమంతా ఏకీభావముతోనే వున్నాం. అన్యాయం జరిగితే మేము ఎవ్వరమూ టాలరేట్ చేయము. కమ్యూనిటీ ఫీలింగ్‌ని మాలోమాకు తీసుకురావద్దని మనవిచేస్తున్నాను. బి.సి. వారిలోనే మునిరాజు, మున్నూరుకాపు అని 88 కులాలు వున్నాయి. మా దగ్గర అట్లా ఏమీ లేవు. అందువల్ల మాలోమాకు విభేదాలు పెట్టవద్దని ప్రతిపక్షాలవారికి, కాంగ్రెస్‌పార్టీలోని నాయకులకూ మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కొండల్‌రావు :- అధ్యక్షా, గిరిజన హరిజన సంక్షేమానికి సంబంధించి ప్రవేశపెట్టిన పద్దులను ఆమోదిస్తూ ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతానికి కావలసిన కొన్ని సదుపాయాల గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. ఇంతకుముందు విజయరామరాజు గారు, గిరిజన ప్రాంతాల అభివృద్ధి నిమిత్తం 24 కోట్లు కేటాయించారని చెప్పారు. చాలా సంతోషం, అయితే అది చాలదు అన్నారు, వారు చెప్పింది నిజము, ఇచ్చిన డబ్బు అయినా చిత్తశుద్ధితో ఖర్చు పెడితే సంతోషము. ముఖ్యంగా మనవి చేసేదేమంటే, గిరిజన ప్రాంతములో ప్రాజక్టు ఆఫీసర్లు వున్నారు చాలా కార్యక్రమాలు చేయడానికి వారికి అవకాశాలు వున్నవి. కాని ఆ ప్రాజక్టు ఆఫీసర్లకు సరైన సిబ్బంది లేక ప్రాజక్టు ఆఫీసరు అని పేరు మాత్రమే వుంటుంది గాని ఏదైనా బిల్డింగు కట్టాలన్నా కమ్యూనికేషన్సు పెంచాలన్నా, యింకేదైనా కార్యక్రమం చేయాలన్నా, ఆయా శాఖల ఆఫీసర్లు, వీరి చెప్పుచేతలలో లేకపోవడంవల్ల గిరిజన ప్రాంతాలలో కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్నది. ఎందుకంటే ఐ టి ఎ కు సపరేట్ యింజనీర్లు, సూపర్వయిజర్లు వున్నప్పుడే మా ఏజన్సీ ఏరియాలో కార్యక్రమాలు జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది హాస్టల్సు విషయం చెప్పనక్కరలేదు. స్కూల్స్ చాలా పెడుతున్నారు, స్కూల్సు

హాస్టల్సు ఎన్ని పెట్టినా వాటికి బిల్డింగ్సు మాత్రం లేవు. అందుకని గిరిజన ప్రాంతములో వున్న ఉపాధ్యాయుల గురించి పిల్లల గురించి హాస్టల్సు కొరకు బిల్డింగ్సు కట్టించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే సోశాల్ వెల్ఫేరు వుంది. ఏజన్సీ ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి హరిజనులకు యిండ్ల పట్టాలు కూడ యివ్వడానికి వీలు లేనాంటున్నారు. ఆదే ప్లేన్ ఏరియాలో ఉన్నటువంటి గిరిజనులకు ఒక అవకాశం కల్పించినప్పుడు ఏజన్సీ ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి హరిజనులకు కనీసం యిండ్లు కట్టుకోడానికి స్థలం యిప్పించకపోవడం చాలా అన్యాయం. కాబట్టి సోషల్ వెల్ఫేరు మినిస్టరుగారు పునరాలోచించి ఏజన్సీ ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి హరిజనులకు యిండ్లు కట్టుకోడానికి పట్టాలు యిప్పించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక వెనుకబడిన కులాల గురించి. నా నియోజకవర్గములో నూటికి 95 మంది వెనుకబడిన కులాలవారు వున్నారు, హాస్టల్సు చాలా తక్కువగా ఉన్నవి. నాలుగు తాలూకాలకు నర్సీపట్నం మాకు డివిజల్ హెడ్ క్వార్టర్సు. అందుకని నర్సీపట్నంలో అయినా వంద లేక 150 మంది పిల్లలకు సరిపోయే విధంగా ఒక హాస్టలు బి సి పిల్లల కొరకు సాంక్షను చేయాలని వెనుకబడి కులాల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి అయిన శ్రీ వీరప్ప గారిని కోరుతున్నాను. ఇక జి సి సి విషయం మాట్లాడాలి. తిరుపతిలో కూడ చాలా మంది ట్రైబల్స్ ఉన్నారు, నేను ఆ మధ్యన వెళ్ళాను. కొన్ని వందల మంది రైల్వే స్టేషనుకు వచ్చి చెప్పారు - తిరుపతిలో అయినా ఒక సేల్స్ డిపో పెట్టాలని రికమండు చేయడం జరిగింది. దానిపైన ఏమి యాక్షను తీసుకున్నారో యింతవరకు ఏమీ తెలియదు. అలాగే ఏజన్సీ ప్రాంతములో చాలా డిపోలు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. మినిస్టరు గారు ఆలోచన చేసి 60 డిపోలు సాంక్షను చేశామని, ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటుకు పంపించామని చెప్పారు. అవి యింత వరకు కనబడటం లేదు. మాకు ఒక చిక్కు ఏర్పడింది. గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి షెడ్యూల్డు ట్రైబ్సు తప్ప నాన్ గిరిజన ప్రాంతాలలో వున్నటువంటి గిరిజనులు ఏ విధమైనటువంటి లాభం గిరిజన వెల్ఫేరు నుంచి పొందడానికి అవకాశం లేదు. దాని కొరకు ప్రత్యేకమైనటువంటి వేరే వసతి ఏదయినా కల్పించి నాన్ గిరిజన ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి గిరిజనులు మేము పొందే అవకాశాలు కల్పించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఏజన్సీ ప్రాంతములో ప్రతి గిరిజనుడు కాపుసారా త్రాగడం అలవాటు, తాడికల్లు త్రాగడం అలవాటు. ఒక కలక్టరు వచ్చి వండుకోమన్నాడు, యింకొక కలక్టరు వచ్చి జైలులో పెట్టుమంటున్నాడు, ఇది చాలా అన్యాయం. ఒక శాసనం పెట్టినప్పుడు చిత్తశుద్ధితో అమలుచేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోవాలి తప్ప యిటువంటి తప్పుడు సలహాలు యిచ్చిన తరువాత చాలామంది గిరిజనులు జైలుకు పోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు, వారిమీద ఎన్నో కేసులు బనాయించి ఉన్నవి. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యాక్టు,

పోగా కాసుకొని త్రాగవచ్చని అంటున్నారు. కాని ఎక్సైజు వారు వచ్చి ఎన్నో ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. సబ్‌కలక్టరు ఎంక్వయిరీ కూడ పెట్టించారు, అయినా ఫలితం లేకుండా వుంది. వారికి బ్యాన్ అయినా పెట్టండి, లేకపోతే కాసుకుంటే కాసుకుమ్మని చెప్పండి, వుంటే వుందని చెప్పండి, లేకపోతే లేదని చెప్పండి, తప్పుడు సలహాలు ఇచ్చి వారిని ఇబ్బంది పెట్టకూడదు. ఇక ఇండ్ల స్థలాల గురించి, ఏజన్సీ ప్రాంతములో, నాన్ గిరిజన ప్రాంతములో వున్న హరిజనులకు, బలహీనవర్గాలవారికి నాలుగు వేల రూపాయల స్కీము అని పెట్టారు. అందులో రెండు వేల రూపాయలు తీర్చుకోవాలట, వారు 350 రూపాయలు డిపాజిటు కట్టాలట. డిపాజిటు కట్టే అవకాశం వుంటే వారు ఇండ్లకు దరఖాస్తులు పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. సోషల్ వెల్ఫేరు, ట్రైబల్ వెల్ఫేరు, వెనుకబడిన కులాల మినిస్టర్ల గార్లకు చెప్పేదేమంటే, బలహీనవర్గాలు అయిన గిరిజనులకు వేయి రూపాయలు కాకపోతే మరో 1500 రూపాయలు కలపండి. అంతేగాని రెండు వేల రూపాయల సబ్సిడి యిచ్చి తిరిగి రెండు వేల రూపాయలు రుణాలు ఇచ్చి తీర్చుమంటే వారు తీర్చుకోలేరు, అటువంటి స్కీమును రద్దు చేయాలి పట్టాలు ఇచ్చి నటువంటి గ్రామాలు వుండిపోయినవి. అక్కడ తహసిల్దారు 350 రూపాయలు కడితే గాని పట్టాలు యివ్వం అంటున్నాడు. అటువంటి పరిస్థితులలో దీనిని రద్దు అయినా చేయండి లేకపోతే 1500 లేక 2000 రూపాయలు అయినా యివ్వండి. లోను సమస్య అనేది తీసివేసి సబ్సిడి క్రింద యిచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. సురేందర్ రావు (జగిత్యాల) :- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు సందర్భములో సోషల్ వెల్ఫేరుపైన పెట్టిన డిమాండ్సు ఆశాపూర్వకమైనటువంటి వాతావరణములో కనబడుతున్నాయనడంలో సందేహం లేదు. ఎందుకంటే, సమర్థులు, ఆత్మవిశ్వాసం, కార్యదక్షత కలవారు, ప్రజా జీవితములో కలిసిపోయిన మంత్రులు యీ శాఖలకు అధిపతులుగా వుండడం. ప్రజల జీవితముతో కలిసిపోయే నైపుణ్యం వారిలో వుండడంవల్ల యీ పద్దులకు యిస్తున్న డబ్బును ఖర్చు పెట్టడములో పేద జన వుద్ధరణకు సరైన విధంగా ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుందనే దానిలో సందేహం లేదు. సోషల్‌వెల్ఫేరుకు సంబంధించి-దాదాపు 1672 హాస్టళ్ళు వుంటే యింకా 330 హాస్టళ్ళు, 80 హాస్టళ్ళు స్త్రీలకొరకు, 150 పురుషులకు 82-83వ సంవత్సరములో తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. అందులో కేవలం 471 హాస్టళ్ళు స్వంత బిల్డింగ్సు కొరకు సాంక్షను చేయడం అయ్యింది. అందులో 394 పూర్తి అయినవి, అంటే మొత్తం సంఖ్య చూస్తే 21 పర్సెంటు కూడ స్వంత బిల్డింగ్సు లేవని అనిపిస్తున్నది. వీలైనంతవరకు కమర్షియల్ బ్యాంకులనుండి లోన్సు తీసుకువచ్చి బిల్డింగ్సు కట్టించాలని కోరుతున్నాను.

హరిజన విద్యార్థులకు టెక్నికల్ సబ్జెక్టుల మీద వుండే యింటరెస్టును కనుగొనడానికి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ద్వారా ఒక సర్వే చేసేకొరకు నిర్ణయం తీసుకోవడం సంతోషమే, దానికి రూ 50 లక్షలు కేటాయించారు. కాని యూనివర్సిటీవారు అంత పెద్ద ఎత్తున ఈ చిన్న కార్యక్రమం చేపట్టలేకపోతారు, మామూలుగా విద్యార్థులకు టెక్నికల్ సబ్జెక్టు మీద యింటరెస్టు వుందా లేదా అనేది లోకల్‌గా వున్న టీచరు చెప్పగలుగుతాడు. అందుకని రూ.5 లక్షలు యూనివర్శిటీకి యిచ్చే బదులు లోకలు టీచర్సు ద్వారా వారికి ఏ రకమైనటువంటి టెక్నికల్ సబ్జెక్ట్సు మీద యింటరెస్టు వుందో కనుగొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. రెండవది, సోషల్ వెల్ఫేరు సబ్జెక్టులో పబ్లిక్ హెల్త్ హౌసింగు కలిపి ఒకటి చేశారు. దురదృష్టకరమైనటువంటి విషయం. కేవలం నాలుగు గోడలు వాటి మీద కప్పు వుంటే యిల్లు అనిపించుకోదు, దానికి అవసరమైన ఎమినిటీస్, ఎన్విరాన్‌మెంటల్ ఫెసిలిటీస్ అన్ని వుండాలి.

వీటికోసం కేవలం రూ8.40 లక్షలు మనం ఎలాట్ చేసాము. ఇది ఏమాత్రమూ చాలదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని పెంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. హౌస్ సైట్సు కోసం 11 కోట్లు రు.లు ఈ సంవత్సరం మనం తీసుకొంటున్నాము. అందులో 5 కోట్లవరకు బాక్‌లాగ్ క్రింద పోతున్నది మిగిలింది 6 కోట్లు ఆ కోట్లతో హౌసెన్ సైట్సును తీసుకోవడం అంటే కష్టంగా ఉంటుంది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన కార్యక్రమం. అటువంటిదానికి 6 కోట్లు ఇవ్వడం దురదృష్టకరం. దానిని 11 కోట్లకు పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం హౌసు సైట్సుకు మనం ఎలాట్‌చేసిన డబ్బులో నుంచి 7 లక్షలు మిగిలిపోయింది. కొన్ని వందల కేసులు కోర్టులో పెండింగులో ఉన్నాయి. ప్రతివారు కోర్టుకుపోయి స్టే ఆర్డర్సు తీసుకొని రావడంవల్ల సంవత్సరాలు తరబడి ఆలస్యం జరుగుతున్నది. అందుచేత ఈ సందర్భంలో లాండులార్డు కోర్టుకు పోకుండా ఉండుటకు ఏదైనా ఒక యాక్టును ఈ సెషనులో తీసుకొని రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. నా నియోజక వర్గంలో ఒక సంఘటన జరిగింది. పోతారం అనే గ్రామంలో హౌస్ సైట్సు కోసం ఒక ప్లేస్‌ను ఎక్వైయిర్ చేయచేయడానికి ప్రపోజులు పెట్టారు. వెంటనే ఆ లాండులార్డు కోర్టునుంచి స్టే తెచ్చాడు. కోర్టు జడ్జిమెంటు ఇవ్వకుండానే ప్రభుత్వం తనంతట తానే ఆ ప్రపోజలును విత్ డ్రా చేసుకున్నది. అది విత్ డ్రా చేసుకొని వేరే స్థలమునకు ఏమైనా ప్రపోజలు పెట్టారా అంటే లేదు. అప్పుడే సంవత్సరం దాటిపోయింది. ఏ కారణం లేకుండా ఈ గ్రామంలో హరిజనులకోసం ఎంక్వయిరి చేయాలనుకున్న భూమిని విత్ డ్రా చేసుకోవడం సరైనది కాదు. ప్రభుత్వం తిరిగి అదే లాండు తీసుకుంటామని ఎస్యూరెన్సు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను 27 సెంటర్సులో

వొకేషనల్ ట్రెయినింగ్ ఇస్తున్నాము. ఏదో 2000, 3000 మందిని ప్రొడ్యూస్ చేస్తే సరిపోదు. 10, 15 వేలమందికి అయినా ట్రెయినింగు ఇవ్వాలి ఓల్డు ఏజ్ పెన్షనుకు 1981-82లో ఎంతైతే మనం తీసుకొంటున్నామో అంతే మొత్తం 1982-83 లో తీసుకొంటున్నాము. అది విచారకరమైన విషయం. ఆ మొత్తాన్ని ఇంకా 20 30% పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను. ట్రయిబల్ వెల్ఫేరుకు సంబంధించి ప్రత్యేకంగా ఒక హౌసింగు ప్రోగ్రాం అనేది లేదు. ట్రయిబల్ ఏరియాస్‌లో పనిచేసే ఉద్యోగులకు ఇళ్ళ నిర్మాణం కోసం 50 వేల రు లు ఇస్తే సరిపోదు. ట్రయిబల్సుకు సంబంధించి వేరే హౌసింగు స్కీము చేసుకునే రకంగా ఈ బడ్జెటులో ప్రతిపాదిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభివందనములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి.ఎన్. రెడ్డి (మంథని) :- అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లాలోని మహదేవపురం తాలూకాలోని ఆదివాసుల గురించి కాని గిరిజనుల గురించిగాని మంత్రిగారు ఇచ్చిన డిమాండు నోటులో ఎక్కడా కనిపించలేదు. 17 ప్రాంతాలను ఐడెంటిఫై చేసామని అన్నారు. కరీంనగర్ జిల్లాలో 25 వేల గిరిజనులు ఉంటే దాదాపు 20 వేల మంది మహాదేవపురం ప్రాంతంలో ఉన్నారని నేను ప్రత్యక్షంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. గత 30 సంవత్సరాలనుంచి ఇంతవరకు అక్కడ రవాణా సౌకర్యాలు, విద్యా సౌకర్యాలు, వైద్య సౌకర్యాలు-ఎటువంటి సౌకర్యాలు కల్పించలేకపోయాము. ఆ గ్రామాలు మహదేవపురమునకు 40 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్నాయి. కనుక అక్కడికి ఎవరూ వెళ్ళడం లేదు. రవాణా సౌకర్యాలకు ఏమైనా డబ్బు ఇస్తే అది ప్లెయిన్ ఏరియాస్‌లో ఉన్న గిరిజనులకు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో ఉన్న గిరిజనులు ఈ సౌకర్యాలకు నోచుకోలేక పోతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతవరకు ఆ ప్రాంతంలో ఒక రోడ్డు సౌకర్యం కాని ఎలాంటి సౌకర్యం కాని లేదు. కాబట్టి ఈ సౌకర్యాలన్నీ కల్పించాలి. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టులో ఈ గ్రామాలన్నీ ముంపునకు గురి అవుతాయి కనుక ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం తీసుకొనడానికి వీలులేదని అంటున్నారు. అది రిజర్వు ఫారెస్టు అని ఇళ్ళ సౌకర్యం కోసం వేరే స్థలం ఇవ్వడానికి వీలులేదని అంటున్నారు వారికి అన్ని విధాల అసౌకర్యాలు ఉన్నాయి. వారు కష్టాలకు గురి అవుతున్నారు. ఒకవేళ ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టువల్ల ఈ గ్రామాలకు ముంపు వస్తే వారికి ఎక్కడికైనా తరలించి పునరావాసం కల్పించడానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు అక్కడ ప్రభుత్వోద్యోగులకు వసతులు లేకపోవడంవల్ల వారు ఎవరూ అక్కడికి వెళ్ళడం లేదు ఒక కాలంలో డైరక్టర్ ఆఫ్ ట్రయిబల్ వెల్ఫేరు ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ ప్లాన్ ఫర్ ది డెవలప్‌మెంటు ఆఫ్ మహాదేవపూర్ ఏరియా అని ఒక

నివేదిక తయారుచేసారు. కాని అదేమీ అమలు కాలేదు. రింగు రోడ్డు వేయడానికి ప్రత్యేకంగా పిడబ్ల్యుడి డివిజను కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నామని 1979-80లో ఒంసారి చెప్పడం జరిగింది. అప్పటినుంచి ఇంతవరకు దానిమీద చర్య ఏమీ తీసుకో లేదు. ఇచ్ఛంపల్లి ప్రాజెక్టు క్రింద ముంపునకు గురి అవుతారని అనుకుంటే వారిని వెంటనే అక్కడనుంచి తరలించి పునరావాసం కల్పించకపోతే వారు ఏమాత్రం అభి వృద్ధి చెందరని మనవిచేస్తున్నాను. తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు (మహబూబ్‌నగర్) :- అధ్యక్షా, నలుగురు మంత్రులు ఈ డిమాండ్సును ప్రవేశపెట్టారు. కాని ఇందులో కులాలు 93. హరిజన సంక్షేమం. స్త్రీ, శిశు సంక్షేమం, ఆదివాసీ సంక్షేమం. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం డిమాండ్సును ప్రవేశపెట్టారు. వీటిని నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయ దలచుకున్నాను. వెనుకబడిన కులాలు 93 అని మీకు తెలుసు. ఈ వెనుకబడిన కులాలతోబాటు వెనుకబడిన జిల్లాలుకూడా కొన్ని ఉన్నాయి. వెనుకబడిన 93 కులాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి ఇచ్చే నిధులు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని మనవిచేస్తు న్నాను. జనాభా ప్రాతిపదికపైన ఏ కార్యక్రమం అయినా తీసుకుంటే ఈ వెనుకబడిన 93 కులాలవారు మెజారిటీగా ఉన్నారు కనుక వీరికి ఎక్కువ నిధులు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ప్రత్యేకంగా ఈ ప్రభుత్వానికి అండ దండగా ఉంటే వెనుక బడిన కులాలకు అవసరమైన రెసిడెన్షియల్ పాఠశాల విషయం ఈ పద్దులో తెల్పలేదు. బి.సి రెసిడెన్షియల్ పాఠశాల పెట్టినట్లయితే వెనుకబడిన కులాలవారిని ముందుబడ్డ కులాలవారితో సమానంగా ముందుకు తీసుకురావడానికి వీలు పడుతుంది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వెనుకబడిన జిల్లా. వెనుకబడిన వారికి హాస్టల్సు ఈ జిల్లాలో చాల తక్కువ ఇక్కడ ఉన్నటువంటి మంత్రులు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని నా నియోజక వర్గంలో హాస్టల్సు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాక ఈ వెనుకబడిన కులాలవారికి 5 వ తరగతి 10 వ తరగతి చదువుకునే విద్యార్థులకు మాత్రమే ట్రయినింగు సౌకర్యాలు చేస్తున్నారు. వారు దీనివలన ఏదో ఉన్నత విద్యలకు వచ్చినప్పుడు వారు కొంచెము ఇతర కులాలతో కంపీటు చేయగలుగుతారేగాని ఏమీ లాభంఉండదు 7, 10వ తరగ తులలో ఉన్న వారికి పరీక్షల ముందు కొంత ట్రయినింగు ఇస్తున్నారు. అట్లాకాక వారికి మొదటినుంచి చదువుకునేందుకు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు నెలకొల్పాలని కోరుతున్నాను ఆశ్రమ పాఠశాలలో ఉన్న టీచర్లుగాని సిబ్బంది గాని సరిగా వారిపైన శ్రద్ధ

తీసుకోవడంలేదు. నా నియోజకవర్గంలో అది వాసుల జాతులవారు ఎక్కువగా ఉన్నారు లంబాడీవారు. వారు గుట్టల ప్రాంతాలలో నివశిస్తు ఉంటారు. వారు కట్టెలు అమ్ముకుని బ్రతుకుతూ ఉంటారు మనం వారికి ఏ విధమైన సౌకర్యం ఇంతవకు చేయలేదు. నా నియోజకవర్గంలో మహబూబ్ నగరు జిల్లాలో ఆశ్రమ పాఠశాల కావాలని అక్కడ వున్నటువంటి ట్రయిబల్సు 5 ఎకరాల భూమిని ఇస్తామనడం నేను మంత్రిగారికి చెప్పడం కూడా జరిగింది. నేను మంత్రిగారికి వుత్తరం వ్రాశాను. ఇంతవరకు ఆశ్రమ పాఠశాల నెలకొల్పలేదు. అక్కడ గిరిజన తండాలు 20 నుంచి 40 తండాలు ఉన్న అక్కడ గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాల నెలకొల్ప బడలేదు మా మహబూబ్ నగరు జిల్లాలో స్త్రీ సంక్షేమానికి ఉన్న దుస్తులు తయారీ కేంద్రములో 1972నుంచి ఇంతవరకు ఒక 12 మిషమలు మాత్రమే వున్నాయి. ఆ 12 మిషనులుతో ఎంతమంది స్త్రీలు బాగుపడతారు అక్కడ ఎలాంటి సౌకర్యము లేదు ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలోగాని, కార్పొరేషనులలో గాని రూల్ ఆప్ రిజర్వేషనులు సరిగా పాటించడంలేదు దీనికి ఇన్‌పేక్టింగు ఆఫీసర్లను పెట్టినారు దానికి సరి అయిన సిబ్బంది లేదు. వారికి డిస్ట్రిక్టు హెడ్ క్వార్టర్సులో 10 మందిని సిబ్బందిని ఇవ్వమని మనవిచేస్తున్నాను. స్టేటు హెడ్ క్వార్టర్సు ఐ.ఎ. ఎస్ ఆఫీసరుని వేసి రూల్ ఆప్ రిజర్వేషను విషయంలో తప్పు చేసిన అధికారులను శిక్షించాలి నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు నా ధన్యవాదాలు తెల్పుకుంటు విరమించుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్ కాశయ్య (కొత్తగూడెం):-అధ్యక్షా, కొందరు శాసన సభ్యులు రాజీనామా ఇచ్చేనట్లు మాకు తెలిసినది. ఎవరెవరు చేశారో దయచేసి ప్రకటన చేస్తారా

మిష్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:-ఇంకా నా దగ్గరికి రిజిగ్నేషన్సు రాలేదు. వచ్చిన తరువాత ప్రకటన చేస్తాను.

శ్రీ కె.వి.సుబ్బారెడ్డి:- అధ్యక్ష, ఈ నాడు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ నాలుగు పద్దులు హరిజన, గిరిజన, స్త్రీసంక్షేమ, వెనుకబడిన తరగతుల నాలుగు ప్రధానమైన పద్దులు ఉన్నాయి. స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీ ఈ రోజు ఏ బలహీన వర్గాలకు కృషిచేస్తున్నదో మరి ఇందిరా గాందిగారు ఈ పార్టీ అదినేతగా ప్రభుత్వానికి వచ్చిన తరువాత ఒక నవ చైతన్యం ఒక అభ్యుదయకరమైన పంథాలో ఈ వీకర్ సెక్షన్సుకి న్యాయం జరుగుతుందని ఆశించి వారు మనలను గద్దె ఎక్కించారు

ఆ విధంగా ఆశించి వారందరూ మనలను గద్దె ఎక్కించడం జరిగింది. అయితే ఆశించిన ఫలితానికి యీ నాడు ఒక్కొక్కటి వెనక్కుపోతూ మనము డిఫెన్సులో పడవలసి వచ్చింది. ఎందుచేతనంటే యీ నాడు మనము పద్దులను యిస్తున్నాము 12-30 p.m

గానుగ ఎద్దుకు గంట కట్టి చుట్టూర త్రిప్పినట్లుగా బడ్జెటు చుట్టు తిరుగుతున్నాడు. ప్రతి వారికి అధికారంలోకి రావాలని, సేవ చేయాలని ఆకాంక్ష ఉంటుంది. మంత్రులు యువకులు, పెద్దవారు ఉన్నారు. నేను ప్రత్యేకంగా మంత్రులకు చెప్పేదేమిటంటే కేవలం యేదో జిల్లాలో ఓపెనింగ్ కార్యక్రమాలకే కాకుండా అక్కడ ప్రజలకు కార్యక్రమాలు యేట్లా అమలుజరుగుతున్నాయి అనేది చూడాలని. ఆ కార్యక్రమాలలో నిమగ్నులు కావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు

చాలమంది గ్రామీణ ప్రాంతం గురించి మాట్లాడినారు. కాని పట్టణ ప్రాంతం గురించి మాట్లాడవలసి ఉంది వీకర్ సెక్షన్సు హరిజనులు, గిరిజనులు వెనుకబడిన తరగతుల వారు పట్టణ ప్రాంతంలో కూడ ఉన్నారనేది మంత్రులు మరచిపోకూడదని మంత్రులకు కోరుతున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉన్న పేద ప్రజానీకానికి హవుస్ సైట్సుకు మంజూరు చేస్తున్నారు కాని పట్టణ ప్రాంతంలో ఉన్న వారికి తగినంతగా కేటాయించడం లేదు. మీరు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వారికి లెవిలింగ్ గ్రాంట్ ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద యిచ్చి జరుపుతున్నారు.కాని పట్టణ ప్రాంతంలో యింకా నికృష్ట జీవితం గడుపుతూ ఉంది మాగాణి భూములు రెండు అడుగులు, మూడు అడుగులు, 4 అడుగులు లోతు అయినవి యిచ్చేన భూములు 10 సంవత్సరాలుగా వారికి నివాసయోగ్యంగా లేక ఉంది. మేము అక్కడ కలక్టర్‌ను అడిగితే మాకు ఎన్ ఆర్ ఇ పి గ్రాంట్ లేదు యివ్వడానికి లేదన్నారు. ఈ వివక్షణ పట్టణ పేద ప్రజలకు యెందుకు అన్నది ఆలోచించాలి. అయితే సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటు, హరిజన, గిరిజన మంత్రులు కొంత బడ్జటును కేటాయించేప్పుడు పట్టణ ప్రాంతంలో ఉన్న పేద ప్రజానీకానికి వారు యే ల్యాండ్ అయితే కొంటున్నారో దానికి కొంత మార్జిన్ 5 పర్సెంటు, 10 పర్సెంటు సివిక్ కమ్యూనిటీస్ క్రింద లెవెలింగ్‌కు యివ్వని పక్షంలో మనము యీనాడు యే పేద ప్రజానీకానికి న్యాయం చేస్తున్నామో అది ఈ ప్రభుత్వానికి బెరిసికొట్టే ప్రమాదం ఉంది నేను 10 సంవత్సరాలుగా రంగారావుగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను, హరిజన వాడలో వాతమెట్టపాలెం, కొత్తమెట్టపాలెం నాటౌన్‌లో యిటువంటి యేరియాస్‌లో 10 హవుస్ సైట్స్ 10 సంవత్సరముల క్రింద కాని ఆనాడు సమితులో ఉన్నప్పుడు నెగ్లక్టు చేశారు, ఈనాడు కూడా దానికి లెవెలింగ్ గ్రాంట్ లేక బాధపడుతున్నారు. కలక్టర్‌గారు దీనికి యేదైనా ఎన్ ఆర్ ఇ పి క్రింద గ్రాంట్ యివ్వాలని ఒక నోటు వ్రాస్తే యింతవరకు జవాబు లేదు. హవుసింగ్ స్కీము గురించి చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు పట్టణ ప్రాంత ప్రజలకు

హవుసింగ్ స్కీములో హడ్కో తరఫున కేవలం ఋణ సదుపాయం చేస్తున్నారు. అదే గ్రామీణ ప్రాంతంలో పేద ప్రజలకు యింటికి రూ. 4000 లలో రూ. 2000 లు సబ్సిడీ యిస్తున్నారు. ఈ విచక్షణ యెందుకు? గ్రామీణ ప్రాంతంలో వీకర్ సెక్షన్స్‌కు కొంతయినా జరిగితే పట్టణ ప్రాంతంలో వారికి అది కూడా జరగడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల 1979 లో యీ హడ్కో స్కీములో నెల్లూరులో 1600 యిళ్ళు స్టార్ట్ చేస్తే యీ రోజున నెత్తిన ఒక పెంకు కూడా లేదు. ఈ దుర్గతిని కూడా ఆలోచించాలి. ఎస్ సి. బి సి కార్పొరేషన్ ఉంది. ఈనాడు మనము బలహీనవర్గాలకు చేసింది యిండ్ల స్థలాలు యివ్వడం, గృహనిర్మాణం, లోన్. వారి ఆర్థిక సాంఘిక పరిస్థితి మెరుగుపరచాలంటే అది ఈనాడు కాంగ్రెసుకు జీవనాడి. కాని అదే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కూలిపోయే ప్రమాదానికి కూడా నాంది అవుతుంది అందువల్ల జరుగుతున్న మోసాన్ని ఆరికట్టాలంటే ఎస్ సి బి సి కార్పొరేషన్‌ను పటిష్టం చేయండి. అధికార యంత్రాంగంలో కూడా మార్పు రానిదే లాభం లేదు. సేవా దృక్పథంలో మార్పు రావాలి. ఎస్ సి బిసి కార్పొరేషన్ లాన్స్ గ్రామీణ ప్రాంతంలో బి డి ఓలు, సమితి ప్రెసిడెంట్లు ప్రోసెస్ చేస్తున్నారు. కాని పట్టణ ప్రాంతంలో దీనికి దిక్కు మొక్కు లేదు. ఎస్ సి బి సి కార్పొరేషన్ మార్జిన్ మనీ రిలీజ్ చేస్తే అది ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ఏ పేదవారయితే లోన్ కొరకు పెట్టుకున్నారో బేంక్‌కు గవర్నమెంటు పూచీ ఇస్తేనే అది సఫలీకృతం అవుతుంది. గిరిజనుల గురించి చెప్పాలి. గిరిజనులకు యిస్తున్న సదుపాయం వారికి సరిగా అందడం లేదు. టౌన్‌లో యెంతమంది గిరిజనులున్నారు యెవరికయినా హవుస్ సైట్స్ యిచ్చినారా అంటే అది సున్న. నా టౌన్‌లో ఒక్కరికి హవుస్ సైట్ తెచ్చుకొనే పరిస్థితి లేదు. అందువల్ల నా టౌన్‌లో ఒక మీటింగు పెట్టి అక్కడున్న గిరిజనుల యిబ్బందులను తీర్చాలి. బి సి ల గురించి కూడా చెప్పవలసి ఉంది. నా టౌన్‌లో 1978 నుంచి హవుస్ సైట్స్ 600 లకు పైగా మెరక ప్రాంతం ఉన్నవి అంటె వాటిని బాగా ఉన్నవారు, పెద్దపెద్ద అధికారులు, బంధువులు పంచుకుంటూ ఈనాడు పేద ప్రజలకు 4 అడుగులు లోతుగల మాగాణి భూమి యిచ్చి వారికి నివాసయోగ్యం లేకుండా చేస్తున్నారు. కనుక బి సి ల హవుస్ సైట్స్ విషయం కూడా గమనించవలసి ఉంది. పోతే హాస్టల్స్ విషయం కూడా చెప్పాలి ఈనాడు హాస్టల్స్‌లో ఎస్ సి ఎస్ టి లు అందరికీ సీట్స్ యిచ్చినారు. అందుకు గవర్నమెంటు కృషిని మెచ్చుకోతగినదే. కాని వారికి యిచ్చే వసతి చాలడంలేదు. వారికి యిచ్చిన డబ్బు కూడా సక్రమంగా చేరడంలేదు. అందువల్ల అక్కడ లోకల్ పీపుల్ ప్రజాప్రతినిధులను యిన్‌వాల్వ్ చేయించి ప్రతినెల మీటింగు పెట్టి సక్రమంగా జరిగేటట్లు చూడాలి. వెజిటబుల్స్. ఫైర్‌వుడ్ దగ్గర నుంచి కూడా అన్యాయం జరుగుతోంది. హరిజన విద్యార్థులు చదువుకున్నవారు ఒక సొసైటీగా యేర్పడి ఫైర్‌వుడ్ సప్లయి చేస్తామంటే

రంగారావుగారు యిచ్చిన జి ఓ ను కొట్టివేస్తూ ఒక కలక్టర్ ఒక ఆర్డరుయింకొక కలక్టర్ ఒక ఆర్డరు ఈవిధంగా జరుగుతోంది. బి సి హాస్టల్ విషయంలో నెల్లురులో రెండు బి సి హాస్టల్స్ ఒక విద్యార్థి బి సి హాస్టల్, ఒక విద్యార్థిని బి సి హాస్టల్ ఉంది. అక్కడ విద్యార్థి బి సి హాస్టల్‌లో 260 మంది ఉన్నారంటే తలవంచుకునే పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల దానిని రెండు హాస్టల్స్‌గా డివైడు చేయకపోతే చాలా యిబ్బందిగా ఉంది. అదే విధంగా గరల్స్ హాస్టల్ పరిస్థితి కూడా ఉంది బాధ పడుతున్నారు. అది కూడా రెండుగా డివైడు చేయాలి. ఈ సూచనలన్నీ మంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి :- అధ్యక్షా, ఎస్. సి.ఎస్.టి బి.సిల సంక్షేమము కొరకు మనకు నలుగురు మంత్రులున్నారు. స్వతంత్రము వచ్చి 36 సంవత్సరములు అయినప్పటికీ, ఎన్నో లక్షలు వీరి సంక్షేమము కొరకు కేటాయించారు. ఇది ఏ విధంగా సరిపోతుందని నేను అడుగుతున్నాను ? పేద వారికి నీటి సదుపాయం లేదు. తగినన్ని హాస్టలు వసతులు లేవు. ఇంత చిన్న అమౌంటు ఎట్లా క్రియేట్ చేస్తున్నారో నాకు చాలా ఆశ్చర్యకరంగా కనబడుచున్నది. త్రాగే నీటికి ఎంతో దూరము వెళ్ళితే గాని నీరు దొరికే పరిస్థితి ఈనాడు కనబడడం లేదు. కష్టపడి పనిచేసే వారికి ఈ ప్రభుత్వము సరియైన సహాయం చేయడం లేదని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. వెనుకబడిన వర్గాలలో వెట్టిచాకిరి గురైనవారు అన్నికులాల వారున్నారు. వీరికి దిక్కు లేదు. కడుపు నింపుకొనుటకు గంజి కొరకు అనేక విధాల బీదలు వడ్డీలు చెల్లిస్తున్నారు. పని వుంటే తిండి దొరుకుతుంది. లేకపోతే దొరకదు. ఏ రూపములో చూచినా ధనికులే మరింత ధనవంతులవుతున్నారేగాని, పేద వారికి ఏమీ చేయడం లేదు. ఇండ్ల స్థలాలు ఇస్తున్నామన్నారు. వాటిపైన స్టేలు రావడంతో వాటిని భూస్వాములు కాజేస్తున్నారు. యిచ్చిన ఇండ్ల స్థలాలు గాని, బంజరు భూములు గాని పేదవాని పొసెషన్‌లోకి రావడం లేదు. దివిసీమలో హరిజనులకు ఇండ్లు లేవు అది మురికి కూపములాగావుంది. ఒకసారి మంత్రిగారు స్వయంగా వచ్చి అక్కడ చూడమని కోరుతున్నాను. అక్కడ హరిజనును, తదితర వెనుకబడిన వర్గాలవారు ఇండ్లులేక, చేతికి తగిన పనిలేక అష్ట కష్టాలు పడుచున్నారని, వారికి తగు గృహవసతి కల్పించమని ఎన్నిసారులు చెప్పినా చెవిటి వానిదగ్గర శంఖము నూదినట్లుంది. దివిసీమలో గిరిజన గూడెంలో 105 ఇండ్లు తగలబడి పోయినాయి. వారి బాధలు చెప్పనలవి కాదు. రైతు కు అక్కడక్కడ బియ్యము ఇవ్వగా వాటిని తిని కాలము గడుపుతున్నారు. వాళ్ళకు పట్టా భూములు లేవు. కావాలంటే మీ రెవిన్యూ రికార్డులను వెరిఫయి చేసి, వారికి పట్టాలివ్వండి పనిలేదు.

వారికి బట్టలు లేవు. 35 సంవత్సరాల వాళ్ళు కష్టపడుతున్నారు. పేదవారికి అన్యాయము చేస్తున్నారు. ఇందుకు నేను చాలా విచారిస్తున్నాను. మిత్రులు గౌరవ సభ్యులు చాలా విషయాల గురించి మాట్లాడారు. మాట్లాడిన వాటిని గురించి నేను చెప్పదలచుకొలేదు.

హాస్టల్సు చూస్తే కూటికొరకు వాటిని పేదవారికి పెట్టారు బాగా వుంది సంతోషమే. కాని అక్కడ చాలా అవకతవకలు జరుగుచున్నాయి. ఇందుకు గాను ఒక చిన్న కమిటిని వేసి, మెంబరుకు అవకాశం ఇస్తే మంచిదని నా మనవి. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగా రంగారావు గారు వచ్చారు. యిచ్చినచోట సరిగ్గా జరుగుచున్నదా అంటే అక్కడ దుర్వినియోగము జరుగుచున్నది. బి.సి. హాస్టళ్ళు, అన్నిచోట్ల దుర్వినియోగము జరుగుచున్నది. డబ్బు దుర్వినియోగము ఎట్లా అవుతున్నది ? అనే దానిమీద ఒక కమిటీని వేశారు. ఆ కమిటి వాళ్ళు. ఊరలిగే నక్కమీద తాటికాయ పడ్డట్టుగా, అక్కడకు వచ్చి తింటున్నారు. ఎంత అన్యాయం జరుగుచున్నది ? ఆ కమిటీలో ఒక నాన్ అఫిషియల్‌ను అంటే ఎం ఎల్. ఎ ను కూడా వేస్తే వారికి రక్షణ జరుగుతుంది. నా ఆతురత ఏమిటంటే ఎంతో మంది పేదవాళ్ళు బాధపడుతున్నారు. గంజి కూడా త్రాగేదానికి దొరకడం లేదు. గ్రామ సీమల్లో ఒకటి నుండి ఐదు తరగతులు పెట్టాలని అనుకొంటేనే లేక ఒకటి నుండి 10 వరకు పెట్టాలని అనుకొంటేనో జరిగితే. అక్కడ స్థానికంగా వున్నవారికి పేద పిల్లలకు సీటు యివ్వడం లేదు పేద పిల్లలకు తిండి వుండదు. వాళ్లు ఎక్కడకు వెళ్ళి చదువుకుంటారు? గ్రామాల్లో మూడు వంతులు పేదవాళ్ళున్నారు. స్థానికులకు సీట్లు యివ్వని పక్షములో ప్రతి గ్రామములో హాస్టళ్ళను ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. హాస్టళ్ళలో స్థానికులకు సీట్లు దొరకక పోవడంవల్ల, పేదలకు అక్కడ ఎంతో అక్రమములు, అన్యాయం జరుగుచున్నది. ఇంత జరుగుతూ వుంటే మంత్రి గారు చూస్తూ వూరుకున్నారు. జూన్‌నుండి మరల జూన్ వరకు హాస్టలు జరిగే వరకు 12 నెలల స్కాలర్‌షిప్స్ యిస్తున్నారు. కాని యిచ్చేది 11 నెలలు మాత్రమే ఇస్తున్నారు 12 వ నెల స్కాలర్‌షిప్ డబ్బు ఏమయిపోతున్నది ? అక్కడ వ్యవహారము దొంకతిరుగుడుగా వుంది. ఇది చెప్పడానికి చాలా విచారిస్తున్నాను. ఈ విధంగా అవినీతి జరగడంతో. పట్టెడు మెతుకులు లేక, గంజి కూడా త్రాగుటకు లేక ఆకలితో మాసులు మాడుతున్నారు. పేదలు. కడుపు నొప్పులు, ఆసుపత్రుల్లో క్యూలో నిలబడితే. పేదవారిని చూచే నాధుడు లేడు వున్న పనులు వదులుకొని. క్యూలో నిలుచుని, ఆ రోజు కూలి పోగొట్టుకుంటున్నారు. ం, తివర్పులు దీనిని ఆలోచన చేశారా ?

స్త్రీలకు హాస్టల్సు పెట్టారు ఎక్కడో రక్షణలేని కొంపల్లో పెట్టారు. రాత్రిళ్ళు స్త్రీలకు అక్కడ రక్షణలేదు. లేడి వాచర్స్ ద్వారా కొందరు బెనిఫిట్ పొందుతున్నారు. ఈ అక్రమాలంవల్ల, అన్యాయంవల్ల స్త్రీలు ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. స్త్రీలకు మరుగుదొడ్లు లేవు మొన్న విజయవాడలో హాస్టలు చూసాను. డిస్పెన్సెయిరీలో మొత్తము 200 మంది పిల్లలున్నారు. రెండు బిల్డింగులకు ఒకే లెట్రిన్ వుంది. పిల్లలు లెట్రిన్‌కు పోవాలంటే క్యూలో వెల్లవలసి వచ్చింది. కొందరు కడుపు నొప్పులతో ఆరుగుదలలేక, లెట్రిన్‌కు వెళ్ళవలెనని తొందరపడుతుంటే, వరి బాధను నేను చూడలేక పోయాను. నేను వెళ్ళాలంటే నేను వెళ్ళాలని తొందరపడుతున్నారు. ఈవిధంగా పిల్లలు మానసికంగాను, శారీరకంగాను అనేక బాధలకు గురివుతున్నారు. సరియైన మరుగుదొడ్లను తగిన సంఖ్యలో అన్ని హాస్టల్సులో తక్షణమే కట్టించవలెనని కోరుతున్నాను. సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన పేద వర్గానికి అనేక ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి వారికి తగు ఆర్థిక సహాయం కలుగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. సన్యాసి దొర (శృంగవరపుకోట) :- అధ్యక్షా, మీద్వారా మంత్రిగారికి కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను. మా విశాఖపట్టణము జిల్లాలో మూడు తాలూకాలు చింతపల్లి పాడేరు, అరకు తాలూకాలున్నాయి. అక్కడ నివశించేవారు కొందరు బయట నుంచి వచ్చి, దొంగ సర్టిఫికెట్లతో వ్యవహారము చేస్తున్నారు. కొండ సరుకు తెచ్చుకోవడంలో గాని, పిల్లల విద్యావిషయంలో గాని వారు దొంగ సర్టిఫికెట్స్‌తో బెనిఫిట్ పొందుతున్నారు. ట్రయిబల్ అని పేరుచెప్పుకొని ఎక్కడనుంచో వచ్చి అక్కడ నివశిస్తూ, అన్ని విధాల లాభము పొందుతూ, ఎన్నో ఏండ్లనుండి అక్కడ ట్రయిబల్స్‌గా నివశిస్తున్న వారికి తగిన సౌకర్యాలు లభించడం లేదు. మధ్య వచ్చిన ట్రయిబల్స్ లాభము పొందుతున్నారు. ఎన్నోసార్లు ఈ విషయాన్ని తహశీల్‌దారు దృష్టికి, కలెక్టరు దృష్టికి కూడా తెచ్చాను కొందరు కౌన్సిల్ మెంబర్సు కూడా అవుతున్నారు మంత్రి గారికి కూడా పర్సనల్‌గా చెప్పాను. కాని ఎవరూ ఇంతవరకు ఏమి చర్య తీసుకోలేదు. కొండకాపని పేరు పెట్టుకొని, 5వ తరగతి చదివినట్లు, 10వ తరగతి చదివినట్లు తహశీల్‌దారు నుండి దొంగ సర్టిఫికెట్స్ తెచ్చుకొని లాభము పొందుతున్నారు ఇది రెండు మూడు సంవత్సరాల నుండి జరుగుచున్నది. దీనిని ఎంక్వయిరీ చేయుటకు ఒక కమిటిని వేసి ఆ సర్టిఫికెట్స్‌ను కాన్సల్ చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కొంత కాలానికి అక్కడ ఎంతో కాలము నుండి నివశిస్తున్న ట్రయిబల్స్‌ను అక్కడ నుండి తోలేసే ప్రమాదము కూడా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ 2-3 తరగతులు చదివినవారేగాని, 5వ తరగతి చదివినవారు ఎవరూ లేరు. కావలసి వస్తే తమరు తనిఖీ చేయండి. నిజమని తెలిస్తే సర్టిఫికెట్స్‌ను కాన్సెల్ చేయించండి. తమరు వస్తే తెలుస్తుంది, అక్కడ గిరిజనులు సదువుకొనివారున్నారు.

ఇపుడు యీ ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ సమితికి సంబంధించిన ప్రసిడెంట్లకు వారి విధుల విషయంలో ట్రయినింగు యివ్వాలి రెండ విషయం ఏమిటంటే ట్రయిబల్ సమితులలో దగ్గరలో యీ ఫైర్ ప్రయిస్ షాపులు పెట్టబడలేదు అందువల్ల పామ్ మాలిన్ ఆయిల్ మాకు అందడంలేదు. బియ్యం యిస్తున్నారు కాని అవి సరిపోవడం లేదు. అయినా 50 కి.లో మీటర్లవరకూ రోడ్డులేని ప్రదేశాలలో యీ రేషన్ షాపులు ఓపెన్ చేయడంవల్ల కనీసం లారీలు, బస్సులు వెళ్ళడానికి కూడా వీలులేక రోడ్లులేకపోవడంవల్ల యీ గిరిజన ప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు కాబట్టి ప్రతీ గ్రామానికి ఒక రేషన్ షాపు ఓపెన్ చేయాలి. అంతేకాకుండా బియ్యం 10 కె.జి లు 20 కె.జి లు యిస్తామంటున్నారు. అవి ఒక కుటుంబానికి ఏమి సరిపోతాయి. ఇక పండగలలో కూడా పామ్ మాలిన్ ఆయిల్, పంచదారలకు యీ గిరిజనులు నోచు కోలేదు. కాబట్టి నిత్యావసర సరుకులు సత్వరం గిరిజన గ్రామాలకు సప్లయిచేసేలా చూడవలసిందిగా మినిష్టరుగారిని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే గిరిజనులకు యిళ్ళు కట్టు కోవడానికి 1000 రూపాయలు రుణంగా యిస్తున్నది ఏమీ సరిపోవడంలేదు కనీసం గాలివానలకు ఆలవాలమైన మా ప్రాంతంలో వర్షాలు తరచు వచ్చే మా ప్రాంతా లకు పెంకుటిళ్లు కట్టుకోవడానికి గాను 6 వేల రూపాయలు అయినా రుణంగా గిరిజను లకు యివ్వాలని గిరిజన శాఖామంత్రిగారిని కోరుకున్నాను. ఇక ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి ఐ. టి డి. ఏ వారు విశాఖపట్నంజిల్లా అనంతగిరి సమతిలో 35 కట ఎప స్కీములు వేసారు అని గవర్నమెంటు శాంక్షన్ కూడా చేసారు కాని అక్కడ ఐ టి. డి ఏలో ఇంజనీర్లు, ఇ ఇ, అసిస్టెంటు ఇంజనీర్లు లేకపోవడంవల్ల పనులు జరగలేదు ఒక సూపర్వైజరు ఉండి స్టాఫ్ లేకపోవడంవల్ల శాంక్షన్ అయిన డబ్బు కూడా లాప్స్ అయిపోతున్నది. తరువాత మా ఏరియాలో గిరిజనులకొరకు హాస్టల్సు, స్కూల్సు, కాని ఏమీ లేవు ప్రత్యేకంగా మా ట్రయిబల్ ఏరియాలో ఒక రెసిడెన్షి యల్ స్కూలు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. తరువాత మా సమితిలో బి, డి. ఓగారు డైలీ వేజెస్ మీద రోజుకు 5,7 రూపాయలు యిచ్చి రోజుకు 50 కావిళ్ళు, 100 కావిళ్ళు నీరు మోయడానికి అప్పాయింటు చేస్తున్నారు ఆ పోస్టులలో గిరిజనులను వేసుకుంటున్నారు గాని బి, డి. ఓలు వారిని కంటిన్యూ చేయడంలేదు కనీసం వాచ్ మెన్లుగా పనిచేస్తున్న గిరిజనులను కూడా బి డి. ఓ కంటిన్యూ చేయడంలేదు వారికి ఎంప్లాయిమెంటు కార్డు ఉండి వారు రిజిష్ట్రేషన్ కార్డు చూపించినా ఏమి ఎంప్లాయిమెంటు కార్డులే అని చులకనగా చూస్తున్నారు. ఇట్లా 10 సంవత్సరాలు అయి రిజిస్ట్రేషన్ చేసిన గిరిజనులకు కూడా ఉద్యోగాల లిస్టులో పేరు రావడంలేదు. తరువాత గిరిజన్ కార్పొరేషన్లో కూడా ఎన్. ఎం. ఆర్ గా రోజుకు 5 రూపాయలు యిచ్చే ఉద్యోగంలో కూడా గిరిజనులను వేసుకోవడంలేదు. ఇక యీ గిరిజనుల

పేరుతో పెట్టిన గిరిజన కార్పొరేషన్ ఎందుకు ? గిరిజనులకు బెనిఫిట్ లేకపోతే ఎట్లాగు ? గిరిజనులు చదువుకొని ఏమి లాభం ? ఇదివరకు అయితే వారు పంటలు పండించుకొని కొంత గంజినీరు త్రాగేవారు. ఇపుడు యీ చదువులు రావడంవల్ల వారికి ఉద్యోగాలు లేవు, తినడానికి తిండిలేదు పండించుకోవడానికి భూమిలేదు. ఇంత అధ్వాన్న స్థితిలో యీ గిరిజనులు ఉన్నారు. తరువాత అనంతగిరి సమితిలో 10 గ్రామాలు ఉన్నాయి ఆ ఏరియాలో తాముతర్తాలనుంచి కొంతమంది రైతులు భూములు సాగుచేసుకుంటున్నారు కాని యిపుడు దానిని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు ఆ లాండును రిజర్వు ఫారెస్టు క్రింద చేశామంటున్నారు ఈ విషయంలో చీఫ మినిష్టరు. వ్యవసాయ మంత్రి గారలకు, రెవెన్యూ మంత్రిగారికి, ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ మినిష్టరు గారికి చివరకు కలెక్టరు గారికి కూడా విజ్ఞాపన పత్రాలు యిచ్చాను. రిజర్వు ఫారెస్టు క్రింద ఉన్నపుడు ఆ భూములకు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు రైతులకు భూమిసిస్తు రసీదును ఎట్లాగు యిచ్చారు ? ఇక చింతాడ బి. డి. ఓ గారి విషయంలో సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసుకు రెండు సంవత్సరాల క్రిందట చెప్పాను ఆయన గిరిజనులనుంచి 250 రూపాయలు యిళ్ళు కట్టడానికి గాను డిపోజిటు కట్టించారు. ఇళ్ళకు స్థలాలు పాతేరు కాని పనేమి జరగిలేదు ఆ స్థంభాలు కూలిపోయే పరిస్థితిలో ఉన్నాయి ఈ విషయంలో మినిష్టరుగారికి ఆ ఇళ్ళ పరిస్థితి చూపిద్దామను కున్నాను కాని గిరిజన శాఖా మంత్రులు మా జిల్లాకు టూరు ప్రోగ్రాము వేసు కొని కూడా కాన్సిల్ చేసుకున్నారు ఒక సారివచ్చి ఏదో ఎసంబ్లి పనిమీద అను కుంటాను మా ప్రాంతం రాకుండానే వెనుకకు వెళ్ళిపోయారు. వచ్చిన మినిష్టర్లు కూడా మా ప్రాంతం చూడకుండా వెళ్లిపోతూ ఉంటే గిరిజనుల విషయంలో శ్రద్ధ ఏ విధంగా చూపుతున్నారో తెలుస్తుంది ? అది మా అదృష్టమనుకుంటూ యీ అవకాశం యిచ్చి నందుకు నమస్కారములు తెలుపుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె నర్సయ్య (ఎట్చెర్ల) - ఈరోజు ప్రవేశపెట్టిన ట్రయిబల్, హరిజన వెల్ఫేర్, ఉమెన్ వెల్ఫేర్, బాక్‌వర్డు క్లాసు పద్దు ను గురించి మాట్లాడుతూ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అసలు ప్రధానమైన వర్గాల గురించి మాట్లాడుతున్నపుడు వారి అభివృద్ధి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంటున్నది ఇండిపెండెన్సు ముందునుంచి కూడా యీ హరిజనులు, గిరిజనుల పరిస్థితి అధ్వా న్నంగా ఉన్నపుడు మహాపురుషులు కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ప్రకాశం పంతులుగారు డాక్టర్ పట్టాభి శీతారామయ్యగారు, అయ్యదేవర కాళేశ్వర రావుగారు యింకా ఎందరో మహాపురుషులు యీ పతనమయ్యే వర్గాల గురించి అహర్నిశలు కష్టపడి యీ రోజు ప్రభుత్వం చేసే దానికంటే కూడా ఎక్కువగా

చరిత్రాత్మకమైన కార్యక్రమాలు వారు నిర్వహించారు. ఆ మహాపురుషుల కష్టంవల్లనే యీ రోజు యీ బలహీనవర్గాలు ముందుకు వచ్చాయి. ఇపుడు ప్రత్యేకంగా గాంధీ గారి సన్నిహితుడు, సెక్రటరీ అయిన థక్కరబాబాగారు, ఆదివాసుల గురించి, హరిజనుల గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని చేసిన అభివృద్ధిని జన్మజన్మలకు మరచి పోలేము. ఈ జు స్టేటు లెవెల్‌లో చూసినపుడు కోస్తా ఆంధ్రను తీసుకుంటే వైజాగ్, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం ఒక జిల్లాగా పరిగణించాలి. కాంపోజిట్ డిస్ట్రిక్టుగా విశాఖ జిల్లా ఉండేది. ఆ తరువాత దక్షిణమువైపు చూస్తే ఈస్ట్. వెస్టు క్రిష్ణా జిల్లాలు ఉండేవి. అప్పటి పరిస్థితుల బట్టి ఎడ్యుకేషన్ గురించి ఆలోచిస్తే అపుడు ఉన్న మిషనరీస్ అటు గుంటూరు, కృష్ణా మొదలైన ప్రాంతాలు తిరిగి యీ క్రిష్టియన్ మిషనరీలు ద్వారా కన్వర్షన్ జరుగుతూ ఉండేది. వైజాగ్, శ్రీకాకుళం ప్రజలు అటు అల్లూరి శీతారామరాజు, ఇటు గిడుగు రామమూర్తి అయితేనేమి బంటుమిల్లి మల్లయ్య శాస్త్రిగారియొక్క నేషనల్ మూవ్‌మెంటులో అపుడు ఉన్న జమీందారీ అబోలిషన్‌లో అతి తీవ్రంగా రాజా బొబ్బిలి ఆయన ఎడ్వయిజరి గవర్నమెంటులో ఏకపక్షంగా కాంగ్రెసు పార్టీకి వ్యతిరేకంగా పనిచేయడంలో యీ పతనమయ్యే వర్గాలు కూడా ఏక ధాటిగా అన్నీ కలిసి ఆనాటి నేషనల్‌సు సపోర్టు చేసారు. అందరూ కూడా డాక్టర్ అంబేత్కర్ వంటివారు కూడా సడలకుండా గాంధీమహాత్ముడే మా దేవుడని ఆయన అధ్వర్యంలో పనిచేయడం జరిగింది. అటు ట్రయిబల్స్‌కు యిటు హరిజనులకు యీ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలలో పనిచేయడానికి అవకాశం లేనపుడు అటు మల్లుదొర, అల్లుదొర అల్లురి సీతారామరాజుగారికి కుడిభుజంగా పనిచేసి అపుడు ఉన్న బ్రిటిష్ వారిని, యిటు మిషనరీలను వ్యతిరేకించి పనిచేసారు. ఈ ట్రయిబల్స్‌కు అవకాశం యివ్వకుండా క్రిస్టియన్స్ అయిన వారికే అవకాశం యివ్వడం జరిగింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చేవరకూ కూడా ఆ విధంగా యీ ట్రయిబల్స్‌కు, హరిజనులకు ముందుకు రావ డానికి అవకాశాలు దొరకలేదు.

1956లో డా. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చారు. అప్పటికి 1-00p.
పరిస్థితులు ఇలాగే వున్నాయి. హాస్టెల్స్ లేవు, విద్యావకాశాలు యీ జిల్లాలలో యీ విధంగా వున్నాయని విషయాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకుని హాస్టెల్స్‌కు అవకాశం కల్పించాలని, అది అవసరమనే దృష్టితో యీ జిల్లాల పరిస్థితి ప్రత్యేకంగా ఆలోచించడం జరిగింది. 50 వేల రూ లు గ్రాంటు చేసి, సబ్సిడిగా పోతుల గున్నయ్య గారివంటి కార్యకర్తలను తీసుకు వచ్చి తద్వారా యీ హాస్టెల్స్ ఓపెన్ చెయ్యడం జరిగింది. ఆ తరువాత, '59లో సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా రావడం జరిగింది. అప్పుడు యీ హాస్టెల్స్ యీ విధంగా నడపడం కష్టమవుతున్నది, వీటిని గవర్న

మెంటు తీసుకుని నడిపితే బాగుంటుందని చెప్పడం జరిగింది ఇవాళ హరిజనుల విషయం చూస్తే-రాష్ట్రం మొత్తంమీద, ముఖ్యంగా మా మూడు జిల్లాలలో పరిస్థితి చూస్తే-మాల, మాదిగ, దండాసి, అడ్డి, రెల్లి, గాసి పైడు అనే ఏడు జాతుల హరిజనులున్నారు. ఆ మూడు జిల్లాలలో, నిరిలో నుండి నేటి వరకు ఒక్క గెజిటెడ్ ఆఫీసరు కూడా తయారు కాలేదు. ఒక తహసిల్దారుగాని, యస్ ఐగాని ఇక్కడ నుండి లేరు. ఏ డిపార్టుమెంటు చూసినా, యీ మూడు జిల్లాలలో, యీ వర్గాలనుండి ఒక్క గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ కూడా తయారు కాలేదంటె, ఇక్కడి ఆర్థిక పరిస్థితి, విద్యావకాశాల పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందో మీరు వూహించుకోవొచ్చు. దీనిబట్టే అక్కడి పరిస్థితులు ఏవిధంగా వున్నాయో రుజువు అవుతున్నది ఈనాడు అన్ని జిల్లాల నుండి కలెక్టర్సు యస్ పిన్, ఐ ఏ ఎస్. ఇతర అనేక కేడర్సులో గెజిటెడ్ ఆఫీసర్సు వున్నారు. ఈ మూడు జిల్లాలలోని హరిజనులుగాని ట్రైబ్సుగాని వీరి నుండి ఒక్క పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ కూడా లేరు. ట్రైబ్సు పరిస్థితి మరి అధ్వాన్నంగా వుంది. డాక్టర్సు ఇంజినీర్సు, యీ మొదలయిన ప్రొఫెసర్ కోర్సెస్ విషయంలో కూడా ఇక్కడి వారికి అవకాశాలు లేవు. రిజర్వేషన్సు ఏర్పడ్డాయి. బాక్వర్డ్‌నెస్ దృష్టిలో పెట్టుకొని, యీ విధంగా ఏర్పడడంవలన వెనుకబడిన వారికి ఎక్కువ అవకాశాలు కలుగుతాయని ఆశించడం జరిగింది. కాని, మార్కుల పేరుచెప్పి, ఎడ్వాన్స్‌డ్ జిల్లాలే అన్ని అవకాశాలూ కొట్టుకుపోవడం జరిగింది. ఎం బి. బి. ఎస్‌లోగాని, ఇంజినీరింగు కోర్సులలోగాని, యీ మూడు జిల్లాలలోని హరిజనులు, ట్రైబ్సుకు సీట్సులేవు, యూనివర్సిటీలో కూడ దొరకడంలేదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ-రాజాఆఫ్ బొబ్బిలి రిక్రైమ్‌లో-సర్ ఎ. సి పాత్రో, ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్‌గా, రాజా ఆఫ్ జైపూర్ 20 లక్షలు, ఖానోజీ 5 లక్షలు గా విశ్వనాధంగారి వంటి ఇంటలెక్చువల్స్ పది లక్షలు యీ విధంగా యీ మొదలయిన వారంతా కృషి చేస్తే ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ఏర్పడింది కాని, అక్కడ యీ మూడు జిల్లాల నుంచి ఒక లెక్చరర్‌కూడా కనబడడంలేదు అడ్వాన్స్‌డ్ జిల్లాలనుండి 43 మంది లెక్చరర్సు, ముగ్గురు ప్రొఫెసర్సు, ఆరుగురు రీడర్సు యింకా, యింకా ఈవిధంగా వున్నారుగాని, ఈ మూడు జిల్లాలనుండి హరిజనులు, ట్రైబ్సు నుండి ఒక్క పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ కూడా లేరు బ్రిటిష్ వారిపై తిరుగుబాటు చెయ్యడంతో అప్పట్లో వీరి ఆర్థిక, సాంఘిక, విద్యావకాశాలు తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయి భరించలేని టాక్సులు కట్టవలసిరావడంవలన కొంతమంది భూములు విడిచిపెట్టడం కూడా జరిగింది. 1935 నాటికి వన్ ఆఫ్ ది ప్రొవిన్సెస్ ఆఫ్ ఇండియాగా బర్మా వున్నది. 80 పర్సెంట్ హరిజనులు. 40 పర్సెంట్ ట్రైబ్సు బర్మాకు అప్పుడు వలసపోవడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తూ, తిరిగి బాంబార్డ్‌మెంట్‌లో వారు యీ మూడు జిల్లాలకు

రావడంతో యిక్కడ తిండికి కూడా కష్టపడిపోవడం జరిగింది. ఇది బేసిక్‌గా హ్యూమన్ ప్రాబ్లెం. ఖర్మాకు ఎవాక్యుయేట్స్ ప్రాబ్లెం ప్రభుత్వం సరిగా ఆలోచించలేదు. ఇంక, ఈ రిజియన్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నప్పుడు - రాయలసీమ, తెలంగాణా ఏర్పాటు చేసినప్పుడు - వైజాగ్, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం ఈ మూడు జిల్లాలు - ఉత్తర కోస్తా ఆంధ్ర అటు రాయలసీమకంటెను, ఇటు తెలంగాణాకంటెను వెనుకబడి ఉంది కాబట్టి ఉత్తర కోస్తా ఆంధ్రను ఒక రిజియన్‌గా ఏర్పాటు చేసి, అభివృద్ధి చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తారని ఆశించాము. అడ్వాన్స్‌డ్ జిల్లాలతో పోల్చిచూసినప్పుడు ఈ ప్రాంతాన్ని మెడికల్, ఇంజనీరింగు ఇతర కోర్సులలో చాలా చిన్నచూపు చూస్తున్నారు. ఒక కలెక్టరుగాని, ఒక తహశిల్దారుగాని, ఒక యస్.పి. గాని ఈ మూడు జిల్లాలనుండి ఈ వర్గాలనుంచి గనుక వచ్చారని రుజువు చేస్తే నేను రిజైన్ చెయ్యడానికి సిద్ధంగా వున్నానని మనవి జేస్తున్నాను. అందుచేత, వీరి విషయం ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా కన్సిడర్ చేసి, వీరికి ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చి ఎడ్వాన్స్‌డ్ ప్రాంతాలవారికి 90 మార్కులు పెడితే, వీరికి 40 మార్కుల వరకు ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చి, సెలక్షన్‌కు అవకాశమిచ్చి, వీరు కూడా పైకి రావడానికి అవకాశం కల్పించాలని నేను కోరుతున్నాను. అలాగే, హాస్టల్ సదుపాయం ఇక్కడ ఎక్కువ చెయ్యాలి. అలాగే, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సు యిక్కడ ఎక్కువగా ప్రారంభిస్తే యీ హరిజనులు, ట్రైబల్స్ డిసిప్లెన్‌గా పైకి రావడానికి అవకాశముంటుంది. అందుకు కూడా పూనుకోమని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. బాలయ్య (కామారెడ్డి) :- అధ్యక్షా, వెనుకబడిన వర్గాలలో హరిజన, గిరిజన, సంచారజాతుల వారున్నారు. ఈ వెనుకబడిన వర్గాలకు మన ప్రభుత్వం కొన్ని సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నారు. కాని, దురదృష్టవశాత్తూ వారికొరకు వుద్దేశించిన సౌకర్యాలు కొంతమంది జోక్యం చేసుకుని, ఇతరులు కాజేసే సంఘటనలు జరుగుతున్నవి. ఉదాహరణకు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రాజులను క్షత్రియులు అంటారు. బెస్తలను జల క్షత్రియులు అంటారు. యీ రాజులన్నవారు ఫార్వర్డ్‌కు చెందినవారు క్రమేపీ జల క్షత్రియులుగా, బ్యాక్‌వర్డుక్లాస్‌గా మార్చి చాలా కాలేజీ సీట్లు పొందారు, అందులో మెడిసిన్ వుంది, ఇంజనీరింగు మొదలైనవన్నీ వున్నాయి మేము యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. కాని, ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఐతే, ఈ విషయంలో డా చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న వెనుకబడిన తరగతులవారిని సమావేశపరచి, వారికి ఇవ్వవలసిన హక్కులపైన 200కు పైగా తీర్మానాలు పాస్ చెయ్యడం జరిగింది. నేను మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను - చెన్నారెడ్డిగారి హయాంలో వెనుకబడిన తరగతుల గురించి ఏమి తీర్మానించబడిందో అది అమలు చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వెనుకబడిన తరగతుల

వారి పేర్లతో దొంగ సర్టిఫికేట్లు పెట్టి, వీరికి రావలసిన సదుపాయాలు వారు పొందు తున్నారు, అటువంటి వారిపై చర్యతీసుకోమని కోరుతున్నాను.

ఇంక, మహిళల గురించి. గ్రామీణ ప్రాంతంలో లక్షలాది మంది మహిళలు వుంటారు. వారిలో కొంతమందికి కూలి పనులు వుంటాయి. అవి కూడా సంవత్సరంలో ఎనిమిది మాసాలు వుండవు కాబట్టి, కుటీర పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసి, మహిళలకు పనులు కల్పించమని నేను కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో సుమారు అయిదులక్షలకు పైగా మహిళలు బీడి కార్మికులుగా పనిచేస్తున్నారు కాబట్టి వారికి న్యాయమైన కూలి, ఇతర సదుపాయాలు కల్పించమని కూడా నేను కోరుతున్నాను.

పేద కుటుంబాలు మాత్రమే కాక కొంతవరకు ధనిక కుటుంబాలు కూడా పెద కట్న పిశాచం వల్ల చాలా బాధ పడుతున్నారు ఆత్మ హత్యలు చేసుకునే సందర్భాలు కూడా మనం వింటున్నాము. ఆడవారి డబ్బు కోసం ఆశించి వారి జీవితాలతో చెలగాట మాడే వారిపై కఠిన చర్య తీసుకొని శిక్షించాలని కోరుతున్నాను మన దేశంలో హరి జనులు, గిరిజనులు, ఇతర వెనుకబడిన తరగతుల వారి సంక్షేమానికై అనేకమైన చర్యలు తీసుకోడం జరిగింది వారికి సహాయం జరిగిన మాట వాస్తవమే. నేను చిన్న తనం నుండి ఇప్పటివరకు చూస్తున్నది ఏమిటంటే-కొంతమంది సంచార జాతుల వారున్నారు, వారు చెరువు క్రిందనో ఊరి వెలుపలనో గుడిసె వేసుకునో, లేదా గుడిసె కూడా లేకుండా నివాసం చేసే వారున్నారు. వారు ఒక చోట నుండి మరొక చోటికి సంచారం చేస్తుంటారు. సంచార జాతులుగా వారు చెలామణి అవుతూంటారు. వారికి స్థిర నివాసం ఏర్పాటు చేసి వారి పిల్లలకు విద్యా సౌకర్యం కలిగించే ఏర్పాటు కావాలి. ఒక చిన్న విషయం జ్ఞాపకం వస్తున్నది.

کوئی غریب ہے یہاں کوئی امیر ہے - کوئی جنم سے موت تک بنا فقیر ہے

కొంతమంది ఆగర్భ శ్రీమంతులుగా పుట్టి అట్లాగే జీవితమంతా ఉంటున్నారు, కొంతమంది పుట్టుక నుంచి దరిద్రులుగా ఉండి చచ్చేవరకు దరిద్రులుగానే ఉంటూ మగ్గిపోతున్నారు. ఇటువంటి వారిని ముందుకు తీసుకురావడానికి సరైన కృషి చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ANNOUNCEMENT

re :- Resignation of some members to the membership of the Assembly.

Mr. Deputy Speaker : I am to announce to the House that the following members have resigned their membership of the Assembly with effect from the forenoon of today the 11th August, 1982 and I have accepted their resignations;-

	Name of the Member	*Constituency*
1.	Sri Dronamraju Satyanarayana	Pendurthi
2.	Sri K. Appadu Dora	Bhogapuram
3.	Sri Pantham Padmanabham	Jaggampeta
4.	Sri P. Koteswara Rao	Mudinepalli.

Sri Pydi Srirama Murthy :- What are the reasons Sir ?

Mr Deputy Speaker:- I don't know the reasons The reasons are not specified. There is no need to disclose any reasons for their resignation. The reasons are also not specified in their resignation letters.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1982-83 VOTING OF DEMANDS (Contd).

శ్రీ ఎస్ చంద్రమౌళి :- అధ్యక్షా, హరిజన, గిరిజనులు, వెనుకబడిన జాతులు వీరి సంక్షేమానికై, అంటే వీరి సాంఘిక పరిస్థితులను మెరుగు పరచడానికి ఆర్థికంగాను విద్యా విషయకంగాను అభివృద్ధి తీసుకురావడానికి, కేటాయించిన మొత్తం ఈ కార్యక్రమాలకు ఎంతవరకు ఏ విధంగా సరిపోతుందనేది మనం చూచి నప్పుడు ఈ బడ్జెటు వల్ల ఏ విధంగాను వారి అవసరాలు, వారి కోరికలు తీరవనేది స్పష్టమవు తుంది. కేటాయించిన డబ్బుకు వారి అవసరాలకు ఏ విధంగాను పొంతన లేకుండా ఉంది. వనరులు పెంచుకోవడం మేము చేసే సూచనలను వినేపద్ధతి లేదు. లక్షలాది ప్రజలు ఇండ్లు లేక దరిద్ర రేఖ క్రింద అలమటిస్తుంటే ఈ బడ్జెట్టుతోనే సంతృప్తి పడాలంటే నేను సంతృప్తి పడడానికి సిద్ధంగా లేను కాకికి నాలుగు ఎంగిలి మెతుకులు వేసినట్లు ఉంది. అవినీతి అంటే కోపం వస్తున్నది కనుక ఈ కొద్ది పాటి మొత్తం కూడా దుర్వినియోగం అవుతున్నదని చెప్పవలసి ఉంది దుర్వినియోగం కాకుండా తీసుకున్న చర్యలు కూడా ఏమీ కనబడవు. ఎక్కువ వివ రాలలోనికి పోవడానికి టైంలేదు కనుక పాయింట్లుమాత్రమే చెబుతాను. ఈ యంత్రాంగం చెక్ చేయడానికి ఇందులో అవకతవకలు జరుగకుండా చూడడానికి నాన్ - అఫిషి యల్సుతో జిల్లా ఎడ్వైజరీ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. వారు సూపర్వైజ్ చేసి లోటుపాట్లు సర్దుబాటు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. 40 శాతం జనాభా వెనుక బడిన తరగతులకు చెందినప్పటికి వారి సంక్షే

మానికి ఎలాట్ చేసిన డబ్బు 24 కోట్లు మాత్రమే. ఇందులో ఉద్యోగులకు ఎంత ఖర్చు అవుతుంది, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఎంత ఖర్చు అవుతుందనేది చూస్తే అర్థం అవుతుంది వారి సంక్షేమానికి ఎంత అవకాశం ఉన్నది. విద్యా సంస్థలలో రిజర్వేషన్లు పెట్టారు అవి ఏ విధంగా అమలు జరుగుతున్నాయో నేను చెప్పవలసిన పని లేదు. పది శాతం హాస్టల్సులో ఎక్కువ చేశాం అన్నారు 50 క్రొత్త హాస్టల్సు కట్టించాము. ఇప్పుడు 100 కట్టిస్తాం అంటున్నారు. దీనికి ఉన్న ఫండ్సు సరిపోతాయా అని అనుమానంగా ఉంది. కాలేజి విద్యార్థుల సంగతి చెప్పనక్కర లేదు వారు కూడా ఇదివరకు హాస్టల్సులో ఉండే వారు. ఇప్పుడు ఆ పద్ధతి తీసివేసి ఉన్న హాస్టల్సులోనే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. బోర్డరుకు రు. 130 లు, కొంత పాకెట్ మనీ ఇస్తున్నారు. కాని ఆ మొత్తాలు తొందరగా రిలీజ్ కానందువల్ల వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులు కొంతమంది భోజనం లేకుండా తరిమి వేసిన సందర్భాలున్నాయి. కాలేజి హాస్టల్సు కొంతమంది ముందుకు వచ్చి మేము భరిస్తామన్నప్పటికి ప్రభుత్వం ఒప్పుకోవడానికి సిద్ధంగా లేదు. చీరాల దగ్గర కొత్తపేటలో సర్వే నెం. 169/2, సర్వే నెం. 144 లలో పది ఎకరాల స్థలం ఉంది. కాలేజి దగ్గరలో ఆ స్థలం ఉంది. అక్కడ కాలేజి విద్యార్థులకు హాస్టలు కట్టిస్తామని ఫిలాంత్రోఫిస్టులు ముందుకు వచ్చినప్పటికి అంగీకరించలేదు. జి.వో. 402 12-6-74 ప్రకారం ట్యూషన్ ఫీజుతో పాటు స్పెషల్ ఫీజు కూడా రీయింబర్స్ చేస్తాం అన్నారు జాంద్రపేట హైస్కూలులో ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినప్పటికి ఇంతవరకు అక్కడ అమలు కాలేదు. ఒక విజ్ఞప్తిని మీ వద్దకు కూడా నేను పంపిస్తున్నాను ఎస్ టి లకు ఎస్ సిలకు ఉన్నట్లుగానే ఐ.ఏ.ఎస్ వంటి పరీక్షలకు స్పెషల్ కోచింగ్ కార్యక్రమం వెనుక బడిన తరగతుల వారికి కూడా ఇవ్వవలసి ఉంది. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషను అమలు చేయడంలో చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నట్లు మిత్రులు చెప్పారు. డిగ్రీ కాలేజిలలో ప్రొఫెషనల్ కాలేజిలలో రిజర్వేషనును పాటించడం లేదు. జుడిషియల్ డిపార్టుమెంటులో ప్రాసిక్యూటర్లు, ఎడిషనల్ ప్రాసిక్యూటర్లు, గవర్నమెంటు ప్లీడర్లు వంటి ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషను పాటించడం లేదు. వెనుక బడిన తరగతుల లిస్టులలో 93 కులాలు ఉన్నాయి వారిలో 60 లక్షల మంది వరకు చేనేత పారిశ్రామికులున్నారు. వారి పరిస్థితులు చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. వారికై ఇంతవరకు ప్రత్యేకమైన ఫైనాన్సు కార్పరేషను లేదు.

ప్రత్యేక ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషన్ కావాలనే కోరిక కోరుతున్నారు. మహాత్మా గాంధి రాట్నమును ఆయుధముగా చేసుకొన్నారు మహాత్మాగాంధి పేరు చెప్పుకొని రాజ్యమును ఏలుతున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు ఏ విధంగాకూడ చేనేతవారిని ఆదుకొనడంలేదు. సహకార సంస్థలలో షేర్ కాపిటల్ కంట్రిబ్యూషన్ సరిగా లేనందువల్ల వారి పని దెబ్బతినే పరిస్థితిలో వుంది. 1980-81 లో షేర్‌కాపిటల్ కంట్రిబ్యూషన్ క్రింద

ఒక్కొక్క సొసైటీకి 5000 వరకు యిచ్చారు. 1981-82 లో కొన్ని సొసైటీలకు యిచ్చారు, కొన్ని సొసైటీలకు యివ్వలేదు ఎక్స్‌పోర్ట్ ఇన్‌సెంటివ్స్. చీరాం తాలూకాలో విదేశాలకు పంపించే గుడ్డ తయారవుతున్నది. అట్లా ఎక్స్‌పోర్ట్ చేసే యజమానులకు ఇన్‌సెంటివ్స్ యిస్తున్నారు. కాని చేనేత పరిశ్రమలోవున్న చేనేత కార్మికులకు అందడంలేదు. చేనేత పారిశ్రామికులకు సహాయం చేస్తామన్నారు. మగ్గము 3000 వస్తుంది. డిఆర్‌డిఎ మూడవ వంతు సబ్సిడీగా యివ్వడానికి అవకాశం వుంది. డి ఆర్ డి ఎ, బి సి కార్పొరేషన్ బి డి ఒ వీరిలో వీరికి కో ఆర్డినేషన్ లేనందువల్ల సంవత్సరమైనా దరఖాస్తులు అట్లాగే వుంటున్నాయి 1978 లో వచ్చిన గాలివానకు అన్ని మగ్గాలు కొట్టుకు పోయాయి. స్టేటు బ్యాంకుద్వారా 5 లక్షలు అప్పు యిప్పించారు. వడ్డీకి వడ్డీ పెరిగి 15 లక్షలు అయింది. వడ్డీ మాఫీ చేయండి. అసలు కడతాము అంటున్నారు. వారి పరిస్థితి అధ్వాన్నముగా వుంది. 1979-80 నుంచి కేంద్రము సగము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సగము యివ్వవలసిన రిబేటు రాలేదు. 1980-81 కి రిబేటు రాలేదు. కోట్ల రూపాయలు నష్టపోయిన చేనేత పరిశ్రమను ఆదుకొన వలసిన అవసరం వుంది. ఇది సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిడ్ సెక్టారు. రోజుకు 18 గంటలు మగ్గముపైనే పనిచేసుకొనేవారు వున్నారు. ముసలివారు, స్త్రీలు, పిల్లలు కష్టపడి పని చేస్తూంటారు చనిపోతే దిక్కులేని పరిస్థితి వారిది. అందువల్ల వారికి ఇన్స్యూరెన్స్ కవరేజి యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. సహకార సంస్థలలో మినిమమ్ వేజెస్ యివ్వాలన్నా అమలు జరగడంలేదు 1978లో హేండ్‌లూమ్ ఇన్‌సెంటివ్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద కొన్ని సెంటర్లను ఏర్పాటు చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వాటిని పట్టించుకోకపోవుటవల్ల నష్టము సంభవించినది. కొన్ని సెంటర్లను సహకార రంగము క్రిందకు తీసుకున్నారు వాటికి మూలధనము యిస్తే డెవలప్ కావడానికి అవకాశం వుంది. టాడీ టాపర్స్ మూడు విధాల పన్నులతో బాధపడుతున్నారు స్వర్ణకారులకు కనీసవేతనాలు అందడంలేదు. ఎవరైనా కొంచెము బంగారము తెచ్చుకొని వస్తువులు చేస్తూవుంటే పోలీసు డిపార్టుమెంటు దాడులకు తట్టుకొనలేకుండా వున్నారు. కొంచెము బంగారము యిస్తేగాని కేసు రద్దు చేయమంటారు. ఎస్.టి హాస్టల్స్. స్థానికంగా వున్న పిల్లలకు హాస్టల్‌లో అడ్మిషన్ లేదు. వారిని కూడ సమాజములో ఒక స్థాయికి తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. ఎస్ టి. హాస్టల్స్‌లో పిల్లలకు 4 సబ్జెక్టు చెప్పడానికి 4 గురు ట్యూటర్స్‌ని పెట్టారు. వారికి ఒక్కొక్కరికి నెలకు రు. 50/లు చొప్పున యిస్తారు రు. 50/లు యిస్తే ఏమి చెబుతారు.

ఆ పిల్లలు ఎలా ముందుకు వస్తారు అనేది ఆలోచించి కనీసము రు 100/లైనా చేస్తే బాగుంటుంది. ఎస్ సి హాస్టల్స్ చూస్తే ముగ్గురు ట్యూటర్స్‌ని పెట్టారు. లెక్కలు,

సైన్స్, ఇంగ్లీషు చెప్పాలి అన్నారు బి సి హాస్టల్స్‌లో ఇద్దరిని పెట్టి రెండేసి సబ్జక్ట్సు చెప్పాలన్నారు. ఒక్కొక్కరికీ రు. 50లు చొప్పున యిస్తే చదవు ఏమి చెబుతారు? ఇట్లా చేస్తే పేద ప్రజలలో ప్రోత్సాహము ఏమి వుంటుంది? లాండ్ అక్విజిషన్. పల్లెలతో సమానముగా పట్టణాలలో కూడ చేపట్టాలి. పేదప్రజలు పల్లెప్రాంతాలతోపాటు పట్టణ ప్రాంతాలలో కూడ వున్నారు. పట్టణ ప్రాంతాల పేద ప్రజల పరిస్థితి కూడ చక్కబెట్టడం అవసరం అక్విజిషన్‌లో లిటిగేషన్ ఏమైనా వస్తే పేదవారికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది ప్రతి నెల అధికారులు 20 హాస్టల్స్ అయినా తనిఖీ చేయకపోతే హాస్టల్స్ పరిస్థితి దారుణముగా వుంటుంది. ధనసూర్యాపతి గారు చెప్పినట్లు 250 మంది పిలలకు ఒక లేట్రిన్ వుంది అంటే ఏంతో విచారకరమైన విషయము. సరియైన ఆహారాన్ని అందించకపోతే వారి ఆరోగ్యము దెబ్బతింటుంది. స్త్రీ సంక్షేమముపట్ల శీతకన్ను వేశారు. మన జనాభాలో 50 శతము స్త్రీలు ఉన్నారు. వరకట్న దురాచారాన్ని రద్దు చేయాలి. ముందు మన అసెంబ్లి సభ్యులతోనే ప్రారంభించడం మంచిది మన యిళ్ళలో పెళ్ళిళ్ళు చేసినప్పుడు మనము కట్నం పుచ్చుకొనకూడదనే సిద్ధాంతమును ఆచరణలో పెడితే యితరులకు మార్గదర్శకత్వమవుతుంది శుభలేఖలు వేయించటానికే ఎంతో డబ్బు ఖర్చుపెడుతూవుంటారు. అటువంటివారిని ప్రభుత్వం ఆపుచేయాలి. స్త్రీలకు కావలసిన కమ్యూనిటీ సెంటర్లు పెట్టాలి. చీరాలలో సర్వీస్ హోమ్ పెట్టాలని డైరెక్టరుకు వ్రాస్తే నెల్లూరులోను, బెజవాడలోను వుంది, మీకు అవసరం లేదని వ్రాశారు. చీరాలలో వున్న చేనేత కార్మికులకు, మత్స్య పరిశ్రమలో ఉన్న కార్మికులకు సర్వీస్ హోమ్ అవసరమని వ్రాస్తే అవసరం లేదని చెప్పారు. మహిళా మండలుల పరిస్థితి దారుణ గా వుంది. రేపల్లెలో వున్న హనుమాన్ మహిళా మండలి ప్రెసిడెంటు 15,000 తినివేశారు. పశువుల కొనుగోలుకు డి ఆర్ డి ఏ ఫండ్స్ యిస్తే పశువులను చూపించకుండానే మొత్తం ఖర్చుపెట్టినట్లు వెటరినరి డాక్టరు సంతకం పెట్టేశారు. ఆయన ఎట్లా సంతకం పెట్టారో తెలియదు. సంబంధించిన ఫైలు మంత్రిగారికి యిస్తాను. దీని విషయం చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. పట్టణాలలో ఉద్యోగాలు చేస్తున్న స్త్రీలు ఎంతోమంది వుంటారు. ఆ వర్కింగ్ విమెన్‌కోసం హాస్టల్స్ కట్టించవలసిన అవసరం వుంది. ఎస్.టి లు అని బోగస్ సర్టిఫికెట్స్ ప్రొడ్యూస్ చేసినవారిని తగినవిధంగా శిక్షించాలి. ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్ గిరిజన కార్పొరేషను గిరిజనులు తెచ్చే ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్‌కి రెమ్యూనరేటివ్ ప్రైస్ యివ్వడంలేదు. వారికి రెమ్యూనరేటివ్ ప్రైస్ యిచ్చే విధంగా లేదని తెలుస్తున్నది. అదే విధంగా ఫేరక్ షాప్స్ వున్నవి. పేరు చెప్పేది షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్, కాని అనుభవిస్తున్నది బినామి కంట్రాక్టర్సు. ట్రైబ్

బాయస్ స్కీము. ఆశ్రమ స్కూల్స్ వున్నవని చెప్పారు. కాని వేరే ఉన్నటువంటి కాన్వెంటు స్కూల్స్‌లో బ్రైట్ బాయస్‌ను చేర్చుకునే పథకం వుంది, అది ఎందుకు అమలు పరచడం లేదు. దానికి ఫండ్సు కొరత అంటున్నారు. పోతే హెల్తు సర్వే చాలా ముఖ్యం, ఎస్.టి. లలో పెనిసిందరుల్ డిసీజెస్ వున్నవి, వారు బాధపడుతున్నారు. వారికి తప్పనిసరిగా హెల్తు సర్వే చేయడం మంచిది. 50 పర్సెంటు సబ్సిడి వారికి ప్రొవిజను వుంది. కొండ ప్రాంతాలలోనే గాకుండా పల్లపు ప్రాంతాలలో కూడ చేయాలి. ఎస్.సి లు వుండే గూడెములలో పాత్‌వేస్ లేకుండా ఉన్నవి. విజయలక్ష్మి యానాది కాలనీలో పాత్‌వేస్ కల్పించుమని చెప్పినప్పటికి దానికి అతీ గతీ లేదు. వారు చాలా బాధపడుతున్నారు. ఇంటర్‌కాస్ట్ మేరేజీలు చేసుకునే వారికి ప్రోత్సాహం లేకుండా వుంది. జనరల్‌గా ఓవర్‌హాల్ ఎకనామిక్ సర్వే చేయనిదే వనరులు సమకూర్చనిదే వారికి న్యాయం చేయలేము. ఎడ్వయిజరీ కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి న్యాయం కలగజేయాలని చెబుతూ ఈ బడ్జటును వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

(మునిసిపల్ శాఖామాత్యులు) శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, త్యాగరాజు గారు అన్న మాటలు నాకు జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి. ఎందరో మహానుభావులు అందరికి వందనాలు అన్నారు. అందరికి సభ్యులు ఎంతో చక్కని సూచనలు చేశారు. వారందరికి నా కృతజ్ఞతాభివందనాలు. ఏ దేశములో 50 వంతుకంటే ఎక్కువ జనాభా స్త్రీలు వున్నారో, ఏ దేశములో స్త్రీకి ఒక ప్రధానమైనటువంటి స్థానం యివ్వబడిందో, ఆ దేశము లో ఇందిరాగాంధి గారి నాయకత్వంలో మనం అందరము పనిచేస్తున్నాము. తప్పకుండా స్త్రీలకు ప్రాధాన్యం వుండాలి. ఉమెన్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు ప్రాధాన్యం వుండాలి. వుమెన్ వెల్ఫేరుకు తప్పకుండా ప్రాధాన్యం యివ్వాలనే వ్యక్తులలో నేను ఒకరిని అని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ప్లాను ప్రయారిటీస్ వున్నవి. ఎగ్రికల్చరల్ యిరిగేషను, పవరు, యిండస్ట్రీస్, ఎడ్యుకేషను These have priorities. Major budget goes to these projects.

అందువల్ల వుమెన్ వెల్ఫేరుకు వచ్చేవరకు చాలా తక్కువ వుందనేది నిజమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ డిపార్టుమెంటులో ఏమి వుందనేది చెబుతున్నాను.

This department covers a number of continuing schemes for the welfare of women and children. This department of women and child welfare through these many institutions is providing service for the care of the destitute women and children, where they are provided facilities of education in the case of children, and training and crafts for rehabilitation in the case of women.

అంతేగాకుండా దాదాపు 50 వేల 692 మంది వుమెన్ ఎంర్రైతే ఉన్నారో వారి కొరకు A. P. Women Cooperative Finance Corporation was established in 1975 with a share capital of Rs. 10 lakhs. To-day they have grounded self-employment schemes to the value of Rs. 6 crores. This Corporation gives loan assistance of 20% of margin money and the rest 80% of bank assistance of the value for any given scheme for those who are very much below the poverty line.

దీనిద్వారా ఫ్యామిలీ యిన్కంను సప్లిమెంటు చేసుకోడానికి వీలుంది. దీనివల్ల కొంత సంపాదించుకోవడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను. ఈ ఎక్స్‌పరిమెంటు మన రాష్ట్రములోనే ప్రధానంగా జరిగింది. దానివల్ల యిప్పుడు మన దేశములో గుజరాతు, పంజాబు, మధ్యప్రదేశ్, లలో ఇలాంటి కార్పొరేషన్సు రిజిస్టరు చేయడానికి వారు కూడ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

The most noteworthy feature is the integrated child development service schemes conceived by the Government of India This scheme provides help, nutrition care of children from zero to 6 years and pregnant women and nursing women also. This is Centrally sponsored scheme, introduced in two blocks in the State during the years 75-76. To-day we have 21 centrally sponsored projects and 9 projects in the State sector. These 30 projects are it present in various stages of development Government of India has sanctioned 23 more projects this year and 26 during 83 84. This brings to a total no. of projects to 79 by the, end of 1984. Budget for 81-82 is Rs 521.30 lakhs. In 82-83 it is. Rs. 711.36 lakhs. This is increased by two crores for the women) and child welfare programmes. I don't say that is enough. As I saidy basically I am a woman. I require as much money. I would be vers happy to demand as much money as possible for the women. It is really necesssary. But as I put it there are some financial stringencies.

కాబట్టి అది అర్థం చేసుకోవాలి. అయినా మన రాష్ట్రములో చక్కగా పని జరుగుతున్నది. Even during the former Minister's time (Smt. Vijayalakshmi's time the entire department was devoted.

అందరు బాగా పనిచేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా యిక్కడ ఆడవారు వున్నారు గాబట్టి యింకా శ్రద్ధతో పనిచేస్తున్నారు. అంతేగాకుండా యిప్పుడు సెక్రటరీగా అజిజ్‌సింగు గారు వచ్చారు, వారు ఏ డిపార్టుమెంటులో వున్నా కూడ డైనమిక్‌గా పనిచేశారు అది మనంద

రికి తెలుసు. కాబట్టి వారు కూడ యింకా చక్కగా పనిచేయాలి, చేస్తారు, ఉత్సాహంగా పని చేస్తారనుకుంటాను. కొన్ని పాయింట్సు చెబుతాను. మన బడ్జెటు సంగతి చెప్పాలి. 7 కోట్లు చాలదని జంగారెడ్డిగారు చెప్పారు

95% of balwadis and krishis are in rural areas and also in remote corner of villages.

వరంగల్ డిస్ట్రిక్టులో 7 బాలవాడిస్ వున్నవి. వర్ధన్నపేట, రంగన్నపేట, మరిపడ, చేర్యాల్, నర్సంపేట, కొడగండ్ల, చిట్యాల-6 క్రిషీస్ ములుగులో. చిన్నబోయివపల్లి, ఉట్లమట్వాడ, పర్కాల, మడికొండ అని వరంగల్ జిల్లాలో వున్నవి. శ్రీనివాసరావు గారు చెప్పారు 8 వేల మహిళా మండలులు రిజిస్టరు అయి వున్నవి, లక్షా 66 వేల నెట్ ఎపార్ట్ చేశారు, అది చాలదు కనీసం 5 కోట్లు యివ్వాలన్నారు, వారితో ఏకీభ విస్తున్నాను. ఉన్న స్ట్రింజెన్సీస్‌నుబట్టి పనిచేయాలి. లోకల్ అథారిటీస్ - మునిసిపాలిటీలకు 5 పర్సెంటు, పంచాయతీరాజ్‌కు 5 పర్సెంటు ఉన్నది.

As far as municipalities are concerned, certainly I would like the municipalities to divert 5% and implement schemes sincerely. . .

అనే మాట చెబుతున్నాను. పబ్లిక్ టాయలెట్సు ఫర్ వుమెన్ గురించి ధనసూర్యావతి గారు చెప్పారు.

As a matter of fact I will bring it to your notice. As far as municipal adminisrration is concerned...

మేము కామన్ గుడ్ ఫండు నుండి అన్ని గ్రామాలకు మొదలు పెట్టించాము.

This is not the duty of the women welfare department. This is the duty of the local bodies.

పోతే ప్రమోషన్సు అన్నారు.

These certainly will be looked into. They said priority attention should be given for certain things. There is an urgent need for the consideration of latrines. Health and sanitation form part of the budget of the department of health and medical services.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :- తరువాయి : కాబట్టి మెడికల్ డిపార్టుమెంటు వారు ఇక్కడ కాన్‌సెంట్రేట్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

బాల్వాడీస్ సంఖ్య పెంచాలని అన్నారు.

There are at present 166 Balwadis. at Nalgonda district there are 8 Balwadis. There has been no discriminatinon in the allotment of Balwadis.

కొన్ని వెకెన్సీస్ ఉన్నాయని అన్నారు.

Certainly we will ask them to fill up the vacancies by the end of December.

అనే మాట మనవిచేస్తున్నాను. కట్ మోషన్సులో కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు చెప్పారు. one of the points that they have made is about nutrition programme. This is a very very important aspect of our prime Minister's Twenty Point Programme. Each project is co-terminus with Block in a Samithi.

స్టేట్ లెవెల్, డిస్ట్రిక్టు లెవెల్, బ్లాక్ లెవెల్, విలేజి లెవెల్‌వరకు కమిటీలు పెట్టాము. Local involvement is absolutely essential. I would request the Members of this House to take particular care to involve all the local people in these problems

లోకల్ ఇన్‌వాల్వ్‌మెంటు లేనిదే ఏ స్కీము సక్సెస్ కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎడ్యుకేషను విషయంలో, ఈ ప్రోగ్రాములో జీరో టు సిక్సు ఇయర్సు అనే మాట చెప్పాను. సర్వీసు విషయంలో

That is immunisation and health check up, medical aid, supplementary nutrition, non-formal education...

కాబట్టి చేసింది కూడా బాగా చేసారు. చేయవలసింది ఇంకా చాలా ఉంది. కనుక మెంబర్సు అంతా తమ కట్ మోషన్సును విత్ డ్రా చేసుకొని దీనిని యునాని మస్‌గా పాస్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ డిపార్టుమెంటు చురుకుగా పని చేయాలి

They should have their priorities and also they should have the benefit.

కనుక దీనిని యూనానిమస్‌గా పాస్ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. కాశయ్య : అంతా బాగానే ఉంది. స్త్రీలకు పురుషులతోబాటు ఆస్తి హక్కు కావాలనే చైతన్యం, ఆందోళన, పట్టుదల మహిళాలోకంలో చాలా ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నది. కనుక మంత్రిగారు ఈ విషయంలో ఏమి కృషి చేస్తున్నారు? ఏమి కృషి చేసారు?

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు : జిల్లాలలో కుట్టు కేంద్రాలు ఉన్నాయి. హాస్టల్సుకు సప్లయి చేసే బట్టలు వారిద్వారా కుట్టించుటకు చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. చంద్రమౌళి : చీరాలలో సర్వీస్ హోం ఫర్ ఉమెన్ ఒకటి పెట్టాలని కోరుతున్నాను. అది డబ్బు ఖర్చుతో కూడిన వ్యవహారం కాదు. అటువంటి హోం నెల్లూరు, విజయవాడ మధ్యలో ఎక్కడా లేదు. కనుక అది చీరాలలో కాని ఒంగోలులో కాని పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. జయరాములు (వనపర్తి) :- మన జనాభాలో 50% స్త్రీలు ఉన్నారు. ఈ స్త్రీ శిశు సంక్షేమానికి ఒక మంత్రి లేరు, దీనికి మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖ మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతున్నారు. వనపర్తిలో ప్రాంతీయ కుట్టు కేంద్రానికి నేను 4 సంవత్సరాలనుంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను అది ఈ సంవత్సరం అయినా అవుతుందా లేదా ?

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- వనపర్తిలో ప్రాంతీయ కుట్టు కేంద్రం గురించి వెంటనే చూడాలని చెబుతాను. చంద్రమౌళిగారు సర్వీస్ హోం ఫర్ ఉమెన్ గురించి చెప్పారు

In Chirala there is anecessity .

శ్రీ జయరాములుగారు ఈ శాఖకు ప్రత్యేకమైన మంత్రి కావాలని అన్నారు.

I will convey to the Chief Minister

వారు కూడా ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడితే బాగుంటుంది. శ్రీ ఆంజనేయులుగారు ఒక విషయం చెప్పారు

It is very pertinent point. They shoule be given to those particular nstitutions. I will convey it to them and they must implement them

శ్రీ కాశయ్యగారు ఒక విషయం చెప్పారు.

I want to tell you that we are bringing very verv important legislation.

ప్రోహిబిషన్ ఆఫ్ చైల్డు లేబరు ఒకటి చేస్తున్నాము. అట్లాగే ఈక్వల్ రెమ్యూనరేషను గురించి కూడా చేస్తున్నాము. రిజర్వేషన్ ఫర్ సర్టెన్ జాబ్సు ఎక్స్‌క్లూజివ్లీ ఫర్ ఉమెన్ అనే మాట కూడా ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము,

It is worrying the Prime Minister and all of us

డౌరీ అంటున్నారు, అది సెంట్రల్ యాక్టు. ఏ స్టేట్ గవర్నమెంటు అయినా దీనిని పూర్తిగా ఇంప్లిమెంటు చేయడం సాధ్యం కాదు.

The entire responsibility lies on the men. They must continue and say 'we don t want dowry.'

అనే విధంగా చేయాలి స్త్రీలకు పురుషులతోబాటు ఆస్థి హక్కు ఉండాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ కే. రంగారావు :- అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ఫేరు బడ్జెటు పైన 19 మంది పెద్దలు మాట్లాడారు వారియొక్క అభిప్రాయాలను, వారి సలహాలను, వారి హెచ్చరికలను వారి విమర్శలను అందించడం జరిగింది కాకలు తీరిన రాజకీయ అనుభవం కలిగిన రాజకీయ నాయకులు/శ్రీ లచ్చన్నగారు ఈ సంక్షేమ పద్ధతులపైన పార్టిసిపేట్ చేయనందుకు విచారిస్తున్నాను

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- వాస్తవానికి శ్రీ గౌతులచ్చన్నగారు మొట్టమొదట మాట్లాడ తానని అన్నారు. వారు అనుకోకుండా ఢిల్లీకి వెళ్ళారు. కనీసం వైండింగు అయినా చేయాలనుకుంటే వీలు కాలేదు తరువాత మిత్రులంతా నాయకులేనా మాట్లాడడం మేము మాట్లాడవద్దా అని అన్నారు. అందుచేత ఆ రకంగా ఎడ్జెస్టుమెంటు జరిగింది తప్ప మాట్లాడ కూడదని కాదు. మిగిలిన మిత్రులకు అవకాశం ఇవ్వాలని అట్లాగ చేయడం జరిగింది దీనికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఇచ్చాము. మిగిలిన వారికి కూడా అవకాశం ఇవ్వాలని ఆ విధంగా ఎడ్జెస్టు చేసుకున్నాము.

శ్రీ కె. రంగారావు :- 1977-78 నుంచి 30 కోట్లతో ప్రారంభించిన ఈ బడ్జెటు ఈ సంవత్సరం కేవలం హరిజన సంక్షేమం కోసం దాదాపు 130 కోట్లతో ఈ బడ్జెటును తయారు చేయడం జరిగింది. చాలామంది పెద్దలు కొన్ని సూచనలు చేసారు. విమర్శలు చేసారు ఈనాడు అశేషమైన జనం కోసం కొన్ని పథకాలను అమలు జరుపుతున్నప్పుడు కొన్ని అవకతవకలు జరగకపోవు. సమాజం యొక్క దృక్పథంలో మార్పు తీసుకొనిరావాలి. సమాజంలో పథకాలను అమలు జరిపే అధికారుల యొక్క దృక్పథంలో మార్పు రాకపోతే ఏ ప్రభుత్వం అయినా ఎన్ని పథకాలు. ఎన్ని కార్యక్రమాలు తలపెట్టినా ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినా ప్రజల సంక్షేమాన్ని ముందుకు తీసుకొనిరావడానికి అవకాశముందని సభలో సూచనలు చేసినవారికి కాని సూచనలు చేయడానికి అవకాశం లేని పెద్దలకు కాని వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. కొంతమంది పెద్దలు అసలు ఈ సమాజంలో ఏమీ జరగలేదు హరిజను లకు అని కూడా మనవి చేశారు. స్వతంత్రం రాకపూర్వం ఉన్నత కులాలలోను, ఉన్నత కుటుంబాలలో మాత్రమే జన్మించిన వారికి ఉన్నత విద్యాభ్యాసము చేస్తే ఉన్నత ఉద్యోగాలు పొందే అవకాశాలు ఉన్న ఈ దేశంలో లేక ఈ రాష్ట్రంలో దేశానికి స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఎంతో మంది కూలీ కుటుంబములో జన్మించినటువంటి వారికి వారి తల్లిదండ్రులకు విద్య లేకపోయినా విజ్ఞానం లేకపోయినా చదువు లేకపోయినా ఆర్థిక స్తోమతులు లేకపోయినప్పటికి వారు ఈవేళ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లుగాను ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసర్ల గాను డాక్టర్లు గాను. లాయర్లు గాను న్యాయమూర్తులు గాను మనకు ప్రత్యక్షంగా మన రాష్ట్రంలోనే తమ బాధ్యతలను నిర్వర్తిస్తున్నటువంటి విషయం ద్వారా పెద్దలకు వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అయితే అంత మాత్రాన ఈ జరిగినటువంటి అభివృద్ధి సరిపోతుంది అనేటటువంటి అభిప్రాయం నేను పడడం లేదు. దేశంలో మార్పులు జరిగినాయి. అభివృద్ధి జరుగుతూ ఉన్నది. ఎన్నో

రకాలైనటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకుని పేదవారి సంక్షేమం కోసం బలహీన వర్గాల వారియొక్క మనుగడ కోసం వారియొక్క రక్షణ కోసం. వారియొక్క అభ్యుదయం కోసం ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. ఇళ్ళ స్థలాల కార్యక్రమం ఉన్నది. ఒక ఐటమ్ తీసుకొందాము. దేశానికి స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఈనాటి వరకు 16 లక్షల మందికి పైగా ఇళ్ళ స్థలాలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. దీని కొరకు ప్రభుత్వం దాదాపు 40 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ఇంకా మొత్తాన్ని కేటాయించి జరిగే సంవత్సరాలలో ఇళ్ళ స్థలాలను ఇవ్వాలని ప్రభుత్వము ఆలోచన చేస్తున్నది. ఈ సందర్భంలో కొంత జాగు జరిగిన మాట వాస్తవం. అనేక మైనటువంటి ఇబ్బందులు జరిగిన మాట వాస్తవం. బెనిఫిషరీస్‌కే కాదు దానిని అమలు జరిపే ప్రభుత్వ అధికారులకు కూడా అనేకమైన ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాన్ని తొందరగా పరిష్కారం చేయాలని అనుకుంటున్నప్పుడు ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల ప్రకారం కొంతమంది హరిజనులకో గిరిజనులకో లేక ఇతర బలహీన వర్గాల వారికో ఇళ్ళ స్థలాలు రాకూడదు అనే ఉద్దేశంతోగాని, వారి ఆస్తులకు విలువ పోతుంది అనే ఉద్దేశంతోగాని వారికి ఉన్నటువంటి ఆస్తులకు సరి అయినటువంటి రేటు రాదు అనేటటువంటి ఉద్దేశముతో వారు కోర్టులకు వెళ్ళి న్యాయ స్థానాల ద్వారా కొన్ని అవరోధాలు కల్గించి ఈ కార్యక్రమాన్ని సత్వర పరిష్కారానికి అడ్డంకులు పెట్టారు. అందువల్ల కొంత జాగు జరుగుచున్నది. ఆ జాగు కూడా లేకుండా ఉండడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తాము. ప్రభుత్వం ఒక గవర్నమెంటు ప్లీడరుని, ఇద్దరు అసిస్టెంట్సుని హైకోర్టులో నియామకం చేసి పెండింగులో ఉన్న వేలాది కేసులనుసత్వరమే పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఇటీవలనే ఇట్లా నియామకం చేయబడిన ఎడిషనల్ జడ్జికి ఈ బాధ్యతను అంతా అప్పగించి వారి ద్వారా ఈ కార్య క్రమాన్ని చేయిస్తున్నాము.

పెండింగులో ఉన్న కేసులన్ని త్వరగా పరిష్కారం కావాలని న్యాయస్థానాలను కోరడం వారు అంగీకరించడం జరిగింది. వసతి గృహాల విషయంలో చాలమంది పెద్దలు వారియొక్క అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆందోళన చేసినారు నేను అనేక పర్యాయాలు ఈ సభలో చెప్పినాను. వారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. కొన్ని అవకతవ కలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. దీనికి కారణం. ఫీల్డు స్టాఫ్ లేకపోవడం. ఎక్కువ మంది అధికారులు తాలూకా స్థాయిలో లేనందువల్ల జిల్లాలో ఇద్దరు మాత్రమే అధికారులు ఉండి అనేకమైనటువంటి సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చూడవలసిన బాధ్యత వారిపైన ఉన్నందువల్ల దీనిని సరిచేసి ఎప్పటికప్పుడు చర్య తీసుకోడానికి వారికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. ప్రతి తాలూకా స్థాయిలోను ఒక అధికారిని నియామకం చేసి ఆ అధికారుల ద్వారా తప్పకుండా అప్పటికప్పుడు సూపర్‌వైజు చేసి జరుగుతున్న అవకతవకలను

పరిష్కారం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. హరిజన సంక్షేమ శాఖద్వారా స్కాలర్ షిప్పు కానివ్వండి సంక్షేమానికి కానివ్వండి 30 కోట్ల రూపాయలు హరిజన బిడ్డలకు హాస్టలు సౌకర్యముగాని, స్కాలర్‌షిప్ విషయంలో గాని స్పెషల్ కోచింగు సెంటర్సు పెట్టే విషయంలోగాని ఐ ఎ ఎస్ ఐ పి ఎస్ స్టడీ సర్కిల్సు ఏర్పాటు చేసి వారిని ఉన్నత విద్యావంతులుగా చేయడానికి ఉన్నత ఉద్యోగాలకు అవకాశాన్ని కల్పించడానికి ఈ ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి 30 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. ఇంకా దానిని పెంచి ఇంకా ఎక్కువ వసతులను కల్పించడానికి ప్రభుత్వము చూస్తున్నది జరిగినటువంటి అవకతవకలను పరిశీలన చేసి వాటిని పరిష్కరించడానికి తప్పకుండా మీ అందరి సహకారము కావాలి. తాలూకా స్థాయిలో అనధికారులతో కూడినటువంటి కమిటీలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నియోజక వర్గ స్థాయిలో కూడా వీరు కూడా ఆలోచన చేసి విమర్శనాత్మకమైన దృష్టితో ఆలోచన చేసి రాజకీయ దృక్పథం లేకుండా మనందరము కలిసి అభాగ్యులైనటువంటి పేద ప్రజల సంక్షేమానికి హృదయపూర్వకంగా కృషి చేద్దాము పక్షపాతముతో రాజకీయ దృక్పథంతో ఈ ప్రభుత్వము ఈ పాత్రను నిర్వహించవలసిన అవసరం లేదు ప్రజా ప్రతినిధులము ప్రజలయొక్క తీర్పుకి కట్టుబడి పనిచేసేవారము తప్పకుండా మీ సహాయముతో కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము ప్రియతమ నాయకురాలు ప్రధాన మంత్రి ఇందిరాగాంధి గారు ఏర్పాటు చేసిన 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమం ప్రకారం వీళందరి సంక్షేమం కోసం ప్రత్యేకంగా ఫైనాన్సు కార్పొరేషను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దాని ద్వారా ఇప్పుడు వందల కోట్ల రూపాయలు బ్యాంకుల ద్వారా బలహీన వర్గాలవారికి అనేకమైన ఉపాధి పథకాలు అమలు పరిచిన విషయం ఇక్కడ ఉన్న పెద్దలందరికు తెలుసు. అయితే దానివల్ల వీరు బాగుపడినారా అవి పూర్తి పరిష్కారమైనవా అనే పెద్దలు కొంతమంది అడగవచ్చు. మరి తరతరాలుగా అభాగ్యులుగా ఉన్నటువంటి వీరు, తరతరాలుగా దరిద్రముతో బాధపడుతున్న వీరు పది రూపాయలకు 20 రూపాయలకు వడ్డీలకు తీసుకుని వారు వెట్టి చాకిరికి అలవాటు పడి పోయినటువంటి వీరు జ్ఞానము విజ్ఞానము లేనటువంటి వీరు చైతన్య రహితులైనటువంటి వీరు ఈనాడు ప్రభుత్వం ఇచ్చే సహాయాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకునే సంఘటనలు అనే మైనటువంటివి ఉన్నాయి. అలాంటప్పుడు నేను మనవిచేస్తున్నాను, నేను అభ్యర్థిస్తున్నాను గౌరవ సభ్యులను. కేవలము సభ్యులు విమర్శలు చేయడమే కాక సూచనలు చేయడమే కాక వారికి అందిస్తున్నటువంటి సహాయాన్ని వారు సద్వినియోగం చేసుకోకుండా దానివల్ల ప్రయోజనాన్ని పొందే అది మీ బాగుకోసమే మీ వెట్టిచాకిరి విముక్తి కోసము అని చెప్పి మీ దుస్థితిని తొలగించడంకోసం అని ప్రభుత్వం తలపెట్టిన కార్యక్రమం అని చెప్పి దానిని వారు సద్వినియోగం చేసుకుని ముందుకు పోవడానికి వారికి కొంత ఎడ్యు

కేషను ఇవ్వాలి. కాబట్టి అన్ని రాజకీయ పార్టీల పెద్దలు వారి దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడే వారు ఇచ్చినటువంటి గేదెలనో, గొర్రెనో, రిక్షాబండినో, ఎడ్లబండినో సద్వినియోగం చేసుకుని నీకు నీ బిడ్డలకు ఉపయోగపడి బాగుపడే విధంగా దీనిని మీరు ఉపయోగించు కోండి వారికి సలహా ఇవ్వాలి. వారిని చైతన్యవంతులను చేసే కార్యక్రమాన్ని మనం తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయకపోయినట్లయితే ప్రభుత్వం ఎన్ని చట్టాలు చేసినా శాసనాలు చేసినా ఎన్ని కార్యక్రమాలు అమలు జరిపి ఎన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించినప్పటికి తరతరాలుగా ఉన్నటువంటి ఆ పేదరికముతో బాధపడుచున్నటువంటి వారు, ఆకలితో జీవిస్తున్నటువంటి వారు వారి భవిష్యత్తును ఆలోచించలేనటువంటివారు వీటివల్ల ఏమీ పొందలేరు. మేము కాదు, మీరు కాదు మరి ఎవరైనా ఈ దేశాన్ని పాలించినప్పటికి కూడా వీరి చేతుల్లో పాతాళభైరవి లేదు. వారి చేతుల్లో మంత్రాలు లేవు. వారి యొక్క ఈ దరిద్రాన్ని పోగొట్టి సర్వాంగ సుందరంగా చేయడానికి అని మనవిచేస్తున్నాను, మీరు మేము అందరము కలసి వీరిని చైతన్య వంతులను చేయాలి. వారు వీటిని సద్వినియోగం చేసుకోలేకపోతున్నారు. వారు దానివల్ల ప్రయోజనం పొందలేకపోతున్నారు. అది వారు తప్పు, తరతరాలుగా ఉన్న వారి అలవాటు తరతరాలుగా ఉన్న పరిస్థితుల వల్ల వారు దీనిని ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నారు. అందువల్ల మనం వారిని విద్యావంతులను చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

ఆ విధంగా వారిని విద్యావంతులను చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి మీ అందరి సహకారం, ఆలోచన కావాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు ఈనాడు ప్రభుత్వం అమలుపరచడానికి తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు చెప్పాలంటే చాలా ఉన్నాయి. వాటిని గురించి చెప్పడానికి టైము చాలా పడుతుంది. ఇది పేద అశేష జనానికి సంబంధించిన పెద్ద శాఖ. ఈ ప్రభుత్వం తలపెట్టిన కార్యక్రమాలకు రూ. 147 కోట్లు మాత్రమేకాదు యితర స్పెషల్ కాంపొనెంట్ ప్లాన్స్ అని చెప్పి రూ. 68 కోట్లు, యితర డిపార్టుమెంట్స్ వారి బడ్జటులో 15 పర్సంటు ఖర్చు పెట్టాలనే కార్యక్రమాలు తీసుకొని తద్వారా దాదాపు రూ.200 కోట్లు యీ బలహీనవర్గాల సంక్షేమంకు ఖర్చు పెట్టడానికి యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో యేర్పాటు చేసినాము దీనికి అధికారులు కృషి చేస్తున్నారు. గతములో జరిగిన నిర్లక్ష్యాన్ని సవరించి భవిష్యత్తులో యీ కార్యక్రమాన్ని రూ.68 కోట్లు స్పెషల్ కాంపొనెంటు ప్లాన్ క్రింద ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేసినాము ఓల్డేజ్ పెన్షన్ గురించి చాలామంది పెద్దలు ఆందోళన చెందుతూ మాట్లాడినారు దీనికి మా సెక్రటరీగారు క్రొత్తవిధానాన్ని రూపొందించినారు దీనిని గురించి చర్చించినాము. దీనికి కావలసిన కరస్పాండెన్స్ జరుగుతు ఉంది. ఢిల్లీలో కొంత కార్యక్రమం ఆమోదించవలసి వుంది. అక్కడ వారు కూడ ఆమోదిస్తే యెవరూ దీనిని గురించి ఆందోళన చెందడానికి ఆస్కారం లేకుండా వారు యీ ఓల్డేజ

పెన్షన్ నెల నెలా పొందడానికి తప్పకుండా అవకాశం కల్పిస్తామని, మొదట మా సెక్రటరీగారు రంగారెడ్డిజిల్లాలో పైలట్ స్కీము ప్రకారంయే విధంగా ప్రారంభించారో దీనిని భవిష్యత్తులో రాష్ట్రమంతటావిస్తరింపజేసిసాధ్యమైనంతవరకు అమలుజరగడానికి అవకాశం యేర్పాటు చెస్తామని మనవిచేస్తున్నాను ఈ విధంగా కార్యక్రమాలు తీసుకొని పోతున్నాము. ఇవి అమలుజరగాలంటే కేవలం చట్టాల వల్ల ప్రయోజనం లేదని. ప్రభుత్వ యంత్రాంగమే కాదు మానవులలో మార్పు రావాలని, వారి సహకారం కూడ ఉండాలని అనేక సందర్భాలలో మనవిచేసినాను. అంతేకాకుండా మనందరం సహకరించి వారి సంక్షేమానికి పని చేసినపుడే అవి అమలుజరుగుతాయని,యింకా మంచి కార్యక్రమాలు చేస్తే ప్రభుత్వం ముందుకు పోతుందని, ఇందిరాగాంధి గారి విధానాల వల్లనే యీ సమాజానికి మేలు కలుగుతున్నదని రుజువు అయిందని మనవి చేస్తున్నాను. బలహీనవర్గాలకు యింకా బృహత్తరమైన కార్యక్రమాలు భవిష్యత్తులో తీసుకుంటామని చెబుతూ పెద్దలు ప్రవేశపెట్టిన కట్ మోషన్సు ఉపసంహరించుకొని యీ నాడు యీ ఉన్నతమైన బడ్జెటును హృదయపూర్వకంగా సమర్ధించి యేకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తారని ఆశిస్తు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె సి.ఆర్.ఎన్. పద్మనాభరాజు(ఉత్తరపల్లి):-మంత్రిగారు యిచ్చిన ఉపన్యాసంలో యీ బాండెడ్ లేబర్ మీద చెబుతారని ఆశించినాను.

ఈ సంవత్సరంలో యెంతమంది బాండెడ్ లేబర్ను రిలీజ్ చేసినారు? రెండవది డిప్యూటీ డైరెక్టర్ను అప్పాయింట్ చేసినారు కాని వారికి గ్రామాలలో లేండ్ ఎక్విజిషన్ను చూసే పవర్స్ లేకుండా ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. ఆ నాడు సెక్రటరీ శంకరన్ గారు బాండెడ్ లేబర్ విషయంలో కొన్ని చేశారు దురదృష్టవశాత్తు వారు లేరు. ఈ నాడు కమీషనర్ ఉన్నారు. ఆ యిస్యూలో మంత్రిగారు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ జి.మోహనరెడ్డి:(నాల్గొండ):-తాలూకాలెవెల్లో కామీటీలు యేవైతే ఉన్నాయో అవి అధికారి ద్వారా సూపర్ చెక్ చేస్తామని అన్నారు. బాగానే ఉంది. కాని దీనితో పాటు నాన్ అఫీషియల్స్తో పబ్లిక్ రిప్రజెంటేటివ్సను వెడితె బాగుంటుంది. ఈ సూచనను మంత్రిగారు తీసుకుంటారని భావిస్తున్నాను,

శ్రీ బి సీతారామయ్య :- (సుజాత్నగర్):- ఈ లేండ్ ఎక్విజిషన్ వ్యవహారం విషయం వచ్చినప్పుడు యీ భూస్వాములు యెవరయితే ఉన్నారు చాలా భాగం వారు హైకోర్టుకు వెళ్లి స్టే తీసుకొని వస్తున్నారు. ఆ స్టేలు వెకేట్ చేయడానికి తొందరగా కౌంటర్ ఫైల్ చేయకపోవడం చేతనో యే కారణం చేతనో అవి చాలా కాలం

పెండింగులో ఉంటున్నాయి. కనుక గవర్నమెంట్ ప్లీడర్స్ శ్రద్ధ తీసుకొని తొందరగా కౌంటర్ ఫైల్ చేసి అవి పరిష్కారం చేయకపోతే యిబ్బందిగా ఉంది. కనుక ఆ ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి :- అధ్యక్షా, హరిజనులకు పెద్ద సంఖ్యలో యిళ్ళు కట్టిస్తున్నారు. కాని అవి గ్రామానికి సమీపంగా కట్టించకుండా దూరంగా కట్టించి యిక్కట్లకు పాలు చేస్తున్నారు, ఆ కట్టించిన వాటికి మాలవాడ, మాదిగవాడ అనకుండా యేదైనా జాతీయ నాయకుల పేర్లు పెడితే బాగుంటుందని ఆ విధంగా చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యావతి :- క్రిష్ణాజిల్లా దివి తాలూకా దిరుసునవాడ గూడెం విషయం స్టే తెస్తే అది భూస్వాములకే రక్షణ యిచ్చినారు. ఇప్పటికయినా ఆ మురికి వాడ అక్కడ వారికే యివ్వాలి, రెండవది బి. సి. వారికి హాస్టల్స్‌లో సీట్స్ విషయంలో మెరిట్ ఉన్నవారికే యిస్తున్నారు, బి సి. వారు గతి యేమిటి ? మరి యు.బి.సి. వారికి రూ. 100 లు యిస్తే కాని సీట్ యివ్వడం లేదు. అది నిషేధించడానికి మంత్రి గారు ముందుకు వస్తారా ?

యింటరప్షన్....

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :- ప్రభుత్వ విధానములో, మౌళికమైన మార్పు తీసుకోని రావలసిన ప్రశ్న ఇది. కారణమేమిటంటే, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో భూ సంస్కరణల క్రింద నడుస్తున్న కేసులలో, హరిజన ఇండ్ల స్థలాలకే గాని, బలహీన వర్గాల ఇండ్ల స్థలాలకేగాని, భూమి అక్వయిర్ చేయకుండా, భూసంస్కరణల చట్టములో ఒక ప్రొవిజన్ వుంది. దానికి పర్యవసానంగా హరిజనులకేగాని, బలహీన వర్గాల ఇండ్ల స్థలాలకేగాని, సేకరించడంలో ఇబ్బందులు కలుగుతున్నవి కాబట్టి. ఒక సవరణ తీసుకొనివచ్చి జి.ఓ. ద్వారా ఆ రిస్ట్రిక్షన్ తీసివేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె.వి సుబ్బారెడ్డి :- పట్టణాలలో నివశిస్తున్న హరిజనుల ఇండ్ల విషయంలో లెవెలింగ్ గ్రాంటు సివిక్ కమ్యూనిటీకి యివ్వడం లేదు. అదే విధంగా, పర్మనెంట్ హౌసింగ్ స్కీము తీసుకొన్న పక్షములో పట్టణ ప్రాంతాలలో వున్న వారికి సబ్సిడీ లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని వారికి సబ్సిడీ వుంది. ఇతర బ్యాంకులు లోన్సు ఇచ్చే విషయంలో, మార్జిన్ మనీ ఇచ్చినంతవరకే బాధ్యత వహిస్తున్నారు. పట్టణ ప్రాంతాలలో దాన్ని ప్రొసెస్ చేయడం లేదు. దానికి క్లారిఫికేషన్ కావలెను.

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు :- హాస్టల్ బోర్డర్స్‌కు 3-5 తరగతుల వరకు స్పెషల్ కోచింగ్ యిచ్చినట్లయితే, పై తరగతులలో వాళ్ళకు లాభము కలిగే అవకాశ ముంది. మంత్రిగారు దాని మీద చర్య తీసుకొంటారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. కాశయ్య :- బోగస్, ఫాల్స్ క్యాస్ట్ సర్టిఫికెట్స్‌తో కాలేజీలలో, ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో చేరడం, ఉద్యోగాలలో చేరడం, చాలా పెద్దఎత్తున ఈ రాష్ట్రములో జరుగుచున్నవి. అనేక అప్లికేషన్స్ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ముందున్నాయి ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. మంత్రిగారు దానిని గురించి ప్రస్తావించ లేదు. టైంబౌండు ప్రోగ్రాము తీసుకొని, దానిపై ఏమి చర్య తీసుకొంటారు ?

శ్రీ యం. జగన్నాధం :- ఇండ్ల స్థలాల సేకరణ విషయింలో సర్వవేగముతో పని సాగుచున్నది నా నియోజక వర్గములో, పర్థన్నపేట, సన్నూరు గ్రామములో 325-326 నెంబరు గల భూమిని ఒక భూస్వామి ఒకరి ల్యాండును బి.డి ఓ. తహశీల్ దారు అక్వయిర్ చేసి, గజెట్ పబ్లికేషన్ చేయటానికి ఇస్తే అక్కడ, భూస్వామి యొక్క ఇన్‌ఫ్లుయెన్స్ బటి జాయింట్ కలెక్టరు పబ్లిష్ చేయకుండా ఆపారు. మంత్రి గారికి ఇదివరకే విజ్ఞప్తిచేశాను. సర్వే నెంబర్లు 325,326 గల భూమిని పబ్లిష్‌చేయించి హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ధ్వనియోగము జరుగుచున్నది.

శ్రీ ఎన్ గణపతి రావు (నగరం) :- ఇండ్ల స్థలాలను మంజూరు చేయడంలో హరిజనులు పెట్టుకొన్న దరఖాస్తులను, గ్రామములో వున్న కక్షలను ఆధారముగా తీసుకొని. పట్టించుకోకుండా, ల్యాండు అక్విజిషన్ జరగడం లేదు ప్రభుత్వము ఇనిషియేటవ్ తీసుకొని, అక్కడ ఎంతమంది బెనిఫిషియరీస్ వున్నారో, వారికి సంబంధించిన ల్యాండును అక్వయిర్ చేస్తారా ? కొంతమంది క్రయిస్తవులు, క్రైస్తవులుగా వుంటూ, మరొకవైపు హరిజనులుగా చాలామంది ప్రవర్తిస్తున్నారు వారు అటు బి.సి.లుగా, ఇటు హరిజనులుగా బెనిఫిట్ పొందుతున్నారు. ఐ.ఎ ఎస్. చదువుతున్న వారుకూడా క్రయిస్తవులుగా వుండి, తిరిగి రీకన్‌వర్షన్ సర్టిఫికెట్ పొంది మరల హరిజనులుగా వచ్చి, ఐ.ఎ ఎస్.. చదువుతున్నవారున్నారు. అందువల్ల కన్‌వర్షన్ దానిమీద ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వము రూపొందిస్తుందా ?

శ్రీ డి· సురేందరరావు :- నా నియోజకవర్గములో, పోతారం గ్రామంలో ప్రజలు హైకోర్టునుండి స్టే తీసుకొని వచ్చిన తరువాత ప్రజలు విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు. మరల యాజ్ ఇటీజ్ ప్రజలు ప్రపోజల్ పెట్టే ప్రయత్నము చేస్తారా ?

3-4 ఏండ్ల నుండి స్టేలు పడివున్నాయి. మా కాన్‌స్టిట్యూఎన్సీలో రెండు స్థలాలలో కనీసము 40 గ్రామాలలో స్టేలు మూడు ఏండ్లనుండి పెండింగులో పడివున్నాయి. వాటిమీద ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకొంటుంది ? స్టేను వేకెట్ చేయిస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. నరసింహారెడ్డి ;- రూరల్ ఏరియాలో హౌసింగ్ స్కీముకు సబ్సిడీ యిస్తున్నారు. టవున్సులో యివ్వటం లేదు. మా ఏరియాలో ముషీరాబాదులో హౌస్ కన్‌స్ట్రక్షన్సుకు సబ్సిడీ యివ్వడం లేదు. అది కూడా ఆలోచన చేయాలి. హరిజనులకు గ్రామానికి బయట హరిజన వాడలను కట్టుతున్నారు. గ్రామ ప్రజలలో ఇదివరకే వాళ్ళు వెలివేయబడ్డారు. అటువంటప్పుడు, ప్రభుత్వము బయట కట్టించే పద్ధతి మానుకోవలెనని, ప్రజల మధ్యలో వాళ్లు వుండేటట్లుగా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం ఓంకార్ :- హాస్టల్స్ ఏ గ్రామాలలోనైతే పెడతారో, అక్కడున్న స్థానికులకు 15 పర్సెంట్ లేక 10 పర్సెంట్ చేర్చుకునే అవకాశము కల్పించండి. బోగస్ సర్టిఫికెట్స్ తీసుకొని వచ్చిన వారిపై విచారణ జరపడానికి స్పెషల్ కోర్టు అవసరమైతే జూడిషియల్ పవర్స్ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయండి.

శ్రీ కె. రంగారావు -పద్మనాభరాజుగారు బాండెడ్ లాబర్ ఎంతమందిని రిహాబిలిటేట్ చేసారని అడిగారు. రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకూ 6 వేలమంది బాండెడ్ లేబర్‌ను రిహాబిలిటేట్ చేయడం జరిగింది. దానికోసము 1,60,00,000 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి వారికి సౌకర్యాలు కల్పించడం జరిగింది. విఠల్‌రెడ్డిగారు భూసంస్కరణ చట్టంలో క్లాజులను సవరించి పేదవారికి భూములు ఇవ్వడానికి అవకాశం కల్పించమని అడిగారు. కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో అటువంటి దానికి అవకాశముంటే అటువంటి యిబ్బందులు తొలగించటానికి పరిశీలన చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను తరువాత కె.వి సుబ్బారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ అర్బన్ ఏరియాలలో హవుసింగ్ స్కీముక్రింద యిళ్ళు కట్టుకునే పేదవారికి సబ్సిడీ ఇవ్వడంలేదని అన్నారు. అయితే హరిజన, గిరిజన సంక్షేమంకొరకు అన్ని ఏరియాలలో ఉండే హవుసింగు స్కీములకు సబ్సిడీ ఇవ్వటం జరుగు తున్నది. ఇదివరకు ఏమైనా లోన్‌ఉంటే దానిని తొలగించి కూడా సబ్సిడీ యిస్తున్నాము. పట్టణాలలోకూడా యీ సబ్సిడీ ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. తరువాత రెండవ సంగతి-హరిజనులకు భూములుయిస్తే దానిని లెవెలింగు ఎవరుచేయాలని అడిగారు. ఇది హవుసింగు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన విషయం. ఇంకా ధనసూర్యావతిగారు. ఆంజనేయులుగారు కూడా వ్యక్తిగత విషయాలు మాట్లాడారు

శ్రీ ఎస్. ఆంజనేయులు :- నేను వ్యక్తిగత విషయాలు మాట్లాడలేదు. అవి మొత్తం రాష్ట్ర సమస్యమీదనే మాట్లాడినాను.

శ్రీ కె రంగారావు :- తరువాత సురేంద్రరావుగారు వారి కాన్స్టిట్యుయన్సీలో జరుగుతున్న విషయాలు చెప్పారు. అవి సోషల్ డిపార్టుమెంటువారి పరిధిలో లేవు. అవి కోర్టు పరిధిలో ఉన్నాయి ఆ విషయంలో ఒక గవర్నమెంటు ప్లీడరును అసిస్టెన్సు కోసము వేసి ఆ పని ఎడిషనల్ జడ్జి ద్వారా కోర్టుకు ఎంట్రెస్టు చేసాము. మేము కూడా తొందరగానే యీ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఆంజనేయులుగారు చెప్పిన దానికి 1, 2 తరగతులే కాకుండా పబ్లిక్ పరీక్షలకు గాను రాష్ట్రం అంతటా పెట్టాలని ఉంది. హాస్టలులో లేనివారి విషయంతో వారి తల్లిదండ్రులే ఆ పిల్లల ట్యూషన్ వ్యవహారాలు చూసుకోవాలి కాని అది ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాదు. ఇక బోగస్ సర్టిఫికేట్లు మా నోటీసుకు వచ్చిన వాటిమీద విచారణ జరిపిస్తున్నాము. ఏమైనా నిజంగా అవి బోగస్ సర్టిఫికేట్లు అయితే అందుకు సంబంధించిన వారిమీద కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాము. క్రయిస్తవులు హరిజనులకు వచ్చే బెనిఫిట్ అనుభవిస్తూ ఉంటే దానికి ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించదు. అటువంటివి ఏమైనా కేసులు ఉంటే యాక్షన్ తీసుకుంటాము. హరిజనుల సంక్షేమం కొరకు కృషిచేయడం జరుగుతున్నదని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. గిరిజనుల పేరుతో కూడా ఏమైనా దొంగి సర్టిఫికేట్లు నడుస్తూఉంటే దానికి గిరిజనశాఖామాత్యులు మనవిచేస్తారని చెబుతున్నాను. కొంతమంది పేర్లు ఓంకార్ గారు చెప్పారు. ఆయన చెప్పిన వాటి విషయం పరిష్కారం చేయడానికి తప్పకుండా కృషిచేస్తామని, అవి ఆలోచించవలసిన విషయాలేనని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత చంద్రమౌళిగారు చెప్పిన ట్యూటర్స్ విషయంలో వారు హోల్ టైము వర్కర్సు కాదు. వారికి పూర్తి జీతాలు యివ్వడంలేదు. వారికి యిచ్చే 50 రూపాయలో 100 రూపాయలో చాలదూ అంటే వారికి పూర్తి జీతాలు యివ్వడానికి అవకాశం లేదు

శ్రీ ఎస్. చంద్రమౌళి :- 100 రూపాయలు ట్యూటర్సుకు యిచ్చేది తగ్గించి 50 రూపాయలు చేసారు.

శ్రీ కె. రంగారావు :- ఆ విషయాన్ని పరిశీలన చేస్తాము గౌరవసభ్యులు అందరు చెప్పిన విషయాలు కూడా నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. వాటిని అధికారులతో మాట్లాడి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఈ సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిమాండు మీద యిచ్చిన కట్ మోషన్స్ ఉపసంహరించుకొని డిమాండును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను

సమావేశము సోమవారం తేదీ 16-8-82
ఉదయం 8-30 గంటలకు వాయిదాపడింది.

-)(-